

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Büyük Selçuklu Mirası

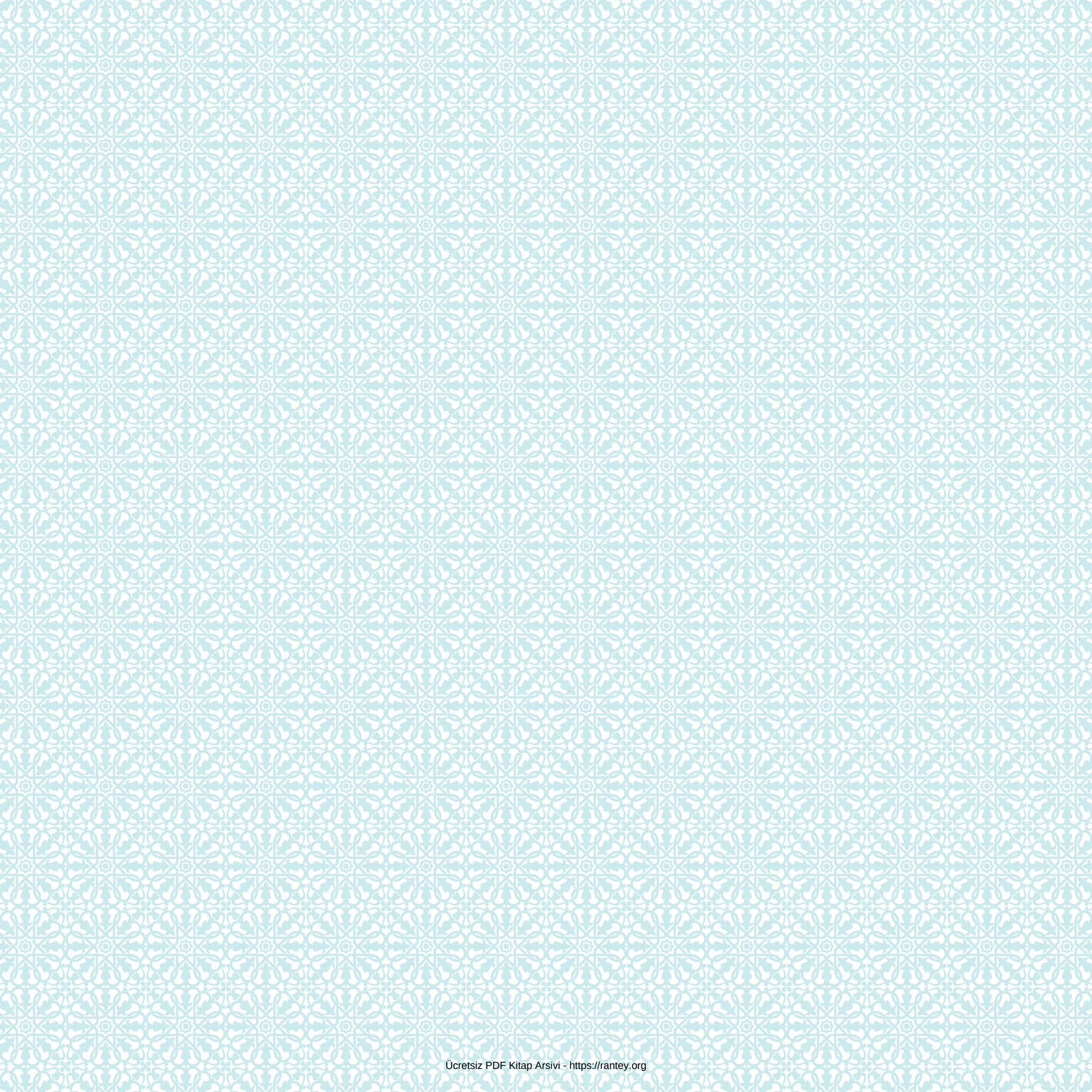
MÜZELER

HERITAGE OF THE GREAT SELJUKS MUSEUMS

CILT / VOLUME

2

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI

Büyük Selçuklu Mirası

MÜZELER

HERITAGE OF THE GREAT SELJUKS

MUSEUMS

SELÇUKLU BELEDİYESİ

CİLT / VOLUME **2**

Büyük Selçuklu Mirası Projesi
T.C. Cumhurbaşkanlığı himayesinde
hayata geçirilmiştir.

Büyük Selçuklu Mirası

MÜZELER

HERITAGE OF THE GREAT SELJUKS MUSEUMS

Yapım / Publisher
KONYA AYDINLAR OCAĞI

Hazırlayanlar / Editors
Prof.Dr.Osman ERAVŞAR (Metin)
Prof.Dr.Haşim KARPUZ (Metin)
İbrahim DIVARCI (Fotoğraf)
Ahmet KUŞ (Fotoğraf)
Feyzi ŞİMŞEK (Fotoğraf)

İngilizce Editörü / English Editor
Katharine BRANNING

Tercüme / Translation
Fevzi PEKGÖZ

Kitap Tasarımı / Book Design
SERVET CAN

İkinci Baskı / Second Edition
2014 - TURKEY

Baskı / Printing
KRİSTAL MATBAACILIK SAN.TİC.LTD.ŞTİ.
0212 2179777 / ISTANBUL / TURKEY

ISBN: 978-605-62657-8-5

Bu proje T.C. Başbakanlık Tanıtma Fonu'nun katkılarıyla gerçekleştirilmiştir.
This project was made possible through the generous support of the Prime Ministry Promotion Fund.

© 2014, Her türlü kullanım izne tabidir. Tamamen veya kısmen, kaynak gösterilerek dahi kopyalanamaz.
© 2014, All Rights Reserved. The contents of this document cannot be reproduced without prior permission of the authors.

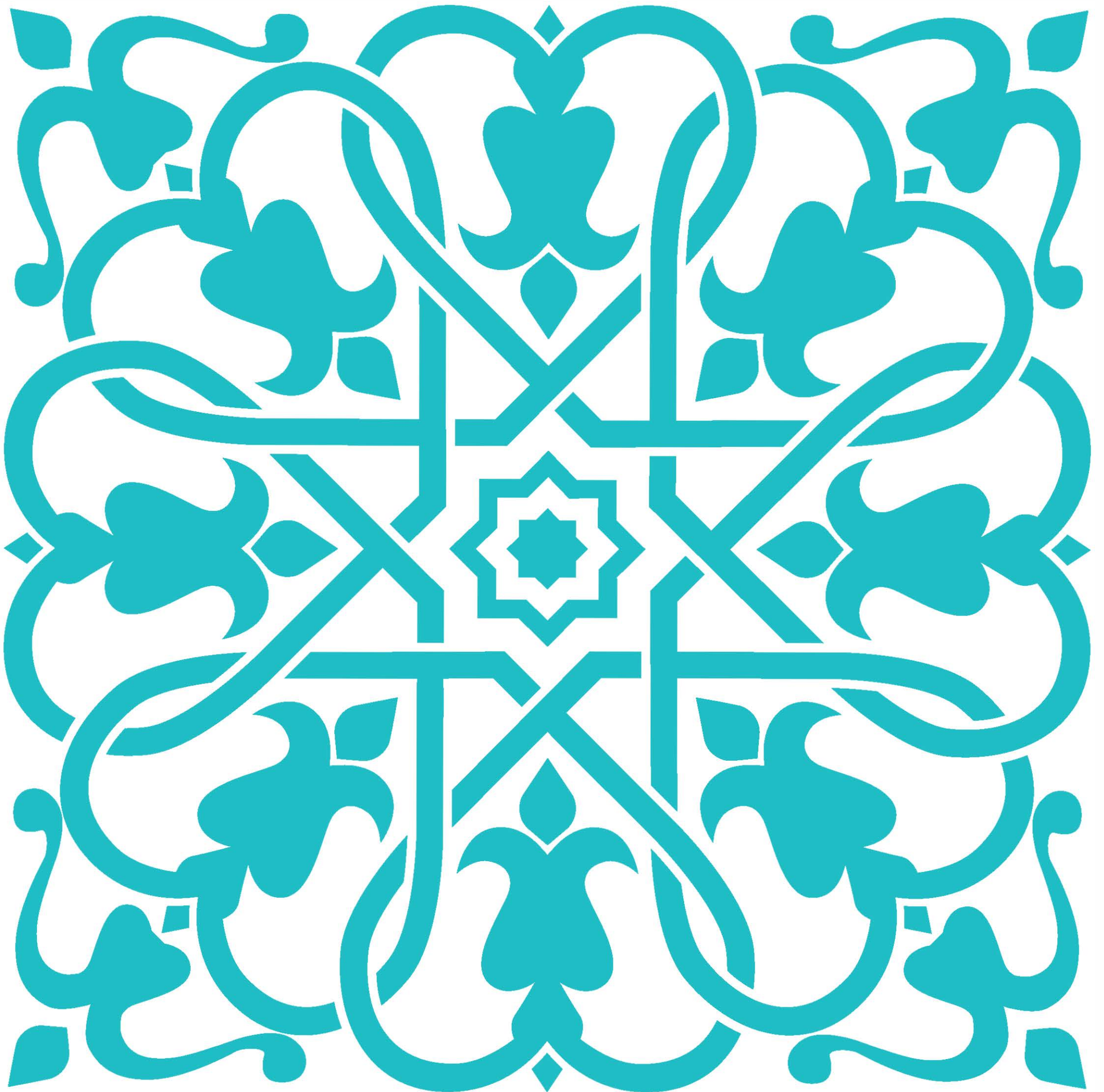
CİLT / VOLUME

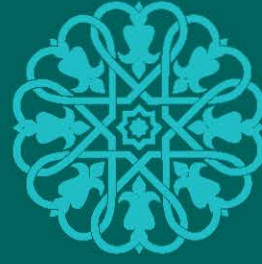
2

İÇİNDEKİLER

Contents

Louvre Müzesi, Paris - Fransa Cumhuriyeti	07	Louvre Museum, Paris - Republic of France
British Müzesi, Londra - İngiltere / Birleşik Krallık	23	The British Museum, London - England / United Kingdom
Victoria ve Albert Müzesi, Londra - İngiltere / Birleşik Krallık	73	Victoria and Albert Museum, London - England/United Kingdom
Ashmolean Müzesi, Oxford - İngiltere / Birleşik Krallık	91	The Ashmolean Museum, Oxford - England / United Kingdom
Hamedan Doğal Tarih Müzesi - İran İslam Cumhuriyeti	129	Hamedan Museum of Natural History - Islamic Republic of Iran
İsfahan Müzesi - İran İslam Cumhuriyeti	145	Museums in İsfahan - Islamic Republic of Iran
Azerbaycan Müzesi, Tebriz - İran İslam Cumhuriyeti	155	Azarbaijan Museum, Tabriz - Islamic Republic of Iran
Afrasiyap Müzesi, Semerkand - Özbekistan Cumhuriyeti	187	Afrosiyap Museum, Samarkand - Republic of Uzbekistan
Devlet Tarih Müzesi, Moskova - Rusya Federasyonu	203	State Historical Museum, Moscow - Russian Federation
Ermitaj Devlet Müzesi, St Petersburg - Rusya Federasyonu	219	The State Hermitage Museum, St Petersburg - Russian Federation
Şam Milli Müzesi - Suriye Arap Cumhuriyeti	257	National Museum of Damascus - Syrian Arab Republic
Çinili Köşk Müzesi, İstanbul - Türkiye Cumhuriyeti	275	Tiled Kiosk Museum, Istanbul - Republic of Turkey
Türk ve İslam Eserleri Müzesi, İstanbul - Türkiye Cumhuriyeti	289	Turkish and Islamic Arts Museum, Istanbul - Republic of Turkey

LOUVRE MÜZESİ
Paris - Fransa Cumhuriyeti

Louvre Museum
Paris - Republic of France

Çini Aslan Başı

12-13. y.y. İran. Firit hamurlu, firuze renkte sırlıdır. Yüz hatları belirsiz olarak yapılmıştır. Sadece gözleri ve kulakları görülebilmektedir. Bu tür objeler Selçuklu sarayında sıkça kullanılmakta idi.

Object in the Form of a Lion's Head

Iran, 12th-13th century. Stoneware; overglazed in turquoise. The facial features are indistinct, with only the eyes and ears distinguishable. Objects such as these were used in Seljuk palaces.

Aslan Başı Heykel

12-13. y.y. İran. Taş aslan başı. Aslan başının burnu ve gözleri kazıma tekniğinde yapılmıştır. Ağız, kulakları ve boynunda bazı delikler görülmektedir. Deliklerden hareketle bunun taş bir buhurdan olduğu değerlendirilmektedir. Kulaklar dik, burun ise çıkıntılı olarak şekillendirilmiştir. Bu tür aslan formunda buhurdanlıklar, eski geleneğin Selçuklu Sanatı içinde bir anlamda devam ettirildiğini göstermektedir. Bu tür eserlerin yapımında daha çok bronz ve bakırın tercih edildiği bilinmektedir. Eldeki bu parça, yapımında taş işlemeciliğinin tercih edilmesi ve günümüze ulaşan nadir örneklerden biri olması dolayısıyla önem taşımaktadır.

Object in the Form of a Lion's Head

Iran, 12th-13th century. Carved stone. The head, nose and eyes of the lion are carved. There are holes in the areas around the mouth, ears and neck which suggest that this object was an incense burner. The ears are erect and the nose is in high relief. The shape of the burner is in the form of a lion, a traditional animal figure in Seljuk art. Generally, incense burners are made of bronze or copper, making this example in stone rare.

Üç Ağızlı Kandil

12-13. y.y. İran Horasan. Bronz'dan döküm, dövme, oyma, kazıma olarak yapılmıştır. Kandilin gövdesiyle boyun kısmı ayrı ayrı yapılmış sonrasında birleştirilmiştir. Ortasında yağın konulması için geniş bir açıklık bırakılmıştır. Bu açıklığın kenarında, kapağının olduğunu gösteren küçük bir menteşe izi bulunmaktadır. Bunun arkasında ise üç tane kandil ucu yer alır. Kandilin fitil bölümünde ortada olanın üzerinde bir insan figürü ve üzerinde bir kartal tasvirine yer verilmiştir. Kartal insanı taşıyor şekilde gösterilmiştir. Burada muhtemelen, Şehname'de geçen ve Zal'in Simurg tarafından kaçırılmasının anlatıldığı sahne tasvir edilmektedir. Benzeri bir başka kandil de New York Metropolitan Müzesi'nde sergilenmektedir.

Lamp with Three Spouts

Khorasan, Iran, 12th -13th century. Bronze; cast, hammered, engraved and chased. The body and the neck of the lamp were made separately, and then joined. There is a large central cavity to hold the oil. Traces of a small hinge indicate that it once had a cover. There are three spouts on the lamp. In the center above the spouts is an eagle carrying a figure of a human. This scene probably depicts the story in the Shahnama of the abduction of Zal by the Simurgh. There is a similar lamp in the Metropolitan Museum of Art in New York City.

Bronz Buhurdan

11-12. y.y. İran. Dökme, dövme tekniklerinde yapılmış, kazıma ve kakma tekniklerinde süslenmiştir. Kazan şeklindeki buhurdanın ortasında bir açıklık bulunmaktadır. Bu açıklığın içine kömür ya da tütüsü konuluyordu. Kenarlarında düğümlerden yapılmış geometrik örgü arasında yer alan hat kuşağında sahibine hayır duası edilmektedir.

Bronze Incense Burner

Iran, 11th-12th century. Bronze; cast, hammered, chased and inlaid. There is a hole in the middle of the cauldron-shaped incense burner, into which charcoal or incense was placed. An inscription, wishing goodwill to the owner, surrounds the edge of the incense burner.

Bakır İbrik

12. y.y. İran. Bakır alaşımdan dökme olarak yapılmıştır. Üzerindeki süslemeler, kakma ve kazıma tekniğindedir. Süslemeler, alaşımın içine kırmızı bakır ilave edilmek suretiyle yapılmıştır. Gövde üzerinde alttaki ve üstteki iki hat kuşağı arasında bırakılan tezyin alanına daire ve dikdörtgen içine yerleştirilen sfenksler ve bazı hayvanlar dikkati çekmektedir. Bu suretlerin hatları çok fazla belirgin değildir. Yazıların ve figürlü süslemenin arkasında helezonik bir kıvrım oluşturan döngüler göze çarpmaktadır. Bu, dönemin genel süsleme özelliklerinden biridir. Boyun kısmı ağza doğru daraltılmış; ağızda doldurma ve akıtma için iki ayrı lüle yapılmıştır. Ağız kenarında daire içine yerleştirilen kuş motifi de estetik zevkin bir başka yansımasıdır. İbrik üzerindeki yazılarda sahibine iyi dilekler de bulunmaktadır. Ayrıca H.586 (M. 1190) tarihi ve Osman bin Süleyman adı okunmaktadır.

Copper Ewer

Iran, 12th century. Cast copper; chased and engraved. Red copper was added to the alloy for decorative purposes. On the main section of the body, there are faintly-drawn sphinxes and other animals in circles and rectangles surrounded by inscription bands. Behind the inscriptions and decorative figures are loops forming spiral folds, which were common decorative features of the period. The neck narrows towards the mouth, which has two separate sections, one for filling and the other for pouring. There is a bird motif in a circle at the edge of the mouth. The inscription on the ewer includes the date, the owner's name and a votive wish, and reads "H.586 (1190) and Osman, son of Suleiman".

Zodiak Tasvirli Tepsi

12. y.y. İran. Bakır alaşımdan dökme olarak yapılmıştır. Üzerindeki süslemeler, kakma ve kazıma teknikleri ile oluşturulmuştur. Tepsinin içindeki alan dört bordüre ayrılmıştır. Ortadaki bordürde bir sfenks işlenmiştir. Devamındaki bordürde ise sıralı bir biçimde biri birlerini izleyen bir hayvan motifi yer almaktadır. Üçüncü bordür içlerinde figürlerin bulunduğu dairevi örgülerden oluşur. Dairenin içinde gezegenlerin astrolojik tasvirleri yapılmıştır. Her bir gezegen kendi simgesiyle birlikte belirgin olarak gösterilmiştir. En dıştaki bordür nesih bir yazı kuşağıyla tezyin edilmiştir. Figürlü süslemelerin arkasında uçları rumilerle sonlanan helezonik dallar yer almaktadır.

Tray with a Depiction of the Zodiac

Iran, 12th century. Cast copper alloy; chased and engraved. The area inside the tray is divided into four concentric sections. A sphinx is drawn in the center section. The next section includes a row of animals. The third section comprises braided medallions containing figures depicting the planets. Each planet is clearly shown by its own icon. The outermost section consists of an inscription in naskh script, with vine scrolls ending in rumi motifs in between the letters.

Kilit Parçası

11-12. yy. İran-Horasan. Bronzdan dökme tekniğinde yapılmıştır. Üzerindeki süslemeler kazıma ile oluşturulmuştur. Hayvan figürünün gövdesi üzerinde izlerine rastlanan fakat okunamayan yazıların yer aldığı şerit yerleştirilmiştir. Bazı araştırmalarda kilit parçası olduğu belirtilmişse de pendentif olma ihtimali de yüksektir. Koşum takımı ya da mimari eleman süslemesi olarak kullanılmış olabilir.

Fragment of a Lock

Iran, Khorasan, 11th-12th century. Cast bronze; chased and engraved. Inscription-like marks are seen on the body of the zoomorphic figure, yet they are illegible. Although some researchers believe this to be part of a lock, it is more probably a harness bit or an architectural decorative element.

Tek Ağızlı Kandil

12-13. y.y. İran Horasan. Bronz'dan döküm, dövme, oyma, kazıma olarak yapılmıştır. Kandilin gövdesiyle boyun kısmı ayrı ayrı yapılmış sonrasında birleştirilmiştir. Ortasında yağın konulması için bırakılmış geniş bir açıklık bulunmaktadır. Bu açıklığın kenarında kapaklı olarak imaledildiğini gösteren küçük bir menteşe izine rastlanmıştır. Uç kısmında üzeri açık fitil bölümü bulunmaktadır. Kaide ve gövde üzerinde kazıma tekniğinde motifler işlenmiştir. Gövde üzerinde bazı hayvan tasvirleri de göze çarpmaktadır. Kandilin üst kısmına, sahibine iyi dileklerde bulunulan ifadelerin yazılı olduğu hat kuşağı yerleştirilmiştir.

Single-spouted Lamp

Khorasan, Iran, 12th-13th century. Cast bronze; hammered, chased and engraved. The body and the neck of the lamp were made separately, and then joined together. There is a large cavity in the middle for the oil, and half of a hinge which indicates that it once had a cover. At one end is an open-topped spout for the wick. There are engraved decorative elements, including animals, on the base and on the body. An inscription expressing votive wishes for the owner surrounds the top rim of the lamp.

Hokka

12-13. y.y. İran Horasan. Bronz'dan döküm, dövme, oyma, kazıma olarak yapılmıştır. Sekizgen bir formda biçimlendirilmiştir. Gövde üzerinde birer atlamalı olarak yerleştirilmiş çıkıntılı aslan başı rölyefleri dikkat çekmektedir. Aralarda kalan boşluklarda ise daire içine alınmış, kazıma olarak yapılmış bir madalyon görülmektedir. Kaide ve gövde aynı oranda dışarı doru taşırılmış ve üzerilerine nesih bir hat işlenmiştir. Hatta sahibine dua edilmektedir.

Inkwell

Khorasan, Iran, 12th-13th century. Cast bronze; hammered, chased and engraved. The inkwell has an octagonal shape with lion's heads in relief on the body. Circular, engraved medallions fill the areas between the lion's heads. The sections above and below the lion's heads angle outwards. There is a votive inscription on the inkwell.

Küpe, Bilezik ya da Pendentif

12-13. yy. İran. Altından dökme ve telkâri teknikte yapılmıştır. Ajurlu yüzeylerde sarmallar yerleştirilmiştir. Takı üzerindeki süslemeler 9. yy.dan itibaren Mezopotamya ve çevresinde ağırlıklı olarak kullanılmaktadır.

Earring, Bracelet, or Pendant

Iran, 12th-13th century. Cast gold decorated with openwork filigree bands. Such decoration was common in the Mesopotamian area starting in the 9th century.

Ayna

12. y.y. İran Horasan. Bronz'dan döküm, dövme, oyma, kazıma olarak yapılmıştır. Aynanın arka yüzü 12 kare alana bölünmüştür. Bu kare alanların içinde zodiak tasvirler işlenmiştir. Figürler korozyon sebebiyle belirsizdir. Bu tür aynalar kehanet ya da tıbbi tedavi amaçlı olarak kullanılmıştır.

Mirror

Khorasan, Iran, 12th century. Cast bronze; hammered, chased and engraved. The back of the mirror is divided into 12 squares, with zodiac symbols depicted within them. The figures are indistinct due to corrosion. Such mirrors were used for fortune-telling or medical treatment purposes.

Bronz Ayna

12. y.y. İran. Kum döküm tekniğinde yapılan bu aynalar Orta Asya'da geniş bir coğrafyada kullanılmıştır. Aynanın arkasında, ortada askı için kullanılan yumru şeklinde bir çıkıntı yer almaktadır. Bu çıkıntı etrafında ise balık şeklinde 's' kıvrımlar görülmektedir. Aynanın ön yüzü kare alanlara bölünmüştür. Bu bölümlere Kur'an-ı Kerim'in 112. Suresi işlenmiştir. Her bir karede surede geçen Allah'ın birliği ile ilgili bir ayet yer almaktadır. Karelerin içindeki her bir kelime yatay, dikey ve çaprazlama olarak okunacak şekilde tasarlanmıştır.

Bronze Mirror

Iran, 12th century. Such mirrors were made with the sand casting technique, and were common in a wide geographic area in Central Asia. There is a lug in the center of the back for hanging. Around this lug can be seen 's'-shaped folds which resemble fish. The front of the mirror is divided into square areas which include verses from the 112th chapter of Qur'an. Chapters relating to the unity of God are placed in each square. Each word in the squares was designed to be read horizontally, vertically, and diagonally.

Bronz Ayna

12. y.y. İran. Kum döküm tekniğinde yapılmıştır. Fal ya da tıbbi tedavi amaçlı olarak kullanmak amacıyla imal edildiği değerlendirilmektedir. Aynanın arkasında, ortada askı için kullanılan bir çıkıntı yer almaktadır. Aynanın formu, dıştan dilimli olarak tasarlanmıştır. Bu çıkıntı etrafında karşılıklı olarak yerleştirilmiş iki ejder motifinin yüz hatları ve gövdelerindeki eğim Çin sanatında görülen süslemelerden farklı olarak yansıtılmıştır. Ejderlerin etrafında rumi motiflerden oluşan bir doldurma motifi görülmektedir. Aynanın arkasında Kur'an-ı Kerim'den ayetler yazılmıştır. Ayetler, 100 eşit karenin içine ustaca yerleştirilmiştir.

Bronze Mirror

İran, 12th century. Bronze; made by the sand casting technique. Mirrors such as this one were used for fortune-telling or medicinal purposes. There is a lug in the center of the mirror for hanging. The exterior face of the mirror around the lug has patterned sections depicting two dragons. The dragon faces and profiles differ from those seen in Chinese art. The area around the dragons is filled with rumi motifs, with some Qur'anic verses. The words are divided equally in 100 squares.

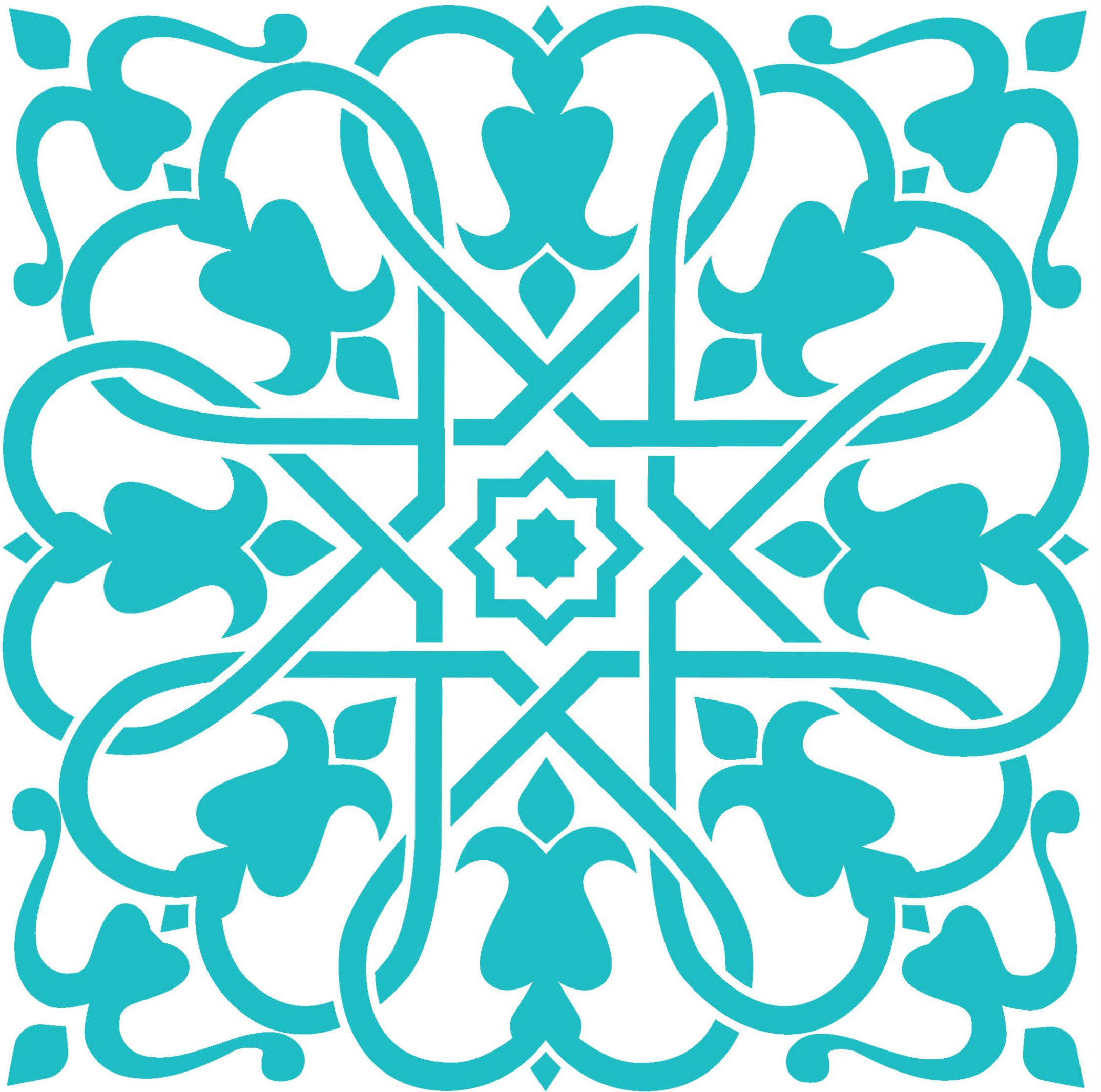
Kürek

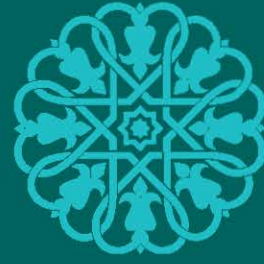
12. y.y. İran Horasan. Bronz'dan döküm, dövme tekniğinde yapılmıştır. Kazıma ve gümüş kakma tekniğinde de süslenmiştir. Günümüzde bu şekilde iki tane kürek bulunmaktadır. Küreğin ziyafetler sırasında pilav ikram etmek için ya da buhurdan içine kömür koymak için tasarlandığı düşünülmektedir. Küreğin ağız kısmındaki kitabe de sahibine iyi dileklerde bulunmaktadır. Kürek üzerinde geometrik örgülerle oluşturulan rozet bir nazar tılsımıdır.

Paddle

Khorasan, Iran, 12th century. Cast bronze; hammered, chased and inlaid with silver. There are only two paddles of this type extant. Such paddles were considered to have two uses: for serving rice during banquets or for placing charcoal into an incense burner. An inscription with votive wishes for the owner surrounds the edge of the paddle. On the face of the paddle is a badge composed of geometric symbols used as a talisman against evil.

BRITISH MÜZESİ
Londra, İngiltere / Birleşik Krallık

The British Museum
London - England / United Kingdom

Minai Kâse

12-13. y.y. İran, Rey. Fırt içerikli, çok renkli, sırüstü boyalı ve opak tek renk sırlı minai seramik. Kâsenin içinde opak renkte zemin üzerine figürler yapılmıştır. Bu seramikte de birçok benzer örnekte olduğu gibi saray hayatı ile ilgili bir sahne canlandırılmıştır. Ortada tahtta oturur vaziyette elinde kadeh tutan bir sultan figürü ve her bir yanında duran iki figür ayakta resmedilmiştir. Tahtın alt ve üst kısmına sfenksler işlenmiştir. Aralarda doldurma olarak kuş motifleri kullanılmıştır. Kâsenin ağız kenarında dolaşan kitabe kuşağında dua ifadeleri okunmaktadır.

Minai Bowl

Rayy, Iran, 12th-13th century. Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted on opaque monochrome glaze (mina'i). As seen in similar examples, the bowl is decorated with figures in a palace scene. A seated Sultan holding a cup occupies the center of the bowl, with a figure on each side of him. Sphinxes are seen above and below the throne, with bird filling motifs. An inscription band conveying good wishes to the owner circles the edge of the bowl.

Lüster Vazo

12-13. y.y. İran. Firit hamurlu, lüster tekniğinde boyanmıştır. Konik gövde üzerinde iki bölümde süslemeye yer verilmiştir. Gövdenin altında boyama olarak yapılmış, sekiz dikdörtgen alan bulunmaktadır. Bunların içinde Rumiler sarmal bir dizi oluşturmuştur. Üstteki bölüm de yine farklı dizide sekiz alana bölünmüştür. Dikdörtgen alanların içine de figürler yerleştirilmiştir. Figürler 3/4 oranında yandan resmedilmiştir. Yüzleri birbirinin aynı olan figürlerin üzerlerindeki kıyafetlerin farklı gösterilmesi ilginç bir ayrıntıdır.

Lusterware Vase

Iran, 12th-13th century. Luster-painted on opaque monochrome glaze. The conical body comprises two sections of decoration. On the lower part of the body, there are eight rectangular areas filled with vine scrolls and rumi patterns. The upper section is divided into eight rectangular areas filled with figures seen in three-quarter view. The faces are similar but the patterns of the tunics all vary.

Minai Kâse

12-13. y.y. İran, Rey. Firit içerikli, çok renkli, sırüstü boyalı ve opak tek renk sırlı minai seramik. Bu seramik tekniği 12. y.y. da İran'da geliştirilmiştir. Kâsenin içinde opak krem renkte zemin üzerine figürler, çadır üst bölümüne giyecek, kuş gibi süsleme motifleri yapılmıştır. Bu seramikte de birçok benzer ömekte olduğu gibi saray hayatı ile ilgili bir sahne canlandırılmıştır. Sahnede bir bahçe içinde yönetici tahtta oturmaktadır. Karşısındaki ziyaretçilerden birisi minder üzerinde bağdaş kurur oturur vaziyette resmedilmiştir. Bu kişi hükümdar kadar büyük gösterilmiştir. Muhtemelen yüksek bir devlet görevlisidir. Sahnenin üst kısmındaki bölümün tasarlanışından hareketle burasının bir çadırın içi olabileceği ileri sürülmüştür. Sahnenin ortasında ve figürün arkasında bir servi ağacı ile ortada bir balık havuzu görülmektedir. Kâsenin kenarındaki kitabe kuşağında kâsenin ustasının adı yazılıdır. Adı geçen ebu Zeyd, Selçuklu döneminde Kaşan'da çok sayıda eser üretmiş bir ustadır.

Mina'i Bowl

Rayy, Iran, 12th-13th century. Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted on opaque monochrome glaze (mina'i). The minai technique was developed in Iran after the 12th century. There are seated figures on a cream ground in the center of the bowl, above which can be seen parts of a tent, textiles, and other decorative motifs such as birds. The bowl depicts a familiar scene of palace life, with a central figure sitting on a throne surrounded by visitors. One of the visitors, shown the same size as the Sultan, is seated cross-legged on a cushion and most probably depicts a court official. The figures are supposedly sitting inside a tent. In the center and behind the figures is a fish pond and a cypress tree. An inscription band circles the rim of the bowl, which includes the potter's name. This bowl was executed by the master ceramist, Abu Zayd, who produced a number of wares in Kashan during the Seljuq period.

Tek Renk Sırlı Tabak

12-13. y.y. İran ya da Afganistan kökenli olduğu yazılıdır. Firit hamurlu, tek renk boyalı ve türkuaz tek renk sırlı seramik örneklerinden biridir. Tabağın ortasında kıvrım dallardan oluşan, büyük bir rumi motifi görülmektedir. Bu motifin çevresinde kıvrım dallardan oluşan bir kompozisyona yer verilmiştir.

Monochrome-Glazed Bowl

Iran or Afghanistan, 12th-13th century. Earthenware covered with a turquoise glaze. In the center of the bowl is a large rumi motif and vine scrolls, surrounded by sections of other vegetal motifs.

Kâse

12-13. y.y. İran, Rey. Firit hamuru içerikli, çok renkli, sır üstü boyalı ve opak tekrenksırlı minai seramik. Bu seramik tekniği 12. y.y.da İran'da geliştirilmiştir. Kâsenin içinde opak krem renkte zemin üzerine figür, giyecek, kuş ve doldurma motiflerine yer verilmiştir. Ortada ayakta duran figür bir elinde kılıç tutar vaziyette görülmektedir. Kâsenin yan yüzlerinde birer alan içine yerleştirilen lotuslar dikkat çekmektedir.

Bowl

Rayy, Iran, 12th-13th century. Stonepaste; polychrome in-glaze and overglazed painted on opaque monochrome glaze (minai). The minai technique was developed in Iran in the 12th century. A standing figure in the center holds a sword in one hand. On an opaque cream ground, decorative textile motifs, birds and various motifs fill the area around the figure. Lotus blossoms are drawn on the sides of the bowl.

Kâse

12-13. y.y. İran. Firit hamuru içerikli, lüster teknikte opak tek renk sırlı seramik. Bu seramik tekniği 12. y.y. dan sonra İran'a girmiştir. Kâsenin içinde opak krem renkte zemin üzerinde ortada oturan bir figür ile bunun gerisinde duran iki insan sureti işlenmiştir. Kâsenin yan yüzlerinde Rumilerin şekillendirdiği ana kompozisyon, içindeki lotuslardan oluşmaktadır. Ağız kenarında nesih bir yazıyla sahibine iyi dileklerde bulunulmuştur.

Bowl

Iran, 12th-13th century. Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted on opaque monochrome glaze (mina'i). The minai technique was developed in Iran in the 12th century. A seated figure with two figures standing to the rear fill the center of this predominately brown, opaque-colored bowl. The sides of the bowl are decorated with rumi motifs and lotus blossoms. An inscription in naskh script, containing votive wishes for the owner, surrounds the rim of the bowl.

Küfi Kitabeli Seramik

11. y.y. İran, Nişapur. Sıralı tekniğinde yapılaş kâse. Bu tür kâseler Abbasi döneminden beri çok yaygın olarak yapılmaktadır. İlk örnekleri 8-9.y.y. da görülür. Kâselerin sevilerek kullanılması onun sonraki dönemlerde de yapılmasını sağlamıştır. Nişapur'da kazılar sırasında ele geçirilmiştir. Ağız kenarında itinalı bir hat ile yazılmış Farsça bir yazıt yer alır. Burada "Konuşmak gümüş fakat susmak yakuttur." yazıdır. Süslemenin sadeliği siyah ve beyaz arasındaki dengeyle sağlanmıştır. Nesih yazıdaki uzun harflerin kolları kâsenin ortasına doğru uzatılmıştır. Ortada küçük nokta şeklinde bir motife de yer verilmiştir.

Bowl with a Kufic Inscription

Nishapur, Iran, 11th century. Bowls such as this one, made with the underglaze technique, were seen frequently since the Abbassid era. The first known examples date from the 8th-9th centuries. Due to the popularity of these bowls, their manufacture continued on into the next period. This bowl was discovered during the excavations at Nishapur. A carefully-written Persian inscription circles the rim, and reads: "Talking is silver yet silence is a ruby". The balance between black and white is the simplicity of the ornament, with the long letters of the naskh script extending into the bowl, which has a small dot in the center.

Minai Kâse

12-13. y.y. İran, Rey. Fırı içerkli, çok renkli, sırüstü boyalı ve tek renk sırlı minai seramik. Bu seramik tekniği 12. y.y. da İran'da geliştirilmiştir. Kâsenin içinde opak firuze renkte zemin üzerine figürler, doldurma motifleri, geometrik örgü, kuş ve diğer hayvan resimleri gibi çok sayıda süsleme motifleri yerleştirilmiştir. Kâsenin ortasında geometrik örgü motiflerinden oluşan bir kompozisyona yer verilmiştir. Kenarlarda dört farklı süsleme alanı görülmektedir. Altta karşılıklı oturan figürlerin yer aldığı alan rumilerle sınırlandırılmıştır. Bunun üzerinde, sıralı koşan atlı figürlerin, karşılıklı bağdaş kurup oturan, sohbet eden insanların anlatıldığı sahneler itinayla resmedilmiştir. Tabağın kenarına bir yazı motifi yerleştirilmesi geleneği de ihmal edilmemiştir.

Mina'i Bowl

Rayy, Iran, 12th-13th century. Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted on opaque monochrome glaze (mina'i). This ceramic technique was developed in Iran in the 12th century. Over an opaque, turquoise-colored ground, decorative motifs of figures, vegetal and geometric patterns, birds and animals are depicted around the sides. A composition of geometric braids is placed in the center of the bowl. On the sides of the bowl, there are four different decorative areas. There are figures sitting together surrounded by rumi motifs on the innermost section. The next one has running horses and rumi elements, and the last one has figures sitting cross-legged and conversing. There is an inscription at the edge of the bowl.

Süvarili Minai Seramik

12-13. y.y. İran, Rey. Firit içerikli, çok renkli, sırüstü boyalı ve tek renk sırlı minai seramik. Bu seramik tekniği 12. y.y. da İran'da geliştirilmiştir. Kâsenin içinde krem renkte zemin üzerine figürler, giysiler, doldurma motifleri, sfenks ve ağaç gibi süsleme desenleri yapılmıştır. Ortada sıralı bir biçimde resmedilen süvarilerin atlarını koşturdukları izlenimi verilmeye çalışılmıştır.

Minai Bowl with Horsemen

Rayy, Iran, 12th-13th century. Stonepaste; polychrome in-glaze and overglazed painted on opaque monochrome glaze (mina'i). This ceramic technique was developed in Iran in 12th century. On a cream-colored ground, decorative motifs such as figures, textiles, fill elements, sphinxes and trees cover the inside the bowl. Horsemen gallop across the center of the bowl.

Rumi Süslemeli Minai Seramik

12-13. y.y. İran. Firit içerikli, çok renkli, sırüstü boyalı ve tek renk sırlı minai seramik. Minai tekniği daha çok figürlü süslemelerde tercih edilmiştir. Ancak az da olsa bitkisel süslemeli olanları da görülür. Kâsenin içinde krem renkte zemin üzerine Rumiler ve lotus çiçekleri yerleştirilmiştir. Kâsenin ortasındaki sekiz kollu kıvrım dallardan oluşan örgü yanlara doğru sarmaşık şeklinde yayılmaktadır.

Rumi-Decorated Minai Ceramic

Iran, 12th-13th century, Iran. Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted on opaque monochrome glaze (minai). The minai technique mainly displayed figurative decoration and not floral designs. On a cream-colored ground, rumi and lotus blossoms are drawn inside the bowl. A pattern composed of eight-armed ivy scrolls covers the sides of the bowl.

Rumi Süslemeli Minai Testi

12-13. y.y. İran, Rey. Firit içerikli, çok renkli, sirüstü boyalı ve tek renk sırlı minai seramik. Kâsenin içinde krem renkte zemin üzerine motifler yerleştirilmiştir. Gövde üzerinde kaşık rumi ve bitkisel kıvrımlar arasında kuş motifleri serpiştirilmiştir. Ağız kenarında kulp olarak yapılmış karşılıklı iki aslan yer almaktadır. Kabin su akıtma musluğu geyik formunda dizayn edilmiştir. Ağız etrafı bir kitabe kuşağı ile çevrelenmiştir.

Rumi-Decorated Mina'i Ewer

Rayy, Iran, 12th-13th century. Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted on opaque monochrome glaze (mina'i). Birds in an intricate composition of rumi and floral designs cover the cream-colored ground. At the outer rim, two lions serve as handles. The pouring section of the pitcher is made in the form of a deer. An inscription surrounds the rim.

Minai İbrik

13. y.y. İran, Kaşan. Firit içerikli, siyah ve mavi boya desenli, firuze tek renk sırlı seramik. Testinin gövdesi dilimlerden oluşturulmuştur. Kitabe boyun kısmına yerleştirilmiş, ağzı horoz başı şeklinde biçimlendirilmiştir.

Minai Ewer

Kashan, Iran, 13th century. Stonepaste; black and blue in-glaze and over-glazed in turquoise. The body decoration consists of vertical segments. The neck has an inscription, and the mouth is shaped like the head of a rooster.

Kadeh

12-13. y.y. İran. Firit hamurlu, ince kesitli oyulmuş süslemeli, şeffaf renkte sırlıdır. Gövde üzerinde lotus ve palmet dizisi görülmektedir. Üst üste bindirilmiş palmet süslemesi, üçüncü Abbasi dönemi başlıklarında görülen süslemeyi çağrıştırmaktadır. Bu motif İran'da 12 ve 13. y.y. da yaygın kullanılmıştır.

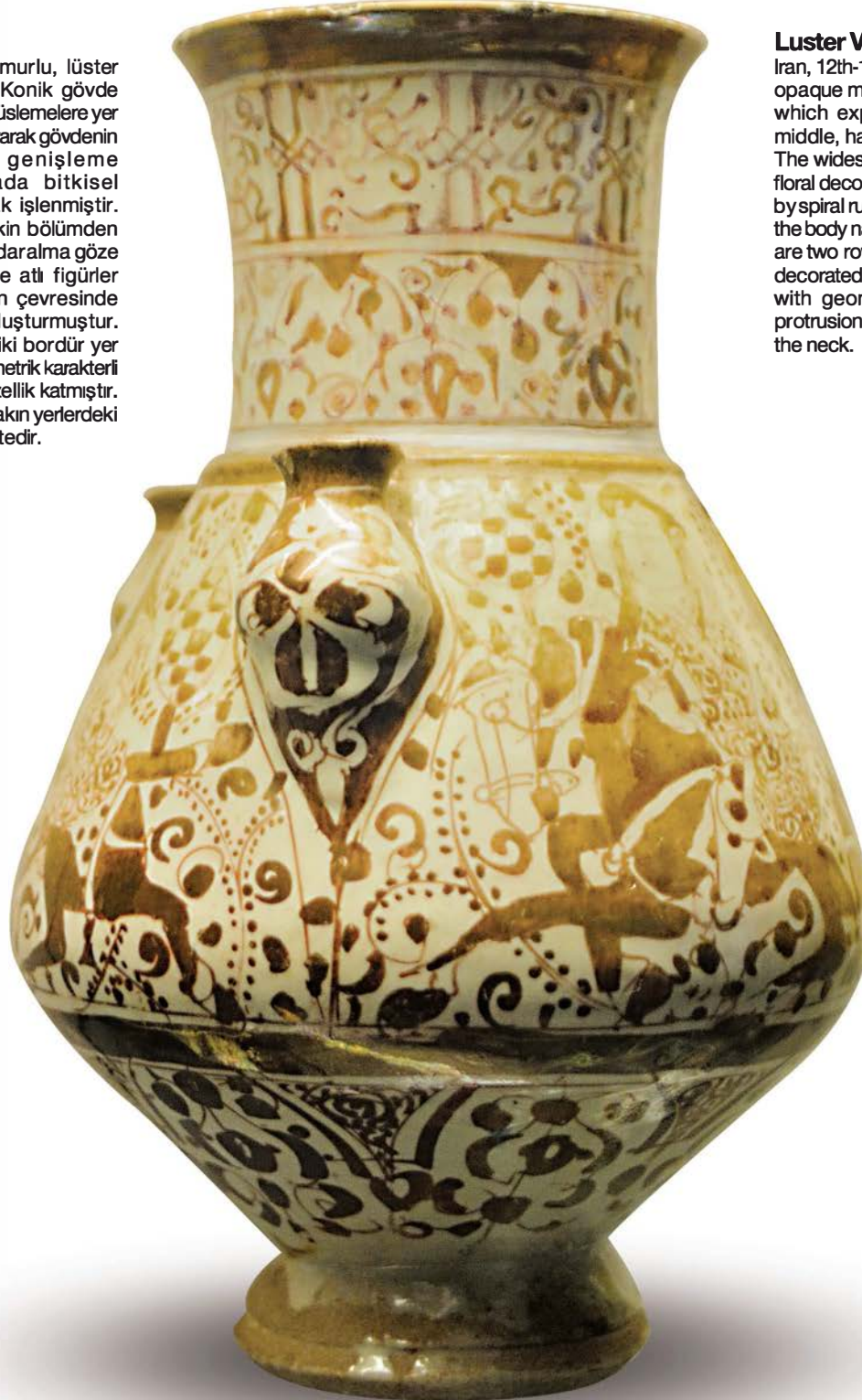
Goblet

Iran, 12-13th century. Stoneware. The decoration of the thin walls of this goblet comprise lotus blossoms and palmettes under a transparent glaze. Overlapping palmettes recall the beveled-style decoration of the third Abbasid period. This decoration was widely used in Iran in the 12th and 13th centuries.

Lüster Vazo

12-13. y.y. İran. Firit hamurlu, lüster tekniğinde boyanmıştır. Konik gövde üzerinde iki ayrı bölümde süslemelere yer verilmiştir. Kaiededen başlayarak gövdenin ortasına doğru bir genişleme gözlenmektedir. Burada bitkisel süslemeler ağırlıklı olarak işlenmiştir. Gövdenin ortasındaki şişkin bölümden boyun kısmına doğru bir daralma göze çarpmaktadır. Alt bölüme atlı figürler yerleştirilmiştir. Figürlerin çevresinde rumiler sarmal bir dizi oluşturmuştur. Boyun bölümü üzerinde iki bordür yer alır. Araya serpiştirilen geometrik karakterli desenler esere ayrı bir güzellik katmıştır. Gövde üzerinde boyuna yakın yerlerdeki çıkıntılarda dikkat çekmektedir.

Luster Vase

Iran, 12th-13th century. Luster-painted on opaque monochrome glaze. The body, which expands from the base to the middle, has two sections of decoration. The widest part of the body has mostly floral decorations. Horsemen surrounded by spiral rumi motifs cover the area where the body narrows towards the neck. There are two rows on the neck, the lower one decorated with rumis and the upper one with geometric elements. There are protrusions formed on the body close to the neck.

Sırlı Testi

12-y.y. İran. Sırlı tekniğinde tek renkli olarak yapılmıştır. Gövde, bir birine paralel ve dik yerleştirilmiş lacivert renkteki çizgilerle dekore edilmiştir.

Glazed Ewer

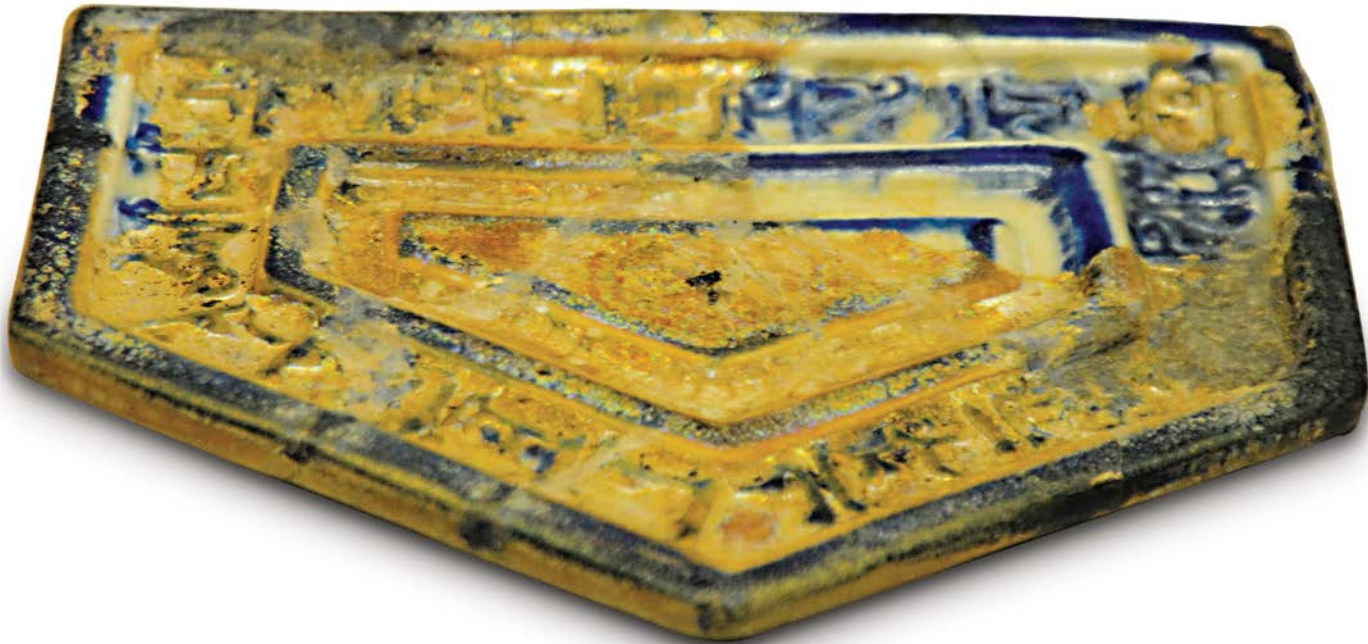
Iran, 12th century. Monochrome painted with underglaze technique. The body is decorated with dark blue and white vertical stripes placed parallel to each other.

Üç Bölümlü Kap ve Kapağı

12. y.y. İran. Sıraltı tekniğinde, firit hamurlu ve tek renkli sırlı olarak yapılmıştır. Üçgen formdaki ev eşyasına kalıpla şekil verilmiştir. Yan yüzlerde kitabe kuşakları yer almaktadır. İç bölümde ise farklı biçimde dizayn edilmiş dört alan yer almaktadır. Üçgenin sivri kısmına doğru dilimli bölüm, alt kısmında ise dikdörtgen bir boşluk bulunmaktadır. Bu tür kaplar, hattatların yazı aletlerini koymak için kullandıkları bilinmektedir.

Three-part Container and Lid

Iran, 12th century. Stonepaste, monochrome glaze. The body is molded into a pentagon. Inscription bands are present on the side surfaces, and the inner section has four different areas. There is a divided section towards the rear of the triangle and a rectangular space at the front part. This container was used to hold the writing instruments of calligraphers.

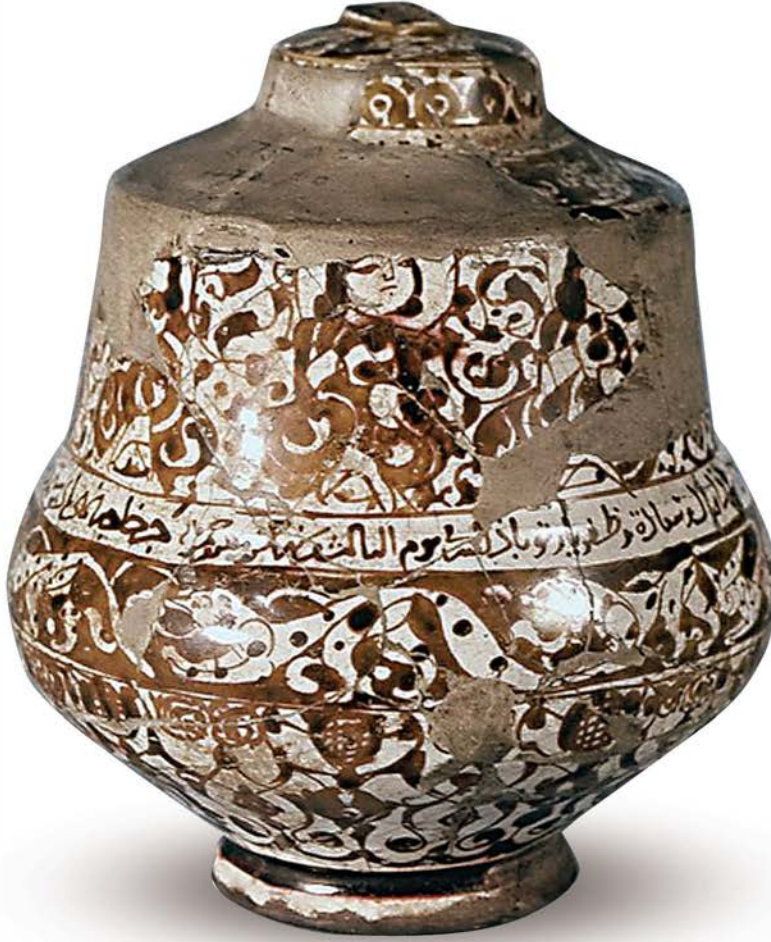
Dar Boyunlu Lüster Tekniğinde Sürahi

12-13. y.y. İran. Lüster tekniğinde tek renk sırlı olarak yapılmıştır. Bu tür ince boyunlu seramik özellikle 12-13 y.y. larda İran'da yaygın olarak görülür. İran'ın kuzeyinde Nişapur ve çevresinde yoğun bir biçimde kullanılmıştır. İçecek taşımak amaçlı olarak yapılmıştır. Gövde dik yerleştirilen süsleme kuşaklarıyla dilimlere ayrılmıştır. Her bir bölümün içinde Rumilerden ve kıvrım dallardan oluşan bir motif yerleştirilmiştir. Boyun ince ve ağız kısmına doğru genişlemektedir.

Narrow-necked Luster Jug

Iran, 12th-13th century. Luster-painted on opaque monochrome glaze. This style of jug was common in Iran, especially in the 12th-13th century. It was used often in Nishapur and northern Iran to transport beverages. The body is divided into vertical parallel sections. A motif, consisting of rumi motifs and vine scrolls, is placed in each section. The neck is thin and expands towards the mouth.

Dar Boyunlu Lüster Sürahi

12-13. y.y. İran. Lüster tekniğinde tek renk sırlı olarak yapılmıştır. İnce boyunlu olduğu değerlendirilen kabin boyun kısmı kınılmıştır. İçecek taşımak amaçlı olarak yapılan kabin gövdesi kademeli olarak imal edilmiştir. Alt kısım yayvan ve genişken üst kısım silindirik biçimlidir. Alt bölümde Rumilerden oluşan bir kompozisyon, bunun üzerinde sıralı olarak yerleştirilmiş mitolojik canlılar, üstünde bir yazı kuşağı ve nihayetinde figürlü bir süsleme alanı bulunmaktadır. Burada karşılıklı oturan figürler yerleştirilmiştir.

Narrow-necked Luster Jug

Iran, 12th-13th century. Luster-painted on opaque monochrome glaze. The neck has been broken and is very short. This jug was made for carrying beverages. The lower part is flat and wide, and the upper part is cylindrically shaped. The lower part is decorated with rumi motifs. The upper section has sequentially-placed mythological creatures, an inscription band, sitting figures and various decorative elements.

Tek Renk Sırlı Şişe

12. y.y. İran. Tek renk sıraltı süsleme tekniğinde yapılmıştır. Oval gövde, üst bölümde lacivert renkli yaprak şeklindeki bir süslemeyle son bulur.

Monochrome Glazed Bottle

Iran, 12th century. Made using the monochrome underglaze technique. The oval body has leaf-like decorations in dark blue on the shoulder.

Tek Renk Sırlı Kâse

12-13.y.y. İran. Desenleri kobalt mavisi ve siyah renkte türkuaz zemin üzerine çizilmiş, şeffaf renkte sırlı seramik kâse. Kâsenin ortasında dallarında meyveleri olan bir ağaç ve bunun iki yanında atlı iki figür bulunmaktadır. Alt kısmında ise tek bir figür yer almaktadır. Atlı figürler ellerindeki oku gökyüzüne doğru nişan almıştır.

Monochrome-Glazed Bowl

Iran, 12th-13th century. Transparent color glazed ceramic bowl, with vegetal patterns drawn in black on a turquoise ground. The middle of the bowl is decorated with a tree bearing fruit on its branches. There is a horseman on each side of the tree and another figure is at the bottom. The horsemen aim in the air with their bows and arrows.

Sırlı Ev Modeli

12. y.y. İran. Firuze renkte sırlı dikdörtgen formlu bir ev modelidir. Evin içinde karşılıklı olarak oturan figürler bulunmaktadır. Dikdörtgenin uzun yüzünde üç kısa yüzünde ise birer figür karşılıklı olarak oturmaktadır. Figürlerin yüzleri seçilememektedir. Bu ev modelinin biri Freer Galery diğeri Boston Müzesi'nde sergilenmekte olan iki benzerinin olduğu tespit edilmiştir.

Glazed Model of a House

Iran, 12th century. This turquoise-glazed rectangular house model shows three seated figures on the long sides of the rectangle and one figure on each short side. The faces are indistinct. A similar house model is exhibited in the Freer Gallery of Washington, DC and in the Boston Museum of Fine Arts.

Aslan Formunda Kap

12.-13. y.y. İran. Firit hamurlu, firuze renkte sırıdır. Elde şekil verilmiştir. Arka ayaklarını üzerinde oturur şekilde gösterilen aslanın sırtında doldurma deliği bulunmaktadır.

Jug in the form of a Lion

Iran, 12th-13th century. Stonepaste, overglazed in turquoise. The jug is molded by hand, and has a filling hole on the back. The lion is sitting on its haunches.

Sıralı Tekniğinde Oturur Şekilde Figür

12-13. y.y. İran. Sıralı tekniğinde yapılmıştır. Küçük bir figürdür. Figür bağdaş kurup oturur vaziyette tasvir edilmiştir. İki eliyle kolları arasına aldığı bir müzik aletini tutmaktadır. Başında üçgen alınlıklı bir taç taşımaktadır. Başı, ay yüzlü badem gözlü portreye tasvir edilmiştir. Yanağın iki yanındaki bukleler omuzlara kadar sarkar. Figürün üzerindeki elbisesi karışık bitkisel desenlidir.

Seated Figure

Iran, 12th-13th century. This small figure is made using the underglaze technique. The figure is depicted as sitting cross-legged and holding a musical instrument in both hands. It has a triangular headdress resembling a crown. The head has the Turkic "moon-face", and curls hang down on either side of the cheeks to the shoulders. The tunic has a mixed-floral pattern.

Lüster Tekniğinde Oturur Şekilde Kedi Figür

12-13. y.y. İran. Lüster tekniğinde yapılmıştır. Kedi figürü yere çömelmiş şekilde gösterilmiştir. Kedinin gövdesi ve yüzünün bir bölümü bitkisel motiflerle kaplanmıştır. Bu tarzdaki küçük çini heykeller saraylarda süsleme amaçlı olarak kullanılıyordu. Ancak bazı araştırmacılar bunların oyuncak olarak da kullanılmış olabileceğine işaret etmektedir.

Lusterware Seated Cat Figure

Iran, 12-13th century. Made with the luster technique. The feline figure is shown crouched on the floor. Its body and a part of its face are covered with floral motifs. This type of small ceramic sculpture was used for decoration in palaces. However, some researchers believe that they may have also been used as toys.

Sıralı Tekniğinde Testi

12. y.y. İran. Sıralı tekniğinde desenler, mavi ve siyah renklerde tek renk sırlı olarak yapılmıştır. Gövde, dik yerleştirilmiş farklı kalınlıktaki lacivert ve firuze renkteki çizgilerle dekore edilmiştir. Firuze renkteki bordürde kıvrım dallı süslemeler göze çarpmaktadır.

Ewer with Underglaze Technique

Iran, 12th century. The ewer is covered with patterns painted in blue and black with the underglaze technique. The body is decorated with dark blue and turquoise vertical lines of different thicknesses. There are scrolling vines on the the turquoise-colored sections.

Sıralatı Tekniğinde Kâse

12-13. y.y. İran. Sıralatı tekniğinde desenler, mavi ve siyah renklerde tek renk sırlı olarak yapılmıştır. Gövde üzerinde firuze renkte bir yazı kuşağı bulunmaktadır. Gövde dik çizgilerle bölümlere ayrılmıştır.

Bowl with Underglaze Technique

Iran, 12-13th century. Patterns are monochrome-glazed in blue and black using the underglaze technique. There is a turquoise-colored inscription band on the body, which is divided below by perpendicular turquoise lines.

Küremsi Kap

12. y.y. İran. Sırsız küremsi kap. Selçuklu döneminden kalan bu kaplara birçok yerde rastlanılmaktadır. Kalın cidarlı ve kumlu kilden küremsi ve dipleri sivri olacak şekilde yapılmıştır. Yapılan araştırmalarda yiminin üzerinde fonksiyonunun olduğu tespit edilmiştir. Bu tür kapların ağızlarının mühürlenmesi ve nakliye sırasında stabilitelerinin sağlanması daha kolaydır. Bu kaplar buhurdan, lamba, cıva ve ecza şişesi olarak kullanılmıştır. Ayrıca Rum Ateşi olarak da silah gibi kullanıldığı da düşünülmektedir. Boyunlarındaki bağlı dizilerle bakılarak astronomlar tarafından işaretleyici olarak kullanıldıkları da düşünülmektedir.

Spherical Container

Iran, 12th century, unglazed earthenware. Containers of this spherical form were frequently found in many areas during the Seljuk period. Made of high-content sand clay, they had thick walls and many had bases and stamped decoration on the body. Research has shown that these vessels had over twenty utilitarian functions. Their stable shape and small, easily-sealable openings made them convenient for transporting goods. They have also been used as incense burners, lamps or medicine bottles for substances such as mercury. They were also filled with Greek fire to be used as weapons. The lines on their necks may have also served as pointers for astronomers.

Lüster Vazo

12-13. y.y. İran. Firit hamurlu, lüster tekniğinde boyanmıştır. Oval gövde üzerinde damla motiflerinden oluşan süsleme alanlarının içinde Rumilerden oluşan kompozisyon oturtulmuştur. Boyun kısmında helezonik kıvrım dalları ile şekillendirilmiş bir süslemeye yer verilmiştir.

Lusterware Jug

Iran, 12th-13th century. Stonepaste; painted with luster technique. There is a composition of lozenge-shaped rumi elements on the body of the jug. There are scrolling vine motifs on the neck.

Sırsız Küremsi Kap

12-13. y.y. İran. Sırsız olarak yapılmıştır. Gövde üzerinde baskı motifiyle şekillendirilmiş bir kompozisyon bulunmaktadır. Aralarda rozet olarak basılmış motifler yer almaktadır.

Unglazed spherical container

Iran, 12th-13th century. Unglazed earthenware. The body is decorated with a print-like composition with badges.

Madeni Şişe

12. y.y. İran. Dört element karışımıyla yapılmıştır. Dökme, oyma ve kabartma teknikleri kullanılmıştır. Damla motifi şeklinde gövde üzerinde görülen çıkıntılar, tutarken elden kaymaması için yapılmıştır.

Metal Bottle

Iran, 12th century. The bottle is made of an alloy of four elements; cast, engraved and with relief decoration. The body is covered with almond-shaped motifs in relief, which provide a secure grip.

Madeni Şişe

12. y.y. İran. Dört element karışımıyla yapılmıştır. Dökme, oyma ve kabartma teknikleri kullanılmıştır. Gövde üzerinde, damla motifindeki çıkıntılar bulunmaktadır. Boyun kısmı dar ve silindirik bir kaideye sahiptir. Bu kapların daha çok yağ türü sıvıları taşımak için kullanıldığı bilinmektedir.

Metal Bottle

Iran, 12th century. Made of an alloy of four metals; cast, engraved and relief decoration. The body is covered with almond-shaped motifs, and has a narrow neck and a cylindrical pedestal. These containers are known to have carried oils.

Bakır ibrik

12. y.y. İran. Bakır alaşımdan dökme olarak yapılmıştır. Üzerindeki süslemeler, kakma ve kazıma tekniklerindedir. Alaşımın içine kırmızı bakır yerleştirilmek suretiyle süsleme yapılmıştır. Gövde üzerinde alta ve üstte iki yazı kuşağı arasında süsleme alanı bulunmaktadır. Burada daire ve dikdörtgen içine yerleştirilmiş, bitkisel süslemelere ağırlık verilmiştir. Yazıların ve figürlü süslemenin arkasında kıvrım dallardan oluşturulmuş kompozisyon görülür. Bunlar döneminin genel süsleme özelliklerindendir. Boyun kısmı ağza doğru daralır. Ağızda doldurma ve akıtma için iki ayrı musluk yeri bırakılmıştır. Kulpun üzerinde arkaya doğru bakan bir kuş sureti göze çarpmaktadır.

Copper Ewer

Iran, 12th century, Iran. Made of cast copper alloy; chased and inlaid. The decoration is made by adding red copper to the alloy. There is a decorative section between the two inscription bands on the body. This area contains mainly floral ornaments in medallions and rectangles. Scrolling vines fill the areas around the inscriptions and the figures, a common decorative feature of the period. The neck narrows towards the mouth. There are two separate sections on the mouth, one for filling and the other for pouring. A bird facing backwards sits on the top handle.

Lüster Testi

12-13. y.y. İran. Frit hamurlu, lüster tekniğinde boyanmıştır. Gövde üzerinde iki farklı süsleme alanı bulunmaktadır. Altta küçük nesih bir kütâbe, üste ise daha büyük bir kütâbe yer almaktadır. Sekiz kollu yıldızların şekillendirdiği alan içinde figürlü süslemeler yerleştirilmiş, figürler oturur vaziyette resmedilmiştir. Aralarda kalan boşluklar ise rumi motiflerle doldurulmuştur.

Luster Ewer

Iran, 12th-13th century. Stonepaste, painted with luster technique. There are two different areas of decoration on the body. Below is a small naskh inscription and at the top is a larger inscription. The body of the ewer is covered with eight-pointed stars and seated figures, surrounded by rumi motifs.

Sırlı Testi

12.y.y. İran. Sırlı tekniğinde tek renkli olarak yapılmıştır. Gövde, üzerinde küçük bir yan çıkıntısı bulunmaktadır. Ağız yonca ağız biçiminde şekillendirilmiştir.

Glazed Ewer

Iran, 12th century. Monochrome underglaze technique. The body has a small protrusion on the side. The mouth is shaped in the form of a cloverleaf.

Bronz Kazan

12-13. y.y. İran-Afganistan. Bronzdan dökme, kakma ve kazıma teknikleri kullanılarak yapılmıştır. Gövde üzerine iki yazı kuşağı yerleştirilmiştir. Altaki yazı kuşağı daha dar tutulmuşken, üstteki oldukça geniştir. İki kuşak arasında aralıklı olarak yerleştirilmiş, bağdaş kurup oturan figürler bulunmaktadır. Bunların arkasında kalan bölümde ise helezonik kıvrım dallardan oluşan bir süsleme yer almaktadır. Kazanın kulpu da işlemeli olarak yapılmıştır.

Bronze Cauldron

Iran and Afghanistan, 12th-13th century. Bronze; cast, chased and inlaid. There are two inscription bands on the body. The bottom inscription band is narrow and the top inscription band is fairly wide. Between the two bands, there are figures seated cross-legged. In the areas behind them, there is a decoration of stylized vine scrolls. The cauldron has an elaborate decorative handle.

Bronz Kâse

12-13. y.y. İran ya da Afganistan kökenlidir. Bronzdan dökme ve dövme teknikleri kullanılarak yapılmıştır. Üzerindeki süslemeler kakma ve kazıma tekniklerindedir. Derin olmayan kabın kenarları dilimlidir. İçinde ortada bir sferks motifine ve bunun etrafından daireleri içine alınmış lotuslara yer verilmiştir. Kabın yan yüzlerinde okunan hat nesih stilde işlenmiştir.

Bronze Bowl

Iran or Afghanistan, 12th-13th century. Bronze; cast, hammered, chased and inlaid. The sides of the bowl are in sections with a scalloped edge. In the center of the bowl is a sphinx in a medallion surrounded by a circle of lotus blossoms. There is a naskh inscription band on the sides of the bowl.

Bronz Şamdan

12. y.y. İran ya da Afganistan kökenlidir. Bronzdan dökme ve dövme teknikleri kullanılarak yapılmıştır. Üzerindeki süslemeler kakma ve kazıma tekniklerindedir. Mumluk, ortada yükselen bir boyun üzerine yerleştirilmiştir. Şamdanın kaidesi düz bir biçimdedir. Gövde üzerinde kazıma tekniği ile yapılmış dilimler arasındaki sarmal motiflerle eşit aralıklı olarak yerleştirilen dairelerin içinde bağdaş kurmuş oturan insan figürleri dikkat çekicidir.

Bronze Candlestick

Iran or Afghanistan, 12th century. Bronze; cast, hammered, chased and inlaid. A neck with a flat base rises from the center to hold the candle. There are spiral engraved motifs on the sections of the body, with cross-legged seated figures in equally-spaced circles.

Bronz Vazo

12-13. y.y. İran ya da Afganistan kökenlidir. Bronzdan dökme ve dövme teknikleri kullanılarak yapılmıştır. Üzerindeki süslemeler kakma ve kazıma tekniklerindedir. Kaidesi dilimlerden oluşturulmuştur. Gövde üzerinde de bu dilimler devam ettirilmiştir. Gövde üzerinde süsleme için üç farklı alan bırakılmıştır. Altta, girift bir sahne içinde süvari figürleri seçilmektedir. Ortadaki figürler madalyon içine alınmıştır. Burada hayvan mücadele sahneleri işlenmiştir. Üstte ise tahtta oturur vaziyete her bir dilim içinde bir figür resmedilmiştir. Boyun bölümünde nesih bir hat kuşağına yer verilmiştir.

Bronze Jug

Iran or Afghanistan, 12th-13th century. Cast bronze; hammered, chased and inlaid. The base is composed of lobed sections which extend up into the body. There are three different decorative areas on the body. At the bottom, horsemen are displayed in an intricate scene. The center area shows figures enclosed in medallions and animal combat scenes. At the top, is a figure sitting on a throne displayed in each section. There is an inscription band on the neck.

Bakır Havan

12-13. y.y. İran. Bakır alaşımdan dökme olarak yapılmıştır. Üzerindeki süslemeler, kakma ve kazıma tekniklerindedir. Süslemeler, alaşımın içine kırmızı bakır yerleştirilmek suretiyle gerçekleştirilmiştir. Gövde üzerinde damla formu verilmiş çıkıntılar bulunmaktadır. Bunların üzerinde sarmallar işlidir. Damlalardan başka gövde üzerinde paralel kenar motifleri de yerleştirilmiştir. Damlalar arasında geometrik bir örgü dolaşmakta havanın ağız kenarında bir hat kuşağı bulunmaktadır. Burada sahibine iyi dilek temennilerinde bulunmaktadır.

Copper Mortar

Iran, 12th-13th century. Cast copper alloy; chased and inlaid. It was colored by adding red copper to the alloy. On the body are square and almond-shaped extrusions covered with spiral decorations set in a geometric net pattern. There is an inscription band around the mouth offering votive wishes for the owner.

Bronz İbrik

1180-1200 Afganistan, Herat, Horasan. Bronz'dan döküm, dövme, kabartma, kazıma teknikleri kullanılarak yapılmıştır. Müze analiz kayıtlarına göre ibrik bakır ve çinko karışımıyla yapılmıştır. Selçuklu döneminde Horasan'da metal işçiliği oldukça gelişmiştir. Bu ibrik bu işçiliğin gelişimini en güzel yansıtan örneklerden birisidir. Dairevi gövde dilimli olarak yükseltilmiştir. Kaide üzerinde sıralı olarak yerleştirilmiş köpek ya da kurt tasvirleri görülmektedir. Dilimli gövdede, her bir dilim, altta gövdeleri kazıma, başları kabartma olarak yapılmış kuş görünümüne bir motif işlenmiştir. Gövdenin ortasına ise asıl kompozisyon yerleştirilmiştir. Her bir dilime birbirinden farklı, insan figürlü birer desen işlenmiştir. Kimisi ata binmiş, kimisi ayakta durur vaziyette yansıtılmıştır. Bütün figürlerin etrafını çevreleyen kompozisyon alanı sarmal motif ile bir birine bağlanmıştır. Gövdenin üst kısmında sıra halinde dizilmiş sfenks motifleri görülür. Boyun kısmında bir kitabe, iki yanında ise bir aslan kabartması yer almaktadır. Kitabenin uzun harfleri insan yüzünü anımsatacak şekilde tasarlanmıştır. Kitabedeki hatta sahibine "Şeref, refah, güç, neşe, mutluluk, kalıcı istikrar", dilenmektedir. Bu ibriğin bir benzeri New York Metropolitan Müzesi'nde sergilenmektedir.

Bronze Ewer

Herat, Khorasan, Afghanistan, 1180-1200. Cast bronze; hammered, chased, with decoration in relief. According to the museum records, this ewer is made of a mixture of copper and zinc. Metalwork was well-developed in Khorasan during the Seljuk period, and this ewer is one of the finest examples of this metalwork art. The circular body is comprised of segments. A running band of dog or wolf figures surrounds the base. At the bottom of each segment on the body is a bird motif made by chasing and engraving. The main composition covers the middle of the body, and each section has a different scene. There are horsemen and standing figures, connected by a spiral motif. Sphinx motifs are placed on the upper part of the body. An inscription and a lion in relief decorate the neck. The long letters of the inscription end in human faces. The inscriptions on the neck wish "honor, wealth, power, joy, happiness and lasting stability" to the owner. A similar ewer is held in the collections of the Metropolitan Museum of Art in New York City.

Tek Ağızlı Kandil

12-13. y.y. İran Horasan. Bronz'dan döküm, dövme, oyma, kazıma olarak yapılmıştır. Kandilin gövdesiyle boyun kısmı ayrı ayrı yapılmış sonrasında birleştirilmiştir. Ortasında yağın konulması için geniş bir açıklık bulunmaktadır. Bu açıklığın kenarında kapağının olduğunu gösteren küçük bir menteşe izi bulunmaktadır. Üzeri açık olan fitillik uç kısma yerleştirilmiştir. Kaide ve gövde üzerinde kazıma tekniğinde motifler işlenmiştir. Gövde üzerinde bazı hayvan tasvirleri de göze çarpmaktadır. Kandilin üst kısmında sahibine hayır dualarında bulunmaktadır.

Lamp with a Single Spout

Khorasan, Iran, 12th-13th century. Cast bronze, hammered, chased and engraved. The body and the neck part of the lamp were made separately, and then joined. There is a large cavity in the middle for the oil. A bird perches on the handle. The remaining half of a hinge at the opening edge indicates that the lamp originally had a lid. There is a spout at the end for the wick. The base and body are covered with engraved motifs, including some animals. An inscription conveying good wishes to the owner is written on the upper part of the lamp.

Bakır Mühür

12-13. y.y. İran. Bakırdan döküm tekniğinde yapılmış küçük mühürler. Bunlar daha çok kişisel kullanım için yapılmıştır.

Copper Seals

Iran, 12th-13th century. Cast copper. Small seals such as this were mainly made for personal use.

Mezar Taşı

12-13. y.y. İran. Mermerden yapılmış mezar taşı. İki yanında Abbasi dönemin önemli bir motifi olan 'S' şeklinde kıvrımlar yer alır. Ortada mihrabiye şeklinde kitabe panelinde ölen kişinin ismi yazılıdır.

Tombstone

12th-13th century, Iran. Marble. Both sides of this tombstone have s-shaped curves which were an important motif during the Abbasid period. The name of the deceased person is written in the middle of inscription panel which is in the form of a prayer arch (mihrab).

Şamdan

12-13. y.y. İran Horasan. Bronz'dan döküm, dövme, kazıma olarak yapılmıştır. Üçayaklı olarak imal edilen şamdanın mumluğu üzerindeki süslemeler kazıma tekniğindedir.

Candlestick

Khorasan, Iran, 12th-13th century. Cast bronze; hammered and chased. The candlestick has three legs and a stem in the middle for the candle. There are engraved decorations on the body.

Buhurdan

12-13. y.y. İran Horasan. Bronz'dan döküm, dövme, oyma, kazıma olarak yapılmıştır. Kare gövde dört ayaklıdır. Köşelerde oval çıkıntılar yer almaktadır. Yan yüzeyleri geometrik örgülüdür.

Incense Burner

Khorasan, Iran, 12th-13th century. Cast bronze; hammered, chased and engraved. The square body has four feet. There are oval protrusions at the corners, and the lateral surfaces have pierced geometric patterns.

Buhurdan

12-13. y.y. İran Horasan. Bronz'dan döküm, dövme, oyma, kazıma olarak yapılmıştır. Dairevi gövde üç ayaklıdır. Ayaklar, aslan başı şeklinde, gövdeden dışarı doğru taşırılmıştır. Gövde yüzeyinde geometrik örgüler işlenmiştir.

Incense Burner

Khorasan, Iran, 12th-13th century. Cast bronze; hammered, chased and engraved. The circular body has three legs which extend outwards in the form of the head, front section and feet of a lion. Geometric patterns cover the surface of the body.

Cam Küçük Şişe

12. y.y. İran. Cam tekniği kullanılarak yapılmıştır. Armut şeklinde bir gövdeye sahiptir. Gövde tek parçadan oluşturulmuştur. Halka şeklindeki kaide, gövdenin alt kısmına sonradan eklenmiştir. Kulp, ağız kısmına kısa bir tutamak ile birleştirilmiştir. Gövdesi silindirik formda dizayn edilmiş; boynu oldukça dar; ağız kısmı ise geniş tutulmuştur. Kaba üflenerek şekil verilmiştir.

Small Glass Bottle

Iran, 12th century. Free-blown glass with applied decoration. The pear-shaped body is made in one piece. A ring-shaped foot was added later to the lower part of the body, and a handle was attached to the mouth. The narrow neck has a flared mouth.

Cam Şişe

12. y.y. Türkiye, Suriye, Irak. Sırlı cam şişe. Cam üzerine sarımtırak renkte altın dekorasyon uygulanmış, sonrasında fırınlanmıştır. Aşağıdaki frizde nar ağacı üstünde kanatlarını açmış bir kartal görülmektedir. Bunun devamındaki frizde Arapça nesih bir kitabe yer almaktadır. En üstteki frizde ise nar ağaçları arasında dans eden kadın figürleri resmedilmiştir. Kadın bir elinde zil diğer elinde ise harp tutmaktadır. Üzerindeki kitabede Musul Atabeyi İmad al-Din Zengi'nin adı yazılıdır.

Glass Bottle

Turkey, Syria, or Iraq, 12th century. Free-blown glass with gilded decoration. The gilded decoration, applied and fired in an oven, comprises an eagle with spread wings in a pomegranate tree on the lower frieze. The middle frieze contains an Arabic inscription in the naskh script. The upper frieze displays dancing female figures among pomegranate trees. One of the women holds hand cymbals in one hand and a harp in the other. The name of governor of Mosul, İmad al-Din Zengi, is written in the inscription.

Küçük Altın Takı

12. y.y. İran. Altın'dan döküm, dövme, kazıma olarak yapılmıştır. Lotuslar ve bitkisel süslemelerle tezyin edilmiştir.

Small Gold Jewelry Pieces

Iran, 12th century. Made of cast gold; hammered and chased. There are lotus blossoms and other floral decorations on the jewelry.

Bronz Kutu

12-13. y.y. İran. Bronz'dan döküm, dövme, kazıma teknikleri kullanılarak yapılmıştır. Üzerinde bir kitabe bulunmaktadır. Üst kısmındaki delikler kutunun bir yere kolayca asılabilmesi için konulmuştur.

Bronze Box

Iran, 12th-13th century, Iran. Cast bronze, hammered and chased. There is an inscription and the upper part has holes for hanging.

Bronz Kutu

12-13. y.y. İran. Bronz'dan döküm, dövme, kazıma teknikleri kullanılarak yapılmıştır. Üzerinde bir kitabe bulunmaktadır. Üst kısmındaki delikler kutunun bir yere kolayca asılabilmesi için konulmuştur.

Bronz Kutu

12-13 y.y. İran. Bronz'dan döküm, dövme, kazıma teknikleri kullanılarak yapılmıştır. Üzerinde bir kitabe bulunmaktadır. Üst kısmındaki delikler kutunun bir yere kolayca asılabilmesi için konulmuştur.

Bronz Halka

12-13. y.y. İran. Bronz'dan döküm ve kazıma teknikleri kullanılarak yapılmıştır.

Bronze Ring

Iran, 12th-13th century, Iran. Cast bronze; chased.

Bronz Pendentif

12-13. y.y. İran. Bronz'dan döküm, dövme, oyma ve kazıma teknikleri kullanılarak yapılmıştır. Küremsi objenin ortasında bir delik bulunmaktadır. Benzerlerine bakılarak bir kolyenin parçası olabileceği değerlendirilmektedir.

Bronze Pendant

Iran, 12th-13th century, Iran. Cast bronze; hammered, chased and engraved. There is a hole in the middle of this spherical object. This piece is thought to have been part of a necklace.

Bronz Pendentif

12-13. y.y. İran. Bronz'dan döküm, dövme, oyma ve telkâri teknikleri kullanılarak yapılmıştır. Küremsi objenin bütün yüzeyi deliklidir. Bunların etrafını da tel halkalar çevrelemektedir. Tam ortadaki büyük deliğin çeperinde, örneklerinde sıkça uygulanan telkari işlemlere rastlanmamıştır. Kolye parçası olduğu düşünülmektedir.

Bronze Bead

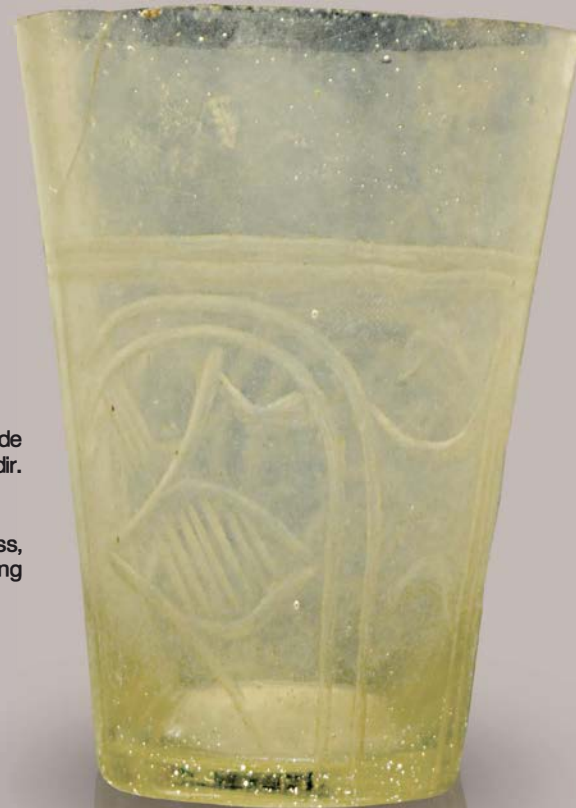
Iran, 12th-13th century. Cast bronze; hammered, chased and engraved. The entire surface of the bead has holes with rope mouldings around each one. There is a central hole in the middle of the bead. This piece is thought to have been part of a necklace.

Kadeh

12-13. y.y. İran. Cam kalıpta yapılmıştır. Gövde üzerinde baskı olarak yapılmış lotus ve palmet dizisi görülmektedir. Üst üste bindirilmiş palmet süslemesi, üçüncü Abbasi dönemi başlıklarında görülen süslemeyi çağrıştırmaktadır. Bu motif İran'da 12 ve 13. y.y. da yaygın kullanılmıştır.

Glass Goblet

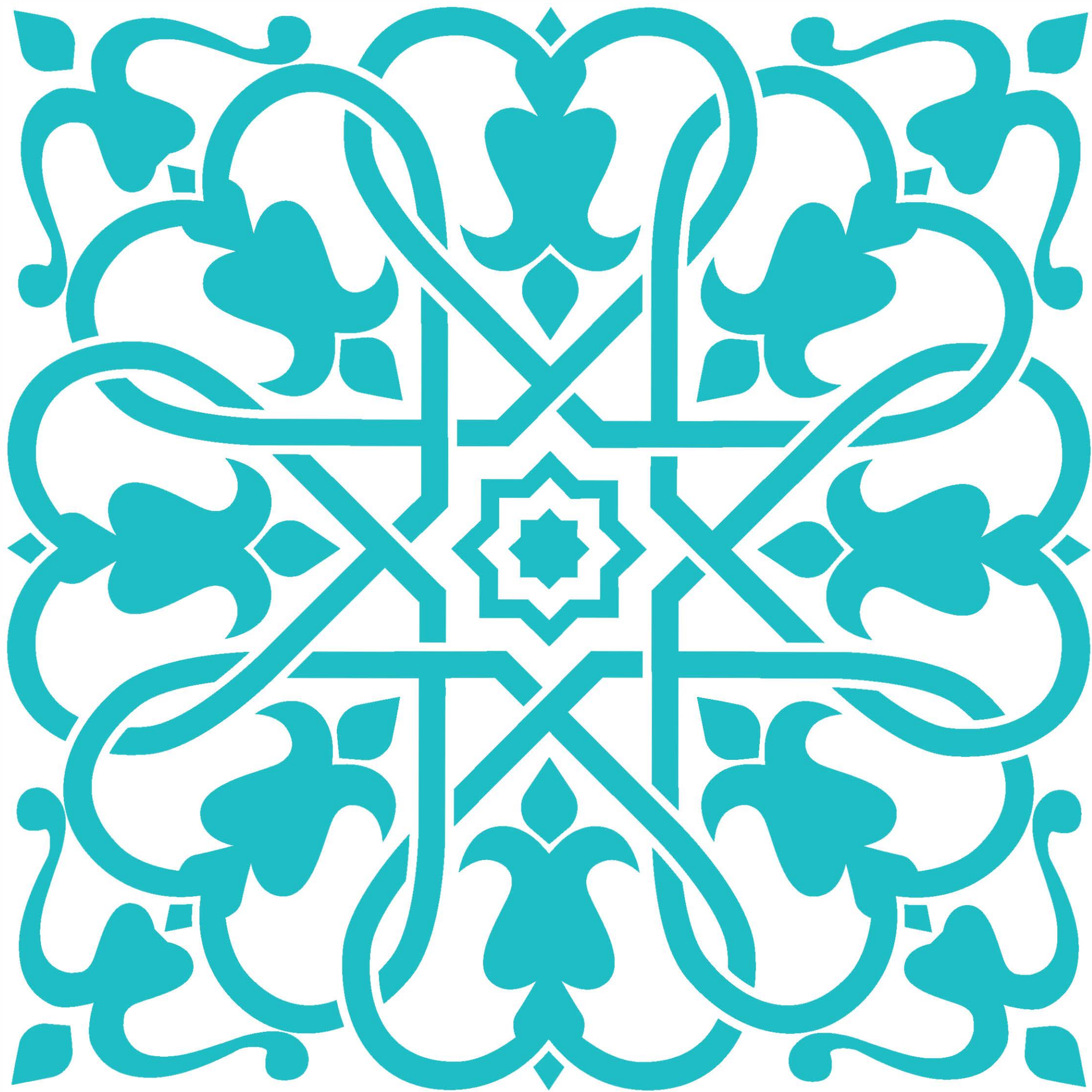
Iran, 12-13th century. Mold-blown glass. There is a series of engraved lotus blossoms and palmettes on the surface of the goblet. The use of overlapping palmettes recalls the beveled style of the third Abbasid period. This style was frequently seen in Iran in the 12th and 13th centuries.

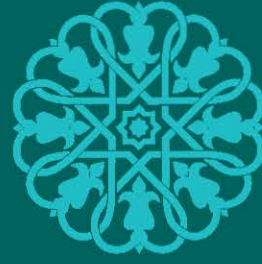
Kadeh

12-13. y.y. İran. Cam kalıpta yapılmıştır. Gövde üzerinde balık benzeri bir süsleme seçilmektedir.

Glass Goblet

Iran, 12th-13th century, Iran. Mold-blown glass, covered with engraved decorations resembling fish.

VICTORIA VE ALBERT MÜZESİ

Londra - İngiltere / Birleşik Krallık

Victoria and Albert Museum
London - England / United Kingdom

Minai Seramik

12-13. y.y. İran, Rey. Firit içerikli, çok renkli, sırüstü boyalı ve opak tek renk sırlı minai seramik. Kâsenin içinde krem renkte zemin üzerine figürler yapılmıştır. Bu seramikte de birçok benzer ömekte olduğu gibi saray hayatı ile ilgili bir sahne canlandırılmıştır. Ortada tahtta oturur vaziyette elinde kadeh tutan bir sultan figürü, bunun etrafına bağdaş kurup oturan insan figürleri yerleştirilmiştir. Dış yüzünde küfi bir kitabe kuşağı bulunmaktadır. Minai seramikleri üç gruba ayrılmaktadır. Figür süslemeli kabartmalı seramik, figürsüz süslemeli kabartmasız seramik, figürlü kabartmasız seramik. Bu kâse üçüncü gruba girmektedir.

Minai Bowl

Rayy, Iran, 12th-13th century. Stonepaste; polychrome in-glaze and overglazed painted on opaque monochrome glaze (mina'i). Figures are depicted on a cream-colored ground. The scene of palace life depicted on this bowl is seen on many other examples. The Sultan sits on the throne in the center holding a cup flanked by two figures sitting cross-legged. There is a kufic inscription around the rim. Mina'i ceramics are classified into three groups: figure-decorated embossed ceramic tiles, those with no figures and embossed, and those with figures but without embossing. This cup is of the third type.

Lüster İbrik

12. y.y. İran, Rey. Fırıltı içerikli, çok renkli ve tek kenarlıdır. Maşrapa, krem zemin üzerine dekore edilmiştir. Sarmal bitkisel kompozisyon lotus ve palmetlerden oluşur. Boyun geniştir ve kareler bölünmüştür. Her bir karenin içine elmas süsleme gelmiştir. Gövde üzerinde resmi ve sarmallardan oluşan bir kompozisyon vardır.

Minai Jug

Rayy, Iran, 12th-13th century. Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted on opaque monochrome glaze (mina'i). The jug is decorated with motifs on a cream-colored ground. The symmetrical composition consists of curved vegetal scrolls, lotus blossoms and palmettes. The neck is wide and is covered with a grid pattern, with diamond-shape motifs inside the grid sections.

Lüster Kâse

12.13. y.y. İran. Lüster tekniğinde yapılmış, opak tek renkli olarak sırlanmıştır. Kâsenin ortasında bağdaş kurup oturmuş vaziyetteki figür elini öne doğru uzatır biçimde betimlenmiştir. Elinde bir yaprak tutmaktadır. Diğer elindeki meyveyi ikram ediyor imajı verilmiştir. Figürün üzerinde üç damgalı kumaştan bir elbise bulunmaktadır. Figürün yüzü 2/3 oranında yandan resmedilmiştir. Yüz, ay yüzlü badem gözlü denilen Türk tipinde tasvir edilmiştir. Figürün etrafında kalan boşlukları farklı büyüklüklerdeki daireler ile doldurulmuştur. Figür ve daireler arasında kalan boşluklar kıvrım dallarıyla bezenmiştir. Kâsenin ağız kenarına yazı motifleri yerleştirilmiştir. Buralarda sahibine iyilikler dilenmektedir. Kâsenin dış çeperinin sırlanmasında kobalt mavisi tercih edilmiştir.

Lusterware Bowl

Iran, 12th-13th century. Luster-painted on opaque monochrome glaze. A figure sitting cross-legged in the center of the bowl extends his hand forward to offer a fruit. He holds a leaf in his other hand. The figure wears a tunic with a decoration of balls grouped in threes. Depicted in three-quarter view, he has the Turkic "moon face". The remaining space around the figure is filled with differently-sized circles and vegetal motifs. Inscription motifs are on the bowl rim. The outer surface of the bowl is cobalt blue and contains a votive inscription for the owner.

Boğa Formunda Kap

12-13. y.y. İran, Kaşan, Gurgan. Firit hamurlu, fakat lüster teknikte sırlıdır. Elde şekil verilmiştir. Sirtında doldurma ağzında ise içindeki sıvıyı akıtmak için delikler bırakılmıştır. Ortaasya'da firit hamurlu seramikler, Çin'den ithal edilen porselenlere karşılık geliştirildi. 12 ve 13. yy.da İran ve Orta Asya'da özgün stilleri olan çok iyi sırlanmış firit hamurlu seramikler üretilmeye başlandı. Bunlar yüksek ısıda pişirilen Çin porselenlerine benzemiyorlardı. Düşük sıcaklıkta pişirilen firit hamurlu seramikler, yumuşak ve gözenekliydi. Firit hamurlu seramikler porselen gibi tamamen beyazdır. Bu tür seramikler, taş macunu ya da kuvars macunlu olarak da bilinirler. Çünkü hamurun içine öğütülmüş ince kum ya da çakıl kuvars katılıyordu. Çok küçük miktarda, cam özü ya da beyaz kil de ilave ediliyordu. Kil, hamura şekil verilebilirlik niteliği kazandırmaktadır. Firit, fırındandıktan sonra seramiğin gövdesini güçlü kılmaktadır.

Ewer in the Shape of a Bull

Gurgan, Kashan, Iran, 12th-13th century. Stonepaste; glazed in the luster technique. The figure is made by hand, and there is a hole on the back for filling. The bull's mouth is used for pouring. Figurines of this type were made in Central Asia to imitate those imported from China. In the 12th and 13th centuries in Iran and Central Asia, these vessels developed their own style and the technique was perfected. They do not resemble Chinese porcelains which were fired at high temperatures. Stonepaste is fired at a low temperature, yet is white and porous like Chinese wares. Stonepaste contains quartz sand or fine gravel mixed into the clay, as well as small amounts of glass. This combination of ingredients gives plasticity to the mixture and strengthens the body of the ceramic once fired.

Aslan Formunda Kap

12-13. y.y. İran, Kaşan, Gurgan. Firit hamurlu, fakat lüster teknikte sırlıdır. Elde şekil verilmiştir. Doldurma ve akıtma işlevi gören musluk yerleri mevcuttur. Bu tarz nesneler, sıvı maddelerin günlük işlerde kolayca kullanılmasını temin amacıyla tasarlanmıştır. Aslan arka ayaklarının üzerine oturur vaziyette şekillendirilmiştir.

Ewer in the Shape of a Lion

Kashan, Gurgan, Iran, 12th-13th century. Stonepaste glazed with the luster technique. The figure is made by hand. There is a hole on the back for filling and a lip for pouring.

Rumili Kâse

12-13. y.y. İran. Firit hamuru içerikli, lüster teknikte opak tek renk sırlı seramik. Bu seramik tekniği 12. y.y. dan sonra İran'a girmiştir. Kâsenin içinde opak krem renkte zemin üzerinde merkezdeki bir kökten çıkan rumiler bulunmaktadır. Kâsenin yan yüzlerinde rumilerin şekillendirdiği ana kompozisyon, içindeki lotuslarla oluşturulmuştur.

Bowl with Rumi Decorations

Iran, 12th-13th century. Stonepaste; luster-painted on opaque monochrome glaze. This ceramic technique entered Iran in the 12th century. On a cream ground, there are rumi motifs connected by roots to the center of the bowl. The sides of the bowl are decorated as well with rumi split-leaf elements.

Geyikli Kâse

12-13. y.y. İran. Firit hamuru içerikli, lüster teknikte opak tek renk sırlı seramik. Bu seramik tekniği 12. y.y. dan sonra İran'a girmiştir. Kâsenin içinde opak krem renkte zemin üzerinde ortada geyik figürü bulunmaktadır. Geyiğin etrafında narçiçekleri yerleştirilmiştir. Kâsenin yan yüzlerinde rumilerin şekillendiği ana kompozisyon, içindeki lotuslardan oluşmaktadır. Ağız kenarında nesih yazıyla sahibine iyi dileklerde bulunulmuştur.

Bowl with a Deer

Iran, 12th-13th century. Stonepaste; luster-painted on opaque monochrome glaze. This ceramic technique entered Iran after the 12th century. In the center of the bowl is a deer figure on a cream ground, surrounded by pomegranate blossoms. The sides of the bowl are decorated with split-leaf rumi motifs. An inscription conveying good wishes to the owner surrounds the bowl at the rim.

Figürlü Kâse

12-13. y.y. İran, Kaşan. Firit içerikli, mavi, beyaz, siyah renkli, sıraltı boyalı ve opak tek renk sırlı minai seramik. Kâsenin içinde krem renkte zemin üzerine figürler yapılmıştır. Ayaklı kâsenin içinde üç insan tasviri yapılmıştır. Sakalsız oldukları görülen bu figürler oturur vaziyette resmedilmişlerdir. Ağız kenarındaki hatta okunan yazılar Farsça şiir parçalarıdır.

Bowl with Three Figures

Kashan, Iran, 12th-13th century, Stonepaste with blue, white, and black underglaze painting and opaque monochrome glaze. Three sitting figures are depicted in the center of this footed bowl. The figures are beardless. There are poems in Persian at the rim.

Slip Teknikli Kâse

12-13. yy. İran. Frit hamurlu, şeffaf sır altında slip süslemeli olarak yapılmıştır. Kâsenin ortasına yerleştirilen boğanın kanatları dikkat çekmektedir. Boğanın çevresinin ise dairelerle sarılı olduğu anlaşılmaktadır. Bu tür seramikler İran ve Horasan'da daha çok 12. y.y.a kadar görülür. Erken tarihli bu seramiklerin yerlerini daha sonraları minai ve lüster teknikleri alacaktır.

Bowl with Slip Technique

Iran, 12th century. Stonepaste; white-slip with polychrome-slip decoration under transparent glaze. A winged bull is located in the center of the bowl, surrounded by circles. Such pottery was common in Iran and Khorasan until the 12th century, to be replaced later by the mina'i and luster techniques.

Siren Figürlü Kâse

12-13. y.y. İran. Firit hamuru içerikli, lüster teknikte opak tek renk sırlı seramik. Kâsenin ortasında görülen sirenin çevresi rumiler ve lotus çiçekleriyle doldurulmuştur. Sirenin üzerinde bir de kitabe kuşağı yer almaktadır.

Bowl with Siren Figure

Iran, 12th-13th century. Luster-painted on opaque monochrome glaze. There is siren in the middle of the bowl. The sides of the bowl are decorated with rumi elements and lotus blossoms. There is an inscription band on the body of the siren.

Cam Tabak

11-12. y.y. İran, Rey. Soluk mavi renkte ve derin bir biçimde kesilerek oyulmuştur. Tabağın merkezindeki madalyonun içine bir kuş tasviri işlenmiştir. Kuşun etrafında yine madalyonlar içine yerleştirilmiş, dokuz hayvan figürüne yer verilmiştir. Her bir madalyon hem bir birine hem de ortadaki madalyona bir çizgi ile bağlanmıştır. Tabağın en dışında bir dış halka yer almaktadır. Tabağın profili oldukça yayvandır. Bu tür tabakların tasarımında kaya kristali kapların örnek alındığı düşünülmektedir. Kesme cam kaplar, İran ve Irak'da 800'lerden itibaren üretilmeye başlanmıştır. Kalın cam çeperi dayanıklıdır. Bu yüzden cam yüzeyinde kesim yapılmak suretiyle tasarımlar oluşturulmuştur. Ortasında kuş bulunan bu tarzdaki motifli tabakların üretiminde Sasani Sanatından da esinlenilmiş olunabileceği ileri sürülmektedir.

Glass Bowl

Rayy, Iran 11th-12th century. Pale blue engraved glass. There is a depiction of a bird in the center of the bowl, surrounded by nine animal figures in medallions. The medallions are connected to each other by a line. A ring surrounds the edge of this shallow bowl. This form is thought to be inspired by rock crystal bowls. Cut glass vessels began to be produced in Iran and Iraq at the beginning of the 8th century. The vessels have thick walls which can be engraved. Vessels with central bird motifs may have been inspired by Sasanian art.

Lüster Tabak

12-13. y.y. İran, Kaşan. Lüster tekniğe yapılmış, opak tek renkli olarak sırlanmıştır Kâsenin ortasında at üzerinde genç bir polo oyuncusu durmaktadır. Figürün etrafı çeşitli bitkisel ve rumi motiflerle doldurulmuştur. Figürün üzerinde bitkisel desenli bir kumaştan elbise bulunmaktadır. Figürün yüzü 2/3 oranında yandan resmedilmiştir. Yüz, ablak yüzlü badem gözlü denilen Türk tipinde tasvir edilmiştir. Tabağın kenarında göze çarpan yazı motiflerinde sahibine iyilikler dilenen bir şiir yazılıdır. Selçuklu döneminde İran'da kaplar üzerinde insan ve hayvan tasvirlerinin bolca ve çekince olmadan yapıldığı görülür. Bazen kapların etrafına yerleştirilen şiir metinlerine de rastlanmaktadır. Merkeze yerleştirilen figürler de çoğu zaman bu metnin muhtevası ile ilişkilendirilir. Değerli eşyalar üzerindeki destansı şiirlerle anlatılan örnek şahsiyetler, resimlerde de çok iyi karakterde insanlar olarak yansıtılmaya çalışılmıştır. Benzer biçimde çok iyi bilinen mısralar, türbelerin duvarlarına yazıldığı gibi saray duvarlarına da resimlerle birlikte nakşedilmiştir. Özellikle aşk şiirleri, çoğunlukla genç bir kadın ya da erkek tasviriyle birlikte sunulmuştur.

Lusterware Bowl

Kashan, Iran, 12th-13th century. Luster-painted on opaque monochrome glaze. The center of the bowl displays a young polo player on the horseback, surrounded by a variety of bird, floral and rumi motifs. The figure, with the characteristic Turkic "moon face", is depicted in three-quarter view and wears a tunic with a pattern of flowers. There is a votive inscription surrounding the central composition. Human and animal figures are abundantly represented on vessels in Iran during the Seljuk period. These objects also could contain poems and inscriptions, sometimes in relation to the central figure to show his noble character. Similarly, well-known verses are often written on tomb and palace walls along with images. Love poems are generally associated with the portrayal of a young woman or a man.

Cam İbrik

11-12. y.y. İran, Mısır. Cam kesme tekniğinde yapılmıştır. Kaya kristal ibriklerinin yakın örneği olarak kabul edilmektedir. Benzerleri Mısır'da bulunmaktadır. Bu ibriğin formu tasarlanırken gümüş örneklerinden ilham alındığı düşünülmektedir.

Glass Ewer

Iran or Egypt, 11th-12th century. Relief-cut glass. This ewer shape resembles similar examples in rock crystal found in Egypt. The design of this ewer is thought to be inspired from silver prototypes.

Seramik Matara

11-12. y.y. İran. Seramik hamurlu ve sırsız olarak yapılmıştır. Dairevi bir formdadır. Üzerinde daireler içinde süsleme motifleri yer almaktadır. Ortadaki gül bezek motif ve bunun etrafını çevreleyen halka dikkat çekmektedir. Dışındaki ikinci bordür bir kitabedir. Bunun çevresi hasır örgüsü şeklindeki geniş bir kuşakla çevrelenmiştir. Hasır örgü motif, mataranın yanıl kısımlarının birleştiği bölümde de tekrarlanmıştır.

Ceramic Canteen

Iran, 11th-12th century. Unglazed earthenware, in the form of a round flask or canteen. Decorative motifs are located in circular bands on the flask body. In the middle, there is a rosette surrounded by a ring. The second ring has an inscription. This inscription is surrounded by a wide band with a mesh pattern, repeated at the junction area with the sides.

Alçı Figürler

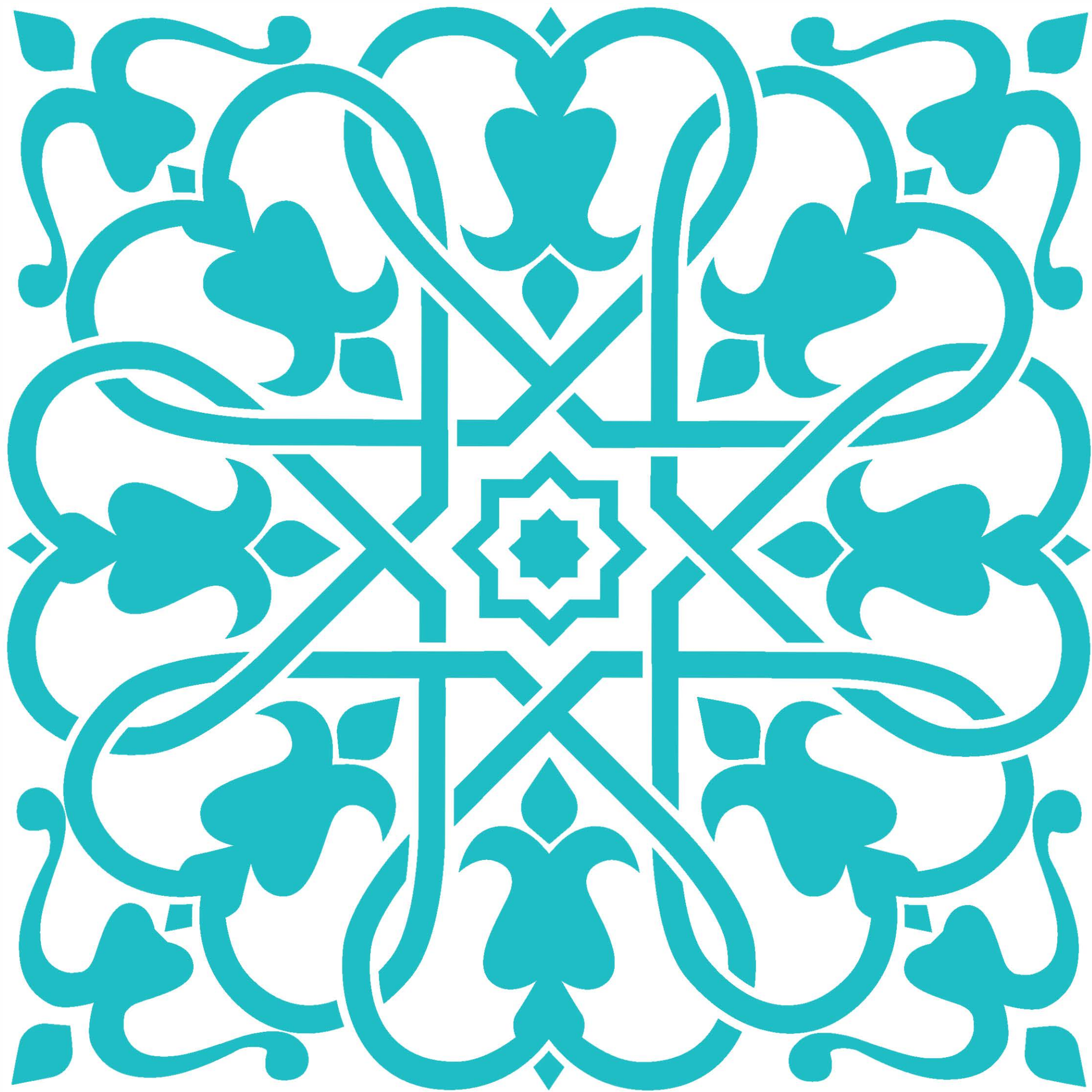
12. y.y. İran. Kesin olarak hangi şehirde bulunduğu bilinmemektedir. Her üç figürde alçıdan yapılmıştır. Üzerlerinde kazıma ile yapılmış detaylı şekiller bulunur. Ayrıca alçı yüzeyler daha sonraki tarihlerde boyanmıştır. Kadın olan her üç figürden ortada olanı daha büyük tasvir edilmiştir. Figür başında bir taç taşımakta bununda altında bir türbanı bulunmaktadır. Türbanın altında saçlar omuzlarına kadar uzanmaktadır. Bir elinde bir çiçek tutmakta, diğer eli ise aşağıdadır. Figürün altında desenli bir elbise görülür. Bunun üzerinde ise çizgili bir tunik yada kaftan giymiştir. Boynunda bir kolye takılıdır. Yüz dolgun bir biçimde verilmiş ve gözleri ileri doğru bakmaktadır. Figür üzerinde yapılan analizlerde figürün boyalı olduğu anlaşılmıştır. Saçlar ve gözler siyah; taç, kırmızı; üzerindeki ise elbise kırmızı ve mavi renktedir. Bu figürlerden başdaş kurup oturan figürde başında bir taç taşımaktadır. Tacın üzerinde saçları örten ve omuzlara kadar inen bir türban görülmektedir. Taç cepheye lotus palmet dizileriyle süslenmiştir. Figürün kulaklarında küpeler asılıdır. Boynunda da bir kolye görülmektedir. Kolyenin ucunda bir haç asılıdır. Figür uzun kollu bir kaftan giymiştir. Bu figürün de üzerinde boya artıkları analizler sonucunda tespit edilmiştir.

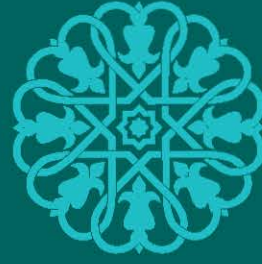
Üçüncü figür ise kollar iki yanda açık olarak gösterilmiştir. Kolların pozisyonundan birisinin aşağıda diğerinin ise yukarıda olduğu anlaşılmaktadır. Baldırdan aşağı bacakları kayıptır. Figürün başında yine bir taç bulunur. Tacın formu diğerlerinden biraz daha basit olarak gösterilmiştir. Türban altından görülen saçları daha kısadır. Üzerinde mavi renkli etekli bir elbise görülür. Elbisenin desenleri merkezdeki bölüme doğru yatay kazıma olarak yapılmıştır. Kolların altında püsküllü bir kemer elbiseyi bağlar. Kemer üzerine takılı mendil benzeri bir bölüm daha görülür. Boyunda yine bir kolye asılıdır. Kolyenin ucundaki asılı olan pendant belirsiz olarak resmedilmiştir. Elbise mavi renkte boyalıdır. Bacaklar ve elbisenin ortadaki bölümü ise kırmızı renkte boyanmıştır.

Bu tarzdaki figürlü süslemeler İran'da daha çok sarayda kullanılmıştır. Benzer örnekleri New York Metropolitan Müzesi ve Paris Louvre Müzesinde görülmektedir.

Stucco Figures

Iran, 12th century. The original location of the figures is not known. All three female figures are made of stucco, with detailed engraving and painting in certain areas. The middle figure is larger than the others, and wears a crown with a headscarf under it. Her hair descends to her shoulders, and she carries flowers in one hand and holds her other hand down. The figure wears a necklace and is dressed in a tunic with a striped pattern. The round face stares forward, and was originally painted. The hair and eyes are black, the crown is red and the costume is red and blue. There is a figure sitting cross-legged which also wears a crown with a headdress covering the hair down to the shoulders. The crown is decorated with lotus blossoms. The figure wears earrings, a cruciform necklace, and a long-sleeved caftan. According to analyses, there are traces of paint on this figure as well. The third figure is depicted with its arms spread wide. One of the arms is lowered while the other is lifted in air. The lower parts of the legs are missing. She wears a simpler crown than the others, and the hair under her scarf is shorter. The pattern of her tunic is comprised of crossed panels, gathered by a fringed belt with a handkerchief tucked into it. She also wears a necklace with an indistinct pendant. The costume is blue, and the central part of the costume and the legs are painted red. These statues were found most often in palaces in Iran. Similar examples can be seen in Metropolitan Museum of Art in New York and in Paris at the Louvre Museum.

ASHMOLEAN MÜZESİ
Oxford - İngiltere / Birleşik Krallık

The Ashmolean Museum
Oxford - England / United Kingdom

Tek Renk Sırlı Kâse

12-13. y.y. İran. Desenleri kobalt mavisi ve siyah renkte türkuaz zemin üzerine çizilmiş, şeffaf renkte sırlı seramik kâse. Kâsenin ortasında dairevi bir kompozisyon yer alır. Kâsenin içinde bir birine düğüm yapan dairevi halkalar yerleştirilmiştir. Aralarında kalan boşluklar kıvrım dalları ile doldurulmuştur.

Monochrome Glazed Bowl

Iran, 12th-13th century, Iran. Transparent-glazed ceramic bowl with patterns drawn in cobalt blue and black on a turquoise ground. A circular composition is located in the center of the bowl, comprised of knotted circular rings surrounded by vine scrolls.

Minai Seramik Parçası

12-13. y.y. İran, Rey. Firit içerikli, çok renkli, sırüstü boyalı ve opak tek renk sırlı minai seramik. Kâsenin içinde krem renkte zemin üzerine figürler yapılmıştır. At üzerindeki iki figür insan olmayan bir canlıyla mücadele etmektedir. Sahnenin ortasındaki tek ağaç ve arkaya doğru yerleştirilmiş, doldurma motifleri olarak kullanılan kuş figürleri dikkat çekmektedir. Ayrıca yerde de bazı kuşlar bulunmaktadır. Konusu mitolojiktir. Muhtemelen döneminde çok anlatılan bir öyküden esinlenmiş olmalıdır.

Mina'i Ceramic Bowl

Rayy, Iran, 12-13th century. Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted on opaque monochrome glaze (mina'i). The bowl has figures drawn on a cream-colored ground. Two figures on horseback combat a mythological beast. There is a tree in the middle of the scene, and birds are used as a filling motif behind the figures and on the ground. This mythological subject was probably inspired by one of the most famous stories of the period.

Tek Renk Sırlı Kâse

12-13. y.y. İran. Desenleri kobalt mavisi ve siyah renkte krem renkte zemin üzerine çizilmiş, şeffaf renkte sırlı seramik kâse. Kâsenin ortasında bir ayağını öne uzatmış, başı geride bir aslan motifi işlenmiştir. Aslanın çevresi rumiler ve kıvrım dallarla doldurulmuştur.

Monochrome Glazed Bowl

Iran, 12th-13th century. Patterns are drawn in cobalt blue and black on a cream-colored ground, and are covered with a transparent glaze. A lion motif is engraved with a front paw raised and its head turned backwards. Rumi motifs and scrolling vines surround the lion.

Minai Seramik Parçası

12-13. yy. İran, Rey. Firit içerikli, çok renkli, sırüstü boyalı ve opak tek renk sırlı minai seramik. At üzerinde karşılıklı olarak tasvir edilen iki figür kâserin içinde krem renkte zemin üzerine işlenmiştir. Sahnenin ortasına yerleştirilen ağaç ve ay yüzlü, badem gözlü resmedilen figürler Selçuklu sanatının temel öğelerindendir.

Minai Bowl

Rayy, Iran, 12th-13th century. Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted on opaque monochrome glaze (mina'i). Figures are drawn on a cream-colored background. Confronting horsemen are depicted on either side of a central tree. The figures display the characteristic Turkic "moon faces".

Lüster Kâse

12-13. y.y. İran. Lüster teknikte yapılmış, opak tek renkli olarak sırlanmıştır. Kâsenin ortasında karşılıklı iki atlı figürü bulunmaktadır. Figürlerin arasında ise küçük bir servi ağacı motifi yerleştirilmiştir. Figürlerden her ikisinin de üzerinde aynı tür kumaştan bir elbise bulunmaktadır. Figürlerin yüzleri 2/3 oranında yandan resmedilmiştir. Yüzler, ay yüzlü badem gözlü Türk tipinde tasvir edilmiştir. Figürlerin arkasında kalan boşluklar damalı servi ağaçlarıyla doldurulmuştur. Kâsenin ağız kenarında yazı motifleri görülür. Kâsenin dış çeperindeki hat kuşağında sahibine iyilik dlenmektedir.

Luster Bowl

Iran, 12th-13th century. Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted on opaque monochrome glaze (mina'i). There are two confronting horsemen on either side of a tree in the center of the bowl. Both wear tunics with the same pattern and are represented in three-quarter view. They have the characteristic Turkic "moon faces". The spaces behind the figures are filled with cypress trees with a checkerboard design. An inscription is placed near the rim, and another inscription outside of the bowl offers good wishes to its owner.

Slip Kâse

12-13. y.y. İran. Tek renk sırlı ve slip tekniğinde yapılmıştır. Bu dönemde slip seramikler bölgede çok fazla görülmez. At üzerindeki figür tam cepheden resmedilmiştir. Atın altında köpek benzeri bir hayvan seçilmektedir. Figürlerin çevresi lotus palmet ve kıvrım dallarla çevrilidir.

Bowl with Slip Decoration

Iran, 12th-13th century. Earthenware; white-slip with polychrome-slip decoration under a transparent glaze. Slipware ceramics were uncommon in Iran at this time. The figure on the horse faces frontally. Under the horse is a canine-like animal. The figures are surrounded by lotus blossoms and scrolling vines.

Tek Renk Sırlı Kâse

12-13. yy. İran. Desenleri kobalt mavisi ve siyah renkte krem renkte zemin üzerine çizilmiş, şeffaf renkte sırlı seramik kâse. Şerit şeklinde bir yazı kuşağı bulunmaktadır. Yazının arkasında kalan alan ise kıvrım dallarla doldurulmuştur.

Monochrome-Glazed Bowl

Iran, 12th-13th century. The patterns of the bowl are drawn in cobalt blue and black on a cream ground and covered with a transparent glaze. There is a ribbon band inscription across the center of the bowl, and the areas surrounding it are filled with scrolling vines.

Süvarili Lüster Tabak

12-13. y.y. İran, Kaşan. Lüster tekniğiyle yapılmış, opak tek renkli olarak süslü Kâsenin ortasında karşılıklı tek atlı figürleri bulunmaktadır. Figürün arkasında ve çevresinde kalan boşluklarda kıvrım dallarıyla doldurulmuştur, Kâsenin kenarındaki yazılarda hayır duası edilmektedir. Usta kitabesinde Ebu Zeyd bin Muhammed bin Ebu Zeyd ismi yazılmıştır. Bu döneminin ünlü sanatçılarından birisidir. Günümüzde, birçok müzede bu sanatçıya ait eserler bulunmaktadır.

Luster Plate with Horsemen

Kashan, Iran, 12th-13th century. Luster-painted on opaque monochrome glaze. Two confronting horsemen are depicted in the center of the bowl, surrounded by scrolling vines. An inscription motif surrounds the rim and contains votive wishes for the owner. It also provides the name of the potter, Abu Zayd bin Muhammad bin Abu Zayd. This master potter is one of the most famous artists of this period, and his works are held in numerous museums.

Kobalt Mavisi Sırlı Kâse

12-13. y.y. İran. Sıraltı tekniğinde kabartmalı olarak yapılmıştır. Kobalt mavisi sır olarak kullanılmıştır. Kâsenin gövdesi sekizgen formludur. Kâsenin içinden ziyade dış yüzü süslenmiştir. Sekizgenin her bir yüzünün ortası, karşılıklı sfenksler ve binicilerle doldurulmuştur.

Cobalt Blue Glazed Bowl

Iran, 12th-13th century. The octagonal body of the bowl is covered with a cobalt blue glaze. The outer surface of the bowl is decorated rather than the inner. A confronting sphinx and a horseman decorate each of the eight faces of the bowl.

Tek Renk Sırlı Tabak

12-13. y.y. İran ya da Afganistan orijinli olduğu yazılıdır. Firit hamurlu, tek renk boyalı ve tırkuaz tek renk sırlı seramik. Eliptik bir forma sahiptir. Tabanın içindeki motifler bu forma göre şekil almıştır. Tabanın içine kıvrım dallardan oluşan büyük motif yerleştirilmiştir. Bu motifin çevresine yine eliptik formda teksif edilmiş yazılar dikkat çekicidir.

Monochrome-Glazed Bowl

Iran or Afghanistan, 12th-13th century. Stonepaste, monochrome painted and covered with a turquoise glaze. The bowl has an elliptical shape. The interior decorative elements are shaped to fit the form of the bowl, and comprise a large central motif of a folded leaf and an interlocking lotus motif surrounded by an elliptical inscription band.

Süvarili Minai Tabak

12-13. y.y. İran, Kaşan. Firit içerikli, çok renkli, sırüstü boyalı ve opak tek renk sırlı minai seramik. Kâsenin içinde krem renkte zemin üzerine figürler yapılmıştır. At üzerindeki iki figür karşılıklı olarak tasvir edilmiştir. Sahnenin ortasında bir ağaç bulunmaktadır. Figürler ay yüzlü badem gözlü Türk tipindedir. Geri plana ve ağaç üzerine kuş motifleri işlenmiştir. Tabakın kenarındaki küfi kitabe kuşağında iyilik temennisinde bulunmaktadır.

Minai Bowl with Horsemen

Kashan, Iran, 12th-13th century. Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted on opaque monochrome glaze (mina'i). On the bowl, two confronting horsemen are depicted on a cream-colored ground on opposite sides of a tree. The figures have the characteristic Turkic "moon faces". There is a bird figure behind each figure, and one in the tree. A kufic inscription conveying good wishes to the owner is located at the rim of the bowl.

Lüster Kâse

12.13. yy. İran. Lüster teknikte yapılmış, opak tek renkli olarak sırlanmıştır. Kâsenin ortasında karşılıklı bağdaş kurup oturmuş iki figür bulunmaktadır. Figürlerin çevresi lotus çiçekleri ve kıvrım dallarla doldurulmuştur. Figürler özellikle farklı desende kumaşlardan elbise giymiş olarak resmedilmektedirler. Figürlerin yüzleri 2/3 oranında yandan resmedilmiştir. Yüzler ay yüzlü, badem gözlü Türk tipinde tasvir edilmiştir.

Luster Bowl

Iran, 12th-13th century. Luster-painted on opaque monochrome glaze. Depicted in the center of the bowl are two confronting figures sitting cross-legged, surrounded by lotus blossoms and scrolling vines. The figures are dressed in tunics of differing fabric patterns, and are drawn in three-quarter view. They show the characteristic Turkic "moon faces".

Slip Teknikli Kâse

12. y.y. İran. Frit hamurlu, şeffaf sır altında slip süslemeli olarak yapılmıştır. Kâsenin ortasında kanatlı bir boğa yer almaktadır. Boğanın çevresinin kıvrım dallarıyla sarılı olduğu anlaşılmaktadır. Bu tür seramikler İran ve Horasan'da daha çok 12. y.y.'a kadar görülür. Erken tarihli bu seramiklerin yerlerini daha sonraları minai ve lüster teknikleri alacaktır.

Slipware Bowl

Iran, 12th century. Stonepaste; white-slip with polychrome-slip black decoration under transparent glaze. A winged bull is located in the center of the bowl, surrounded by vegetal motifs. This type of pottery was very common in Iran and Khorasan until the 12th century, later to be replaced by the mina'i and luster techniques.

Slip Teknikte Tabak

12. y.y. İran. Frit hamurlu, şeffaf sır altında beyaz slip süslemeli ve yeşil renk boyalı olarak yapılmıştır. Kâsenin içinde karşılıklı güvercin motifi işlidir. Etrafı yeşil renkte karelere bölünmüştür. Kenarlarda dalgali bir çizim göze çarpmaktadır. Benzer teknikte yapılmış bir seramik Fransa'da Louvre Müzesi'nde sergilenmektedir. Aynı usta tarafından üretilmiş oldukları tahmin edilmektedir.

Slipware Bowl

Iran, 12th century. Stonepaste; white-slip with green-slip decoration under a transparent glaze. Two confronting pigeons on a green mesh background fill the bowl. The bodies are covered with dense curl motifs. There is a similar ceramic in the collections of the Louvre Museum in Paris, France, and was most probably produced by the same potter.

Süvarili Minai Tabak

12-13. y.y. İran, Kaşan. Frit içerikli, çok renkli, sırüstü boyalı ve opak tek renk sırlı minai seramik. Kâsenin içinde krem renkte zemin üzerine figürler yapılmıştır. At üzerindeki figürün karşısında ve arkasında da bir figür bulunmaktadır. Figürler ay yüzlü badem gözlü Türk tipindedir.

Minai Bowl with Horsmen

Kashan, Iran, 12th-13th century. Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted on opaque monochrome glaze (mina'i). The center of the bowl displays horsemen painted on a cream-colored background. The figures have the characteristic Turkic "moon faces".

Slip Teknikte Tabak

12. y.y. İran. Firit hamurlu, şeffaf sır altında beyaz slip süslemeli ve yeşil kahve renklerinde boyalı olarak yapılmıştır. Kâsenin içinde bir balık sureti yer almaktadır. Etrafı yeşil renkte eliptik halkalarla çevrilidir. Kenarlardaki bordür, sarmallardan oluşmaktadır.

Slipware Bowl

Iran, 12th century. Stonepaste; white-slip with green and brown-slip decoration under a transparent glaze. A fish is displayed in the center of the bowl, surrounded by green elliptical rings. There is a spiral border at the rim of the bowl.

Lüster Tabak

13. y.y. İran, Kaşan. Lüster tekniğe yapılmış, opak tek renkli olarak sırlanmıştır. Kâsenin ortasında karşılıklı olarak oturan dört figür ile bunların gerisinde iki figür bulunmaktadır. Figürlerin arkasında ve çevresinde kalan boşluklarda kıvrım dallarıyla doldurulmuştur. Kâsenin dış yüzündeki yazı kuşağında sahibine iyilikler dilenmektedir. Her ne kadar yapan ustanın ismi kayıtlı değilse de yapım tekniğine bakılarak devrin ünlü sanatçısı Ebu Zeyd bin Muhammed bin Ebu Zeyd'le ilişkilendirilmektedir. Seramik üzerindeki kitabeye göre H608 M. 1211 tarihli dir.

Lusterware Bowl

Kashan, Iran, 13th century. Luster-painted on opaque monochrome glaze. The center of the bowl displays four seated figures placed opposite each other in pairs. The areas behind and around the figures show two additional figures, a bird and scrolling vines. There is an inscription motif on the outer surface of the bowl which contains a votive message to the owner. Although the name of the potter is not indicated in the inscription, this piece is attributed to Abu Zayd bin Muhammad bin Abu Zeyd, one of the most celebrated potters of his day. According to the inscription on the ceramic, it is dated to H 608 (1211).

Lüster Kâse

13. y.y. İran, Kaşan. Firit hamurlu, lüster tekniğinde yapılmış, opak tek renkli olarak sirlanmıştır. Kâsenin ortasında bağdaş kurup oturmuş bir kadın figürü bulunmaktadır. Figürlerin arkasında ve çevresinde kalan boşluklarda kıvrım dallarıyla doldurulmuştur. Kâsenin iç yanağı Rumiler ve kıvrım dallarının oluşturduğu bir bordür ile kaplıdır. Dış yüzünde kobalt mavisi bir sırta kaplama yapılmıştır.

Lusterware Bowl

Kashan, Iran. 13th century. Luster-painted on opaque monochrome glaze. A female figure sits cross-legged in the middle of the bowl, surrounded by vegetal elements. The walls are covered with a band of rumi and scrolling vine motifs. The outer surface of the bowl is covered with a cobalt blue glaze.

Lüster Tabak

13. y.y. İran, Kaşan. Firit hamurlu, lüster teknikte yapılmış, opak tek renkli olarak sırlanmıştır. Tabağın kenarları loblu olarak yapılmıştır. Kâsenin ortasında başı geride bir tavus kuşu bulunmaktadır. Kâsenin iç yanağında loblarda farklı bitkisel süslemelere yer verilmiştir. Rumiler ve kıvrım dallarının oluşturduğu bir bordür ile kaplıdır. Dış yüzünde kobalt mavisi bir sırta kaplama yapılmıştır.

Lusterware Bowl

Kashan, Iran, 13th century. Luster-painted on opaque monochrome glaze. The edges of the bowl are lobed. A peacock is in the center of the bowl with its head pointed backwards. There are different floral decorations in each lobe inside the bowl. The sides are covered with a band of rumi and scrolling vine motifs. The outer surface is covered with a cobalt blue glaze.

Slip Teknikte Kâse

12. y.y. İran. Firit hamurlu, şeffaf sır altında beyaz slip süslemeli olarak yapılmıştır. Kâsenin içi geometrik bir örgüyle zenginleştirilmiştir. Kâsenin ağzındaki halkalarla çevrili bordür ilgi çekici bir öğedir.

Slipware Bowl

Iran, 12th century. Stonepaste; white-slip with polychrome-slip decoration under a transparent glaze. The bowl displays a geometric pattern with a border formed by rings at the rim.

Lüster Kâse

12-13. yy. İran, Kaşan. Firit hamurlu, lüster teknikte yapılmış, opak tek renkli olarak sırlanmıştır. Kâsenin ortasında büyükçe bir rumi motifi ve etrafında kıvrım dalları görülmektedir.

Lusterware Bowl

Kashan, Iran, 12-13th century. Luster-painted on opaque monochrome glaze. There is a rumi motif surrounded by scrolling vines in the center of the bowl.

Lüster Kâse

12-13. y.y. İran, Kaşan. Firit hamurlu, lüster teknikte yapılmış, opak tek renkli olarak sırlanmıştır. Kâsenin ortasında bağdaş kurup oturan simetrik iki figür bulunmaktadır. Figürlerin arkasında ve çevresinde kalan boşluklarda kıvrım dallarıyla doldurulmuştur. Kâsenin iç yanağında da karşılıklı olarak oturmuş figürler işlenmiştir. Bu figürlerin gerisinde kalan alanlarda ise kıvrım dalları ve Rumilerden oluşan bir süslemeye yer verilmiştir. Ağız kenarında ise bir yazı kuşağı dolaşmaktadır. Dış yüzüne lotus çiçeklerinden oluşan bir kompozisyon yerleştirilmiştir.

Lusterware Bowl

Kashan, Iran, 12th-13th century. Luster-painted on opaque monochrome glaze. Two confronting figures sitting cross-legged are depicted in the center of the bowl, surrounded by numerous figures, rumi motifs and scrolling vines. The edge has an inscription band, and the outer surface has a composition consisting of lotus blossoms.

Sırlı Kâse

12. y.y. İran. Sırlı tekniğinde tek renkli olarak yapılmıştır. İç yüzey, bir birine paralel ve dik yerleştirilmiş lacivert renkteki çizgilerle dekore edilmiştir. Tam ortasında ise bir kuş tasviri yer almaktadır.

Glazed Bowl

Iran, 12th century. Monochrome-painted under a transparent glaze. The inner surface is decorated with alternating cream and dark blue radiating vertical stripes. In the center is a depiction of a bird.

Sırlı Testi

12. y.y. İran. Sırlı tekniğinde tek renkli olarak yapılmıştır. Gövde, bir birine paralel ve dik yerleştirilmiş lacivert renkteki çizgilerle tezyin edilmiştir.

Glazed Ewer

Iran, 12th century. Monochrome underglaze-painted. The outer surface of the ewer is decorated with alternating blue and white vertical lines.

İnsan Yüzlü Lüster Kâse

13. y.y. İran, Kaşan. Firit hamurlu, lüster teknikte yapılmış, opak tek renkli olarak sırlanmıştır. Kâsenin ortasında daire içine bir insan yüzü sureti yerleştirilmiştir. Dairenin dış çeperinde ise ışın demetlerinin kolları kenarlara bağlanmaktadır. Aralarda kalan bölümlerde bitkisel motifler işlidir. Burada insan yüzünden çok güneşi çağrıştıran ikonografik bir sembole yer verilmiştir. Dış yüzeydeki Farsça kitabede sahibine yıllık duasında bulunmaktadır.

Lusterware Bowl

Kashan, Iran. 13th century. Luster-painted on opaque monochrome glaze. There is a human face in the center of the bowl surrounded by radiating sunbeams. In the outermost rim, the arms of the beams connect to the edges. The remaining areas are decorated with floral and small sun-like motifs. This is an iconographic depiction of the sun rather than a human face. The outer surface has an inscription in Persian which offers good wishes to the owner.

Lüster Kâse

13. y.y. İran, Kaşan. Frit hamurlu, lüster teknikte yapılmış, opak tek renkli olarak sırtanmıştır. Kâsenin ortası boş bırakılmış, yan yüzleri üçgen kollarla üçe bölünmüştür. Her bir bölümde kanşık bitkisel süslemelere yer verildiği görülmektedir.

Lusterware Bowl

Kashan, Iran. 13th century. Luster-painted on opaque monochrome glaze. The bottom of the bowl is plain. The sides are divided into three sections by triangular arms. There are fish-like shapes and a variety of floral decorations in each section.

Astrolojik Sembollü Lüster Testi

12-13. y.y. İran, Kaşan. Firit hamurlu, lüster teknikte yapılmış, opak tek renkli olarak sırlanmıştır. Testinin dış yüzü bir kitabe frizi ile ikiye bölünmüştür. Altta lotus çiçekleri üstte ise astrolojik işaretler göze çarpmaktadır. Çevreleri kıvrım dallar ve rumi süslemelerle bezenen burçların her biri dairevi bir halka içinde gösterilmiştir. Ortadaki açıklığın çevresinde de dairevi bir friz içinde yazı kuşağına yer verilmiştir.

Lusterware Ewer with Astrological Symbols

Kashan, Iran, 12th-13th century. Luster-painted on opaque monochrome glaze. The outer surface is divided into two parts by an inscription frieze. Below are lotus blossoms and above are astrological signs. Each sign of the horoscope is enclosed in a medallion. The medallions are surrounded by vegetal and rumi motifs. An inscription band encircles the widest part of the bowl.

Lüster Kâse

12-13. y.y. İran, Kaşan. Firit hamurludur. Lüster teknikte yapılmış, opak tek renkli olarak sırlanmıştır. Kâsenin ortasında bir rumi motifi ve etrafında kıvrım dalları görülmektedir. Yan yüzlerde stilize damla motifi işlenmiştir.

Lusterware Bowl

Kashan, Iran. 12th-13th century. Luster-painted on opaque monochrome glaze. The center of the bowl is filled with rumi and vegetal motifs. The sides of the bowl are decorated with stylized drop motifs.

Lüster Kâse

12-13. y.y. İran, Kaşan. Frit hamurlu, lüster teknikte yapılmış, opak tek renkli olarak sırlanmıştır. Kâsenin ortasındaki bölümde bulunan motiflerin üzeri sır akması sebebiyle görülmemektedir. Yan yüzlerde ise çizgisel motifler görülür.

Lusterware Bowl

Kashan, Iran. 12th-13th century. Luster-painted on opaque monochrome glaze. Motifs in the middle of the bowl are indistinct due to wear. There are vegetal linear motifs on the sides of the bowl.

Bitkisel Süslemeli Kâse

12-13. y.y. İran, Kaşan. Firit hamurlu, slip ve sgraffito teknikte yapılmış, opak tek renkli olarak sırlanmıştır. Üzerine yeşil renkte sır bulaşmıştır. Kâsenin ortasındaki alan eşit olmayan iki parça halinde, uzun bir şeritle ikiye bölünmüştür. Şeritlerin arasında kalan kısma rumiler ve lotus çiçeklerinden oluşan bir kompozisyon oturtulmuştur.

Bowl with Floral Decoration

Kashan, Iran, 12th-13th century. Stonepaste with slip and sgraffito techniques; opaque underglaze with monochrome green glaze. The center of the bowl is divided by a plain strip. The areas around the strips are decorated with rumi motifs and lotus blossoms.

Lüster Vazo

12-13. y.y. İran. Firit hamurlu, lüster tekniğinde boyanmıştır. Konik gövde üzerinde iki bölümde süsleme yapılmamıştır. Gövdenin üstünde ise boyama olarak yapılmış bitkisel süslemeler bulunmaktadır.

Lusterware Jug

Iran, 12th-13th century. Stonepaste painted with luster technique. There is no decoration in the lower part of the spherical body. Floral decorations are seen on the upper part.

Seramik Parçası

12-13. yy. İran. Firit hamurlu, kabartma tekniğinde yapılmış, sırlanmamıştır. Bağdaş kurup oturmuş figür tam cepheden verilmiştir. Elinde bir kadeh tutmaktadır. Saçları örgülü figürün iki yanında kıvrım dallarından oluşan doldurma motifleri görülür.

Ceramic Fragment

Iran, 12th-13th century. Stonepaste with applied decoration and glazed. The fragment displays a figure sitting cross-legged and holding a goblet in his hand. The figure faces frontally and has long braids, and is surrounded by vegetal motifs.

Seramik İbrik

12-13. y.y. İran. Firit içerikli, çok renkli, sır altı boyalı ve opak tek renk sırlı minai seramik. Gövde üzerinde firuze renkte boyamalar göze çarpmaktadır. Boyunda zincir halkalardan oluşan kabartma halinde bir motif kullanılmıştır.

Ceramic Ewer

Iran, 12th-13th century, Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted on opaque monochrome glaze. There are turquoise vertical lines on the body, with an applied motif formed by a chain of rings on the neck.

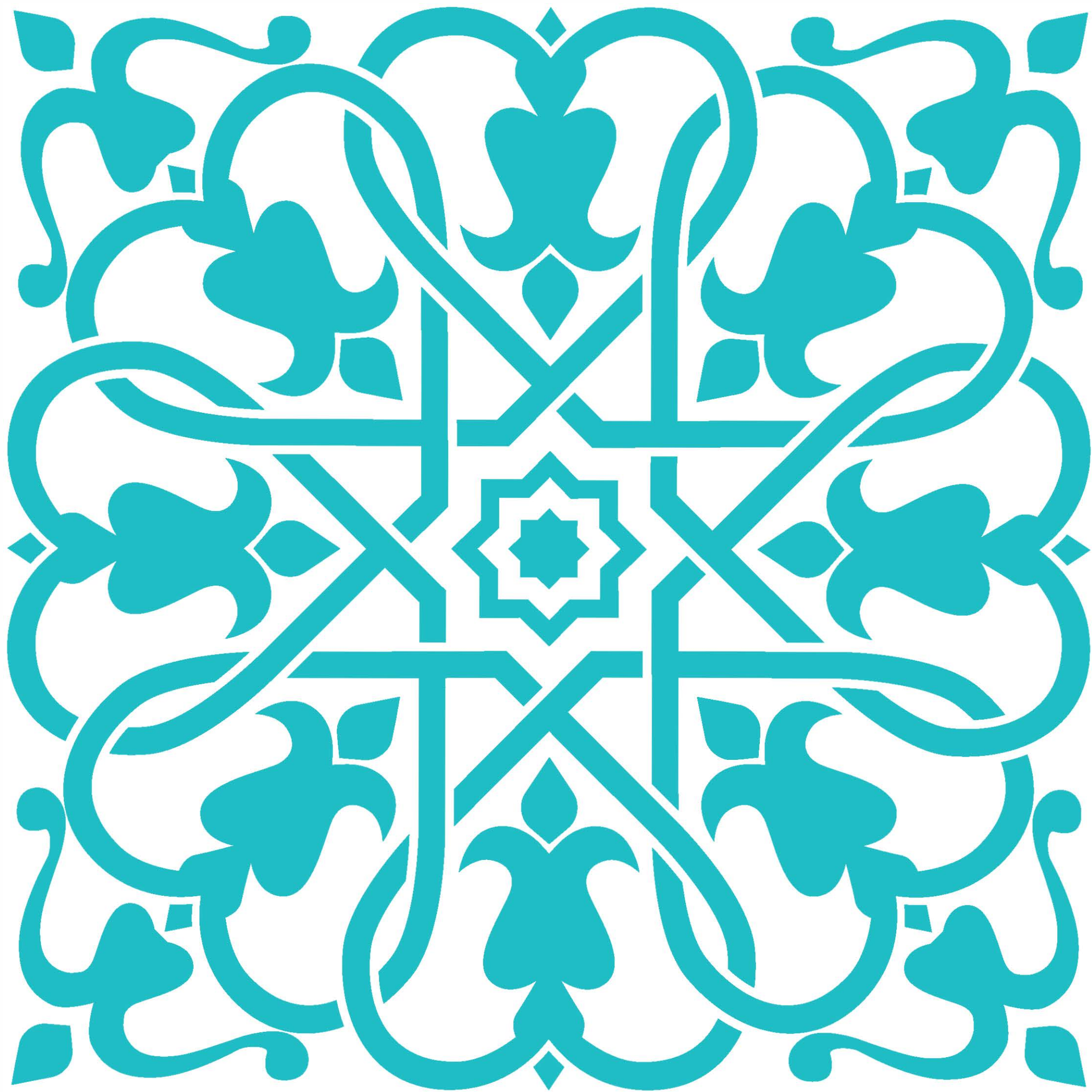

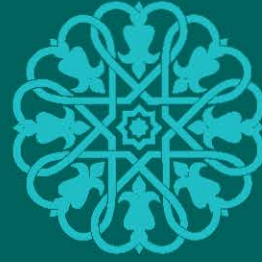
Kobalt Mavisi Sırlı Sürahi

12-13. yy. İran. Kalıplama tekniği kullanılarak kabartmalı olarak yapılmıştır. Kobalt mavisi sır ile sırlanmıştır. Sürahinin gövdesi üzerinde dairesel madalyonlar içerisinde yerleştirilmiş karşılıklı sirenlere görülür. Bazı madalyonlarda bunlar birbirine bakarken, bazısında yüzleri cepheden verilmiştir. Madalyonlar arasında altta kalan boşluklar ise karşılıklı kuş motifleriyle doldurulmuştur.

Cobalt Blue Glazed Jug

Iran, 12th-13th century. Molded in relief, with cobalt blue glaze. Confronting siren figures in circular medallions decorate the jug body. In some of the medallions, the sirens look at each other and in others they face towards the viewer. The spaces between the medallions are filled with bird motifs.

HAMEDAN DOĞAL TARİH MÜZESİ
İran İslam Cumhuriyeti

Hamedan Museum
of Natural History
Islamic Republic of Iran

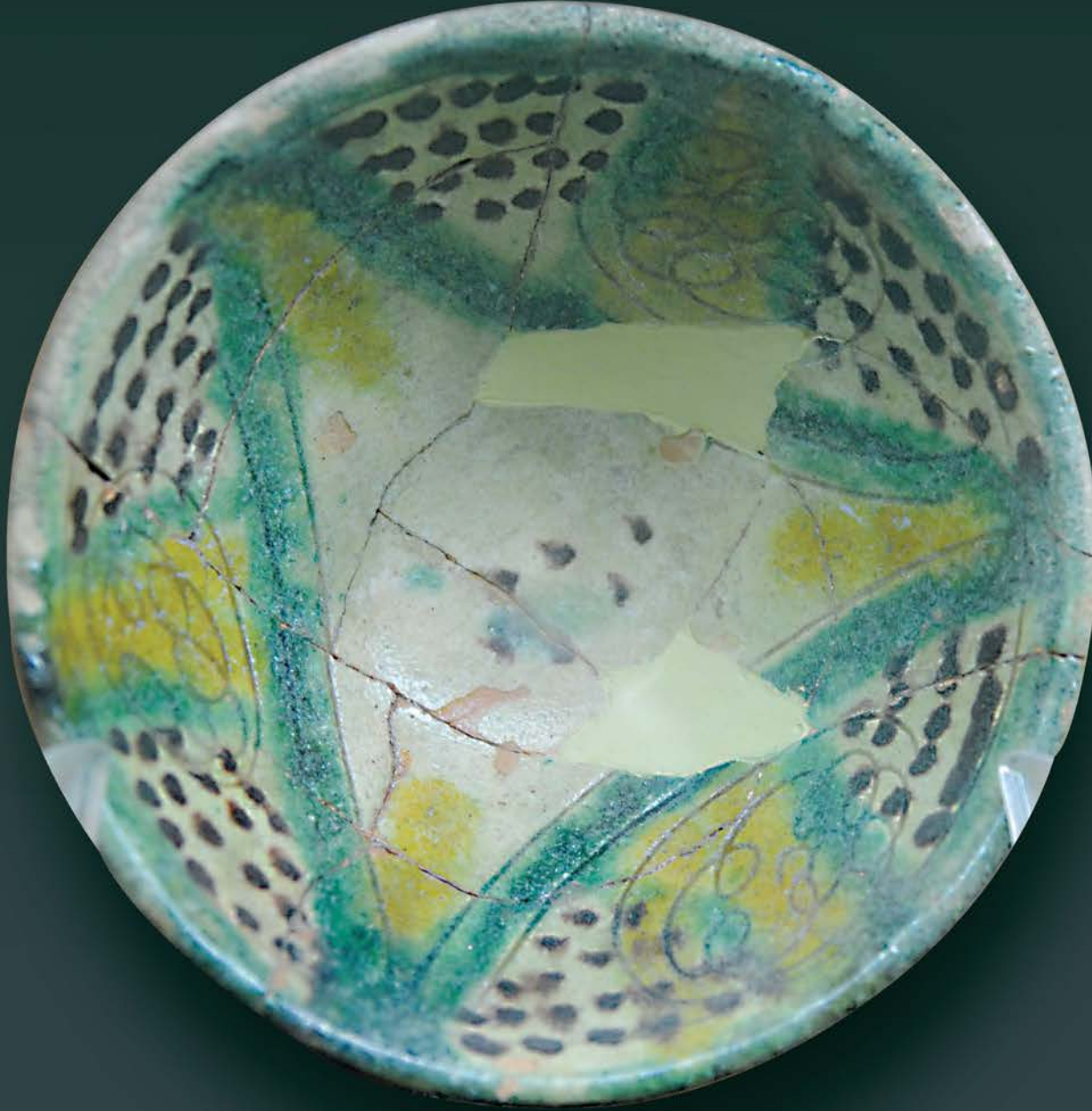
Frit Hamurlu Kâse

12-13. y.y. İran, Hamedan. Kaşan. Frit hamurlu, parçalı sırlı ve lüster tekniğiyle yapılmış, opak tek renkli olarak sırlanmıştır. Kâsenin üzerinde, lekeli gibi görüntüsü verilen kobalt mavimsi sırlı bölümler yer almaktadır. Bunların altında lüster tekniğinde bir tabaka izlenmektedir. Önce lüster olarak yapılan kabın üzerine ikinci bir sır tabakası atılmış olmalıdır. Kâsenin dışında, geleneksel iyi dilek temennilerinin ifade edildiği kitabe kuşağı bulunmaktadır.

Bowl with Frit Clay

Hamedan, Kashan, Iran, 12th-13th century. Stonepaste; luster-painted on opaque monochrome glaze. There are cobalt blue glazed sections on the bowl. Below these is a layer of luster painting. A votive inscription to the owner surrounds the outside of the bowl.

Sırlı Kâse

12. y.y. İran, Hamedan. Seramik hamurundan üzeri, yeşil, sarı ve siyah renklerde boyalı opak tek renk sırlı, kazma ve boyama tekniğinde süslenmiş seramik. Kâsenin ortasında bir üçgen motifi bulunmaktadır. Bunun çevresindeki boşluklara merkezinde kazıma olarak yapılmış bir motifin bulunduğu bir süsleme yapılmıştır. Motiflerin arasında kalan boşluklar dairesel noktalarla doldurulmuştur.

Glazed Bowl

Hamedan, Iran, 12th century. Earthenware; painted with green, yellow and black colors under a monochrome glaze and decorated with engraving in relief. A triangular motif fills the center of the bowl, surrounded by medallions with floral motifs. The spaces between the medallions are filled with dots.

Lüster Sürahi

12-13. y.y. İran. Firit hamurlu, lüster tekniğinde boyanmıştır. Konik gövde üzerinde iki bölümde süsleme yapılmıştır. Gövde, kaideden başlayarak ortaya doğru genişlemektedir. Buraya bir birine bir hatla bağlanmış dairelerden oluşan bir motif işlenmiştir. Gövdenin ortasında bir yazı kuşağı bulunmaktadır. Boyun kısmına doğru bir daralma görülmektedir. Bu bölüme ise rumiler ve bitkisel motifler yerleştirilmiştir. Boyun bölümü üzerinde tek bordür alanı yer almaktadır. Burada rumilerden oluşan bir süsleme yapılmıştır. Gövde üzerinde, boyuna yakın bölümde oluşturulan çıkıntılar göze çarpmaktadır.

Lusterware Jug

Iran, 12th-13th century. Luster-painted on opaque monochrome glaze. The decoration of the spherical body is contained in two parts, starting at the base and extending to the middle of the jug. This lower section has a decoration of connected circles. An inscription band runs across the middle of the vessel, and above it, another band of decoration of rumi and floral motifs may be seen. The neck has a section of rumi decoration, and there is a band on the body at the neck.

Sıralı Tekniğinde Vazo

12. y.y. İran. Sıralı tekniğinde desenler, mavi ve siyah renklerde tek renk sırlı olarak yapılmıştır. Kaiededen gövdeye, dik yerleştirilmiş farklı kalınlıktaki lacivert renkteki çizgilerle dekore edilmiştir. Gövde üzeri ise eşit karelere bölünmüştür. İçlerinde zikzak ve nokta motifleri bulunmaktadır.

Jug with Underglaze Technique

Iran, 12th century. Underglaze painted in blue and black, with a monochrome glaze. The body is decorated with a grid of equal squares divided by lines painted in dark blue. Zigzag and dot motifs fill the squares.

Lüster Kâse

12-13. y.y. İran, Hamedan. Firit hamurlu, lüster teknikte yapılmış, opak tek renkli olarak sırlanmıştır. Kâsenin ortasında bir rumi ya da hayvan motifi olduğu düşünülen bir desen göze çarpmaktadır. Bu figürün ne olduğu, nesnedeki kırık yüzünden tam olarak anlaşılamamıştır. Etrafı dik çizgilerle eşit panellere bölünmüştür. Bunların içinde kıvrım dalları ve rumiler görülmektedir.

Lusterware Bowl

Hamedan, Iran, 12th-13th century. Luster-painted on opaque monochrome glaze. It is difficult to distinguish the design of the middle of the bowl, as there are many missing pieces. It is believed to be comprised of a decoration of rumi or animal motifs. The bowl is divided into sections by vertical lines, with rumi and vegetal motifs inside each section.

Mezar Taşı

12-13. y.y. İran, Hamedan. Tuf taşı üzerine kazıma ve oyma teknikleri kullanılarak yapılmıştır. Ortada birleşerek dikdörtgen bir hale gelen sekiz kollu yıldız motifinin iki yanında yine sekiz kollu yıldızlar dizilidir. Bunların içinde kabartma tekniğinde yapılmış bir hat yerleştirilmiştir. Bu alanın etrafını bir zincirek motifi çevrelemektedir. En dışta ise geniş bir yazı kuşağı tüm mezar taşını kuşatmaktadır.

سک قبر عربی به خط کوفی نویسی

دوره سلجوقی

محل کشف : لالهجن

Gravestone adorned with Kufi style of
choreography
Found in : Lalejen

Tombstone

Hamedan, Iran, 12th-13th century. Tufa stone; carved and engraved. There are eight-pointed stars on both sides of an elongated eight-pointed star motif with kufic writing inside a rectangular section in the center of the tombstone. An embossed inscription is placed in each star. A chain motif surrounds the rectangular panel and an inscription band frames the entire tombstone.

Mimari Parça

12-13. yy. İran, Hamedan. Mermer zemin üzerine kabartma tekniğinde yapılmıştır. Bir mimari yapı elemanı olmalıdır. Üzerinde iki farklı büyüklükteki alana yerleştirilmiş geometrik örgüler ve rumiler bulunmaktadır. Büyük alan kare formundadır. Bunun içinde merkezindeki çarkı felek motifini kuşatan sekiz kollu yıldızın kollannın uzatılmasıyla oluşturulmuş geometrik bir örgü bulunmaktadır. Geometrik örgünün köşelere gelen kısımları lotus çiçeği şeklinde tasarlanmışken, geometrik örgünün kolları içeri doğru çevrilerek aralarına yine lotus çiçekleri yerleştirilmiştir. İkinci dikdörtgen panoda ise rumilerden oluşan bir kompozisyon işlenmiştir

Architectural Element

Hamedan, Iran, 12th-13th century. Carved marble. This is most certainly a revetment for an architectural context. There are geometric and rumi patterns in two differently-sized areas. The larger area is square, and encloses a geometric pattern formed by the extended arms of an eight-pointed star, in the middle of which is a wheel of fortune motif. Lotus blossoms are placed inside the geometric pattern and at the corner areas. The second rectangular panel is filled with rumi motifs.

Mimari Parça

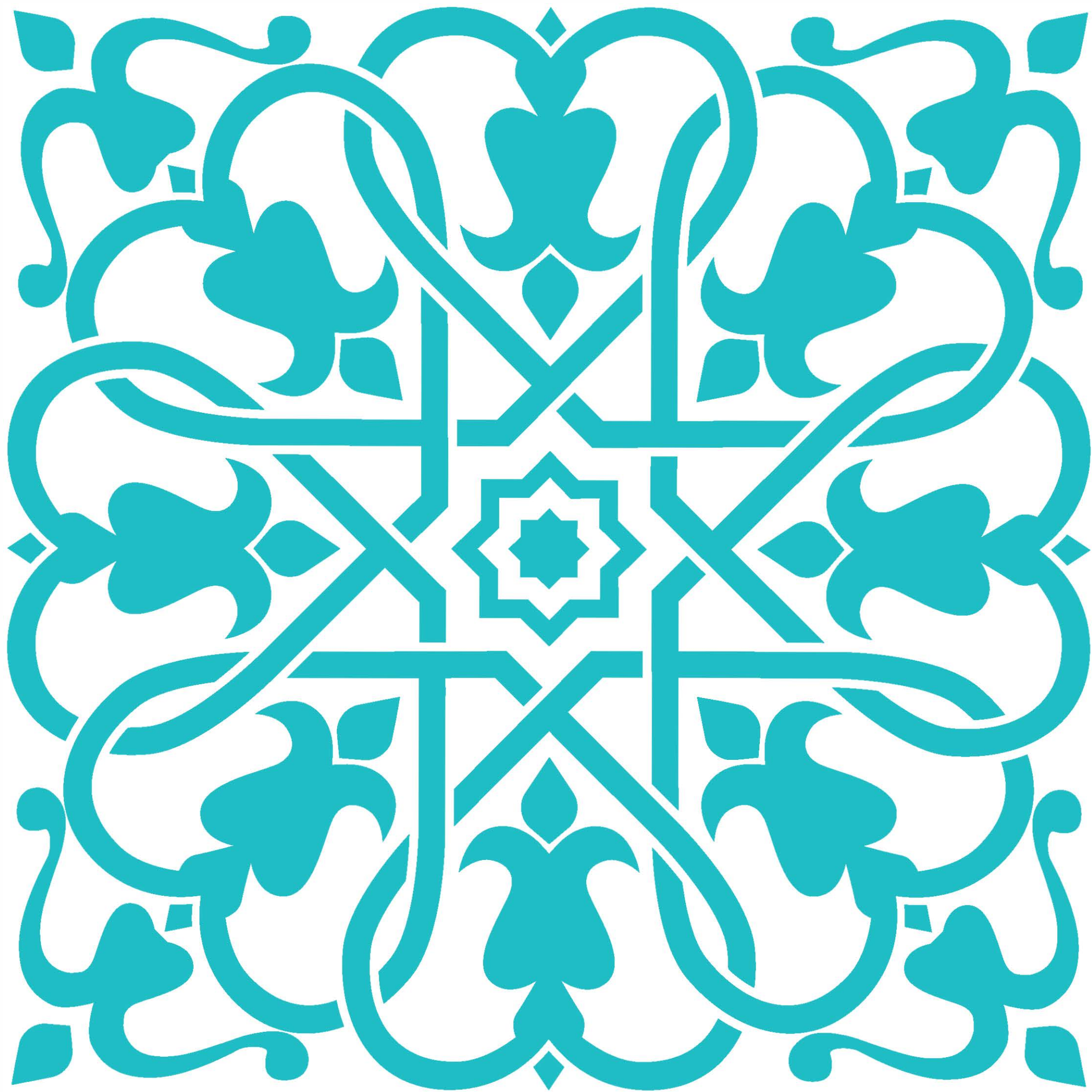
12-13. y.y. İran-Hamedan. Dikdörtgen mimari parça, bir balkon veya korkuluk levhasıdır. Her iki yüzünde de farklı konular işlenmiştir. Bir yüzünde hayvan mücadele sahnesi işlenmiştir. Ortada bir boğaya saldıran bir aslan ile bunun çevresinde kurtlar görülür. Aslanların yüzleri cepheden seçilebilmektedir. Levhanın köşesinde ise iki tane karşılıklı aslan gövdesi ve altında lotus çiçeği resmedilmiştir. Aslanların üzerinde de büyükçe bir lotus görülür. Muhtemelen bir yapıya ait olan bu parça, teknik bakımdan 13.y.y. örnekleriyle benzeşmektedir. Bir benzeri de Danimarka David Collection'da sergilenmektedir. Bu tür levhaların orijini Pers dönemine kadar gitmektedir. Benzer örnekleri Sasani uygarlığında da görülür.

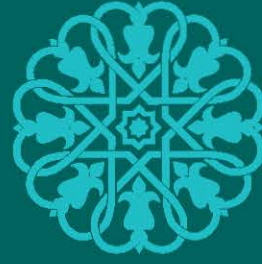
Architectural Element

Hamedan, Iran, 12th-13th century. Carved marble. This is most certainly a revetment for an architectural context. The rectangular piece probably served as a balcony rail. Different subjects are depicted on both sides. An animal combat scene is on one side, showing a lion attacking a bull in the middle, surrounded by wolves. The face of the lion is delineated clearly. At the corner of the element are two lions and a lotus blossom. This element shows commonality with 13th century wares, and a similar object is exhibited in The David Collection in Denmark. The origin of such elements dates to the Sasanian period of Persia.

İSFAHAN MÜZESİ
İran İslam Cumhuriyeti

Museums in Isfahan
Islamic Republic of Iran

Lüster Kâse

12-13. y.y. İran, İsfahan. Firit hamurlu, lüster teknikte yapılmış, opak tek renkli olarak sırlanmıştır. Kâsenin ortasında dört kollu yıldız şeklinde bir motif bulunmaktadır. Bunun etrafında ise yazı kuşağı dolamaktadır. Kâsenin iç yan yüzeyinde, dairevi bir madalyon içindeki rumiler ve kıvrım dallarla birlikte yer almaktadır. Kâsenin ağız kısmında başka bir hat kuşağı daha bulunmaktadır.

Lusterware Bowl

Isfahan, Iran, 12th-13th century. Stonepaste; luster-painted on opaque monochrome glaze. There is a four-armed star in the middle of the bowl, surrounded by an inscription band. The inner sides of the bowl are decorated with rumi and stylized vegetal motifs in circular medallions. An inscription surrounds the rim of the bowl.

Lüster Vazo

12-13. y.y. İran. Firit hamurlu, lüster tekniğinde boyanmıştır. Küremsi gövde üzerinde iki bölümde süsleme görülmektedir. Gövdenin ortasında bulunan yazı kuşağı gövdeyi ikiye ayırmaktadır. Altta daireler içinde lotuslar dizi halinde yerleşmiştir. Üst bölümde ise kalın bir yazı kuşağı yer almaktadır. Yazılar ortada boyuna doğru yönelmektedir. Boyunun çevresinde başka bir yazı kuşağı daha bulunmaktadır. Boyun üzerinde, bordür alanı için iki bölüm ayrılmıştır. Alttaki bölümde içlerinde nokta bulunan dairelerden oluşan bir desen işlenmiş, üstteki bölümde ise vazanın altında yapılmış lotus çiçeği motifi tekrarlanmıştır.

Lusterware Vase

Iran, 12th-13th century. Stonepaste; luster-painted on opaque monochrome glaze. An inscription band in the middle divides the body into two sections of decoration. Lotus blossoms in sequential medallions are located on the lower section. The upper section has a large inscription band. The letters of the inscription extend towards the neck. There is also an inscription band on the shoulder of the vessel. The neck is covered with a pattern of dots and the mouth is shaped in the form of a lotus blossom.

Minai Kâse

12-13. y.y. İran, İsfahan. Firit içerikli, çok renkli, sırüstü boyalı ve opak tek renk sırlı minai seramik. Kâsenin içinde opak renkte zemin üzerine figürler yerleştirilmiştir. Seramiğin ortasına şaha kalkmış at üzerindeki bir insanın sureti işlenmiştir. Kâsenin ağız kenarında bir kitabe kuşağı dolaşmaktadır. Burada, sahibine iyi dileklerde bulunmaktadır.

Mina'i Bowl

Iran, Isfahan, 12th-13th centuries. Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted on opaque monochrome glaze (mina'i). A figure is depicted on a rampant horse in the middle of the bowl on the opaque glazed ground. A votive inscription band surrounds the rim.

Cam İbrik

11-12. y.y. İran, İsfahan. Soluk mavi renktedir. Derin bir biçimde kesilerek oyulmuştur. Gövdenin etrafında kıvrım dalları ve uçlarında lotusların bulunduğu bir motif görülmektedir. Bu motif kabartma olarak yapılmıştır. Muhtemelen taş ya da seramik kalıp içinde şekillendirilmiştir. Kesme cam kaplar, İran ve Irak'da 800'lerden itibaren üreilmeye başlanmıştır. Kalın cam çeperi dayanıklıdır. Bu yüzden tasarımlar cam yüzeyinde kesme yapmak suretiyle oluşturulmuştur. Ortasında kuş motifli nakışlı bu tarz cam tabakların imalatında Sasani Sanatından esinlenilmiş olunabileceği iddia edilmektedir.

Glass Ewer

Isfahan, Iran, 11th-12th centuries. Pale green, mold blown glass. The body is covered with a series of curved branches and lotus blossoms in relief. The body is connected to the neck by a bulging shoulder. The narrow neck has a spout, and a handle joins the spout with the neck. The mold used to form this glass was most probably made of stone or earthenware. Cut glass containers have been produced in Iraq and Iran since the 6th century.

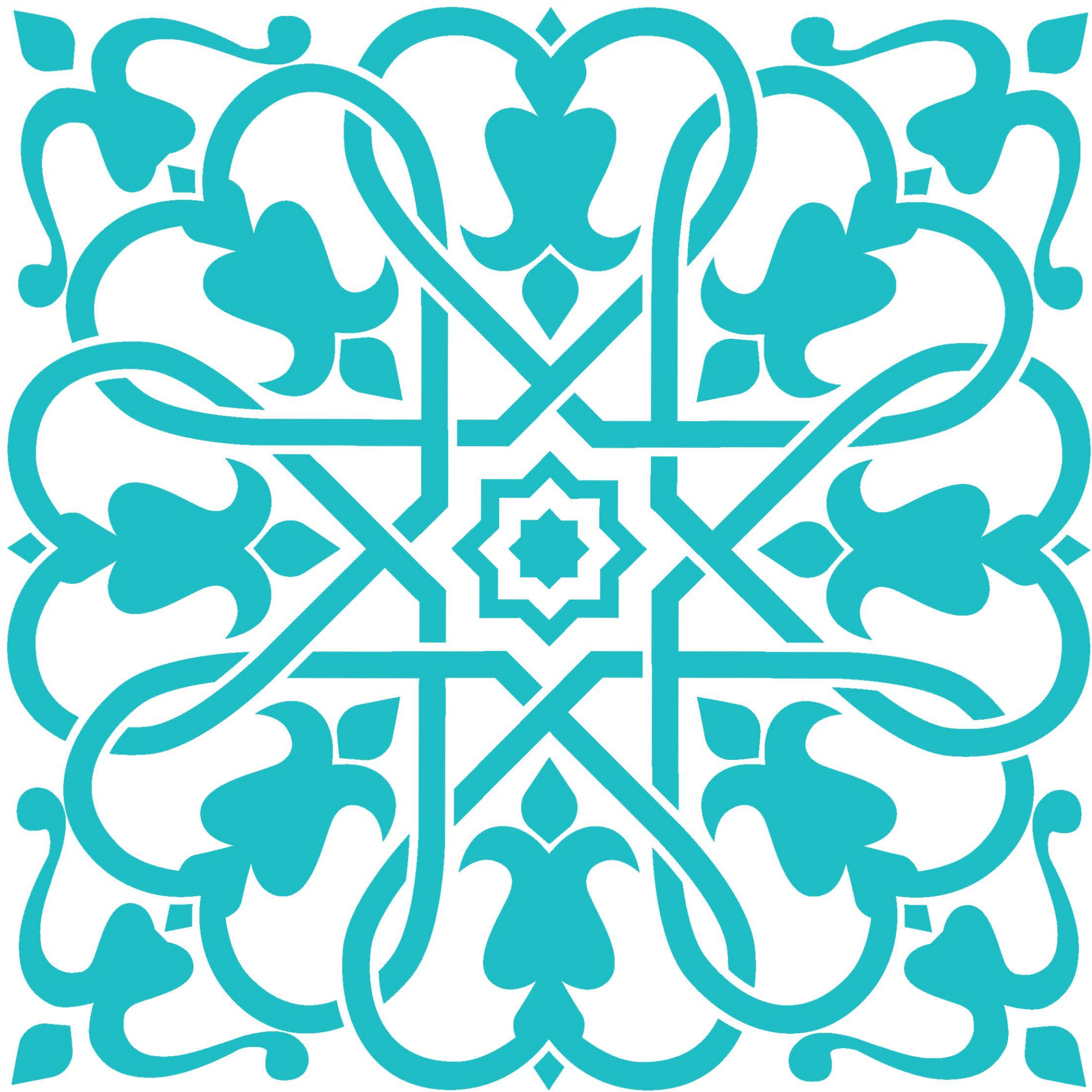
Bronz Sürahi

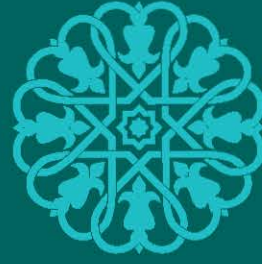
12-13. y.y. İran, Tebriz. Bronzdan dökme ve dövme teknikleri kullanılarak yapılmıştır. Üzerindeki süslemeler ise kabartma ve kazıma tekniklerindedir. Konik gövde, boyuna doğru ortada eğik çizgiler şeklinde bir hattın ikiye bölündüğü küfi yazı kuşağı ile devam etmektedir. Boyun dar tutulmuştur. Ağız kısmına su akıtmak amacıyla bir musluk yeri konulmuştur.

Bronze Jug

Tabriz, Iran, 12th-13th century. Cast bronze; hammered, chased and engraved. The tapered body is decorated with two bands of kufic inscription on the shoulder. The neck is narrow and has a spout for pouring.

AZERBAYCAN MÜZESİ
Tebriz - İran İslam Cumhuriyeti

Azerbaijan Museum
Tabriz - Islamic Republic of Iran

Firuze Renkte Seramik Kâse

12. y.y. İran, Tebriz. Frit hamurlu, krem renkte astarlı zemin üzerine siyah renkte konturlarla figürler çizilmiş, motiflerden bazılarının içinde mavi renkte boyama yapılmıştır. Opak tek renkte sırlı kâsenin ortasında yan yana oturan üç figür görülür. Figürlerin üzerindeki elbisesi firuze renkte boyalıdır. Elbisenin üzerinde siyah renkli desenler yapılmıştır. Figürlerin başlarının çevresinde haleler yer alır. Kâsenin ağız kenarına yakın yerde bir kitabe kuşağı dolanmaktadır.

Turquoise Bowl

Tabriz, Iran, 12th century. Stonepaste, with black figures drawn on a cream-colored ground. There are traces of blue underglaze painting on some of the motifs. The center of the bowl depicts three figures sitting next to each other, dressed in turquoise tunics with black patterns. Halos surround the heads of the figures. There is an inscription near the rim of the bowl.

Lüster Kâse

12-13. y.y. İran, Tebriz. Firit hamurlu, lüster teknikte yapılmış, opak tek renkli olarak sırlanmıştır. Kâsenin ortasında bir süvari bulunmaktadır. Yan yüzlerde ise rumilerden oluşan bir kompozisyon işlenmiştir. Kâsenin ağzında bir kitabe kuşağı dolaşmaktadır.

Lusterware Bowl

Tabriz, Iran, 12th-13th century. Earthenware; luster-painted on opaque monochrome glaze. The center of the bowl is decorated with a galloping horseman. Rumi elements are depicted on the sides, and an inscription band surrounds the rim.

Lüster Kâse

12-13. y.y. İran, Tebriz. Firit hamurlu, lüster teknikte yapılmış, opak tek renkli olarak sırlanmıştır. Kâsenin ortasında bir aslan motifi bulunmaktadır. Aslanın etrafı rumi motifiyle sarılmıştır. Yan yüzlerde de rumiler ve kıvrım dallardan oluşan bir kompozisyon işlenmiştir. Kâsenin ağzında bir kitabe kuşağı dolamaktadır.

Lusterware Bowl

Tabriz, Iran, 12th-13th century. Earthenware; luster-painted on opaque monochrome glaze. There is a lion motif in the middle of the bowl. Rumi elements are depicted on the sides, and an inscription band surrounds the rim.

Lüster Kâse

12-13. y.y. İran, Tebriz. Firit hamurlu, lüster teknikte yapılmış, opak tek renkli olarak sırlanmıştır. Kâsenin ortasında bir süvari bulunmaktadır. Kâsenin tabanını kaplayan bu desenin hemen bitişiğine bir kitabe kuşağı yerleştirilmiştir. Devamında kıvrımlardan oluşan bir bordür, ağzın yanında ise başka bir kitabe daha bulunmaktadır.

Lusterware Bowl

Tabriz, Iran, 12th-13th century. Stonepaste; luster-painted on opaque monochrome glaze. There is a figure of a horseman in the center of the bowl. An inscription is placed near the base of the bowl, above which is decorative band. Another inscription circles the rim.

Lüster Kulplu Maşrapa

12-13. y.y. İran, Tebriz. Firit hamurlu, lüster teknikte yapılmış, opak tek renkli olarak sırlanmıştır. Gövdenin alt ve üst kısmında rumiler ve kıvrım dallar işlenmiştir. Boyun kısmında ise sıra sıra dizilmiş mitolojik canlı suretleri görülmektedir.

Lusterware Jug with Handle

Tabriz, Iran, 12th-13th century. Stonepaste; luster-painted on opaque monochrome glaze. Rumi and vine scroll elements decorate the upper and lower sections of the body. A band of mythological creatures is placed on the neck.

Lüster Kâse

12-13. y.y. İran, Tebriz. Firit hamurlu, lüster teknikte yapılmış, opak tek renkli olarak sırlanmıştır. Ortasında çapraz çizgilerle kâsenin içi dilimlenmiştir. Dilimler arasına karşılıklı rumiler yerleştirilmiştir.

Lusterware Bowl

Tabriz, Iran, 12th-13th century. Stonepaste; luster-painted on opaque monochrome glaze. The bowl is divided into radiating segments, filled with rumi decorations.

Lüster Kâse

12-13. y.y. İran, Tebriz. Firit hamurlu, lüster teknikte yapılmış, opak tek renkli olarak sırlanmıştır. İçinde kalıpla yapılmış girintili bölümler yer almaktadır.

Lusterware Bowl

Tabriz, Iran, 12th-13th century. Stonepaste; luster-painted on opaque monochrome glaze. The bowl has molded sections in relief.

Lüster Kâse

12-13. y.y. İran, Tebriz. Firit hamurlu, lüster tekniğinde yapılmış, opak tek renkli olarak sırlanmıştır. Kâsenin ortasında bir süvari bulunmaktadır. Aralarda kalan boşluklarda bir servi ağacı ile narçeçeği göze çarpmaktadır. Kâsenin yan yüzeylerine içleri taralı daireler işlenmiştir. Ağız kısmında geometrik örgülü bir kompozisyona yer verilmiştir.

Lusterware Bowl

Tabriz, Iran, 12th-13th century. Stonepaste; luster-painted on opaque monochrome glaze. There is a horseman in the center of the bowl surrounded by a cypress tree and pomegranate flowers. The inner sides are decorated with filled circle motifs and a geometric pattern at the rim.

Lüster Vazo

12-13. y.y. İran. Firit hamurlu, lüster tekniğinde boyanmıştır. Küremsi gövde üzerinde figürlü süsleme yapılmıştır. Bağdaş kurup oturmuş olarak resmedilen figürlerin aralarına doldurma motifi olarak rumiler yerleştirilmiştir. Boyun kısmı kolayca tutulmasını sağlamak için yukarı doğru şişkin olarak yapılmıştır. Bu bölüme ağırlıklı olarak rumilerden oluşan bir kompozisyon yerleştirilmiştir.

Luster Vase

Iran, 12th-13th century. Stonepaste; luster-painted on opaque monochrome glaze. The spherical body has a decoration comprised of figures seated cross-legged surrounded by rumi elements. The neck, similarly decorated with rumi motifs, expands outwards to provide a secure hold.

Seramik Testi

11-12. y.y. İran, Tebriz. Seramik hamurlu ve sırsız olarak yapılmıştır. Küçük bir gövdeye sahiptir. Üzerinde kazıma tekniğinde yapılmış, süsleme motifleri yer almaktadır. Ayrıca gövde üzerinde yapıştırma motifleri de bulunmaktadır. Kulpu üzerine bir şekil verilmeye çalışılmış ancak başarılı olunamamıştır. Ağız kısmı yonca ağzı şeklinde yapılmıştır.

Ceramic Ewer

Tabriz, Iran, 11th-12th century. Unglazed earthenware. There are engraved decorative motifs on the pitcher, as well as applied elements. The handle includes an unsuccessfully-formed zoomorphic element. The lip is in the shape of a clover leaf.

Cam İbrik

11-12. y.y. İran, Tebriz. Sırlı cam tekniğinde yapılmıştır. Benzer örnekleri Mısır'da bulunmaktadır. Bu ibriğin tasarım formunun gümüş örneklerinden alındığı düşünülmektedir. Gövdesi silindirik bir formda yapılmıştır. Boğazında iki düğüm bulunmaktadır. Ağız kısmı ise geniş olarak biçimlendirilmiştir.

Glass Ewer

Tabriz, Iran, 11th-12th century. Gilded glass. Similar examples have been found in Egypt. It is thought that the form of this cylindrical ewer was inspired by silver examples. There are rings of applied decoration on the neck, and a wide mouth.

Tek Renk Sırlı Kâse

12-13. y.y. İran, Tebriz. Desenleri türkuaz ve kahverenginde krem renkte zemin üzerine çizilmiş, şeffaf renkte sırlı seramik kâse. Kâsenin yanlarında inci dizisi gibi kabark bir yüzey bulunmaktadır.

Monochrome-Glazed Bowl

Tabriz, Iran, 12th-13th century. Patterns are drawn in turquoise and brown on a cream-colored ground, covered by a transparent glaze. A vertical row of small embossed pearls decorates the outer surface of the bowl.

Cam Şişe, Sürahi

12. y.y. İran, Tebriz. Cam üzerine sanmıtrak renkte bir görünüm vardır. Silindirik formdaki gövde aşağıdan yukarı doğru genişlemektedir. Gövde üzerinde enlemesine bir çizgi bulunmaktadır. Boyun kısmı da gövdeden sonra yukarı doğru daralır. Boyunda da yine çizgi şeklinde zikzaklı çıkıntılar yer almaktadır. Ağız kısmı huni şeklinde geniş açıklıklı olarak yapılmıştır.

Glass Bottle

Tabriz, Iran, 12th century. Mold-blown and tooled glass, yellowish in tinge. The cylindrical body widens towards the top, and is covered with tooled horizontal lines. The neck narrows towards the top, and is covered with zigzag lines in relief. The wide mouth is in the shape of a funnel.

Lüster Tabak

12.13. y.y. İran, Kaşan. Lüster tekniğinde yapılmış, opak tek renkli olarak sırlanmıştır. Kâsenin ortasında dairevi bir alan içinde sekiz kollu bir yıldız motifi işlenmiştir. Kâsenin yan yüzlerinde aralarında lotus dizisi ile yapılmış bölümlenmeler görülür. Bu bölümlerin içinde ayakta durur şekilde birer figür yerleştirilmiştir. Figürlerin üzerinde bitkisel desenli bir kumaştan elbise bulunmaktadır. Yüzleri 2/3 oranında yandan resmedilmiştir. Yüzler, ay yüzlü badem gözlü denilen Türk tipinde tasvir edilmiştir. Tabağın kenarında karışık desenli bir bordür bulunmaktadır. Kapların etrafında bazen şiir metinlerine de yer verildiği olur. Bu tür hatların işlendiği nesnelerdeki figürler manzumenin içeriği ile ilişkilidir. Destansı şiirlerin lüks eşyalar üzerindeki kopyaları, çok iyi karakterdeki resimlerle canlandırılmaya çalışılmıştır.

Lusterware Plate

Kashan, Iran, 12th-13th century. Luster-painted on opaque monochrome glaze. The center of the bowl is decorated with a circular, eight-pointed star motif. The sides are segmented by a series of lotus blossoms, and each is filled with a standing figure. The figures are depicted in three-quarter profile and wear tunics with patterned fabrics. All have the characteristic Turkic "moon face". The edge of the plate has an intricately patterned border. Inscriptions and epic poems are often seen on these luxury goods. These inscriptions are associated with the figures and are intended to illustrate their outstanding character traits.

Türkuaz Renkli Figürlü Pano

12-13. y.y. İran, Tebriz. Kalıba dökülerek şekillendirilmiş, firit hamurlu, türkuaz renkte sırlı çini parçası. Üzerinde bir aslanla bir mitolojik canlının dizi halinde resmedildiği bir imaj çarpmaktadır. En üst bölümde ise bir sıra halinde lotus dizi görülür. Bu tür parçalar daha çok saray ve benzeri yapıların süslenmesinde kullanılmaktaydı.

Turquoise Tile Panel

Tabriz, Iran, 12th-13th century. Molded stonepaste with a turquoise glaze. The tile depicts a row of mythological creatures, surmounted by a series of lotus blossoms. These pieces were used to decorate palaces and other architectural structures.

Küremsi Kap

12. y.y. İran Tebriz. Sırsız küremsi kap. Selçuklu döneminden kalan bu kaplara birçok yerde rastlanılmaktadır. Bazısı küremsi bazısı dipleri sivri olacak şekilde kumlu kilden ve kalın cidarlı olarak yapılmışlardır. Bazılarının üzerinde mühür baskılı süslemede bulunmaktadır. Yapılan araştırmalarda yiminin üzerinde fonksiyonlarının olduğu tespit edilmiştir. Bu kapların ağızlarının mühürlenmesi ve nakliye esnasında stabilitelerinin sağlanması kolaydır. Bu kaplar buhurdan, lamba, civa ve benzeri ecza şişesi olarak kullanılmıştır. Ayrıca Rum Ateşi (Grejuva) olarak bilinen mühimmat gibi kullanıldıkları da düşünülmektedir. Boyunlarındaki bağlı dizilerden hareketle, astronomlar tarafından işaretleme amaçlı olarak da kullanılmış olabilecekları değerlendirilmektedir.

Spherical vessels

Tabriz, Iran, 12th century. Unglazed earthenware. Containers of this spherical form were seen in many areas during the Seljuk period. Made of high-content sand clay, they had thick walls and many had bases and stamped decoration on the body. Research has shown that these vessels had over twenty utilitarian functions. Their stable shape and small, easily-sealable openings made them convenient for transporting goods. They have also been used as incense burners, lamps or medicine bottles for substances such as mercury. They were also filled with Greek fire to be used as weapons. The lines on their necks may have also served as pointers for astronomers.

Cam Şişe, Sürahi

12. y.y. İran, Tebriz. Cam açık yeşil ve mavi renkte bir görünüm vardır. Silindirik kaide aşağıdan yukarı doğru genişler. Küremsi formdaki gövdeye uzun bir boyun bağlanmaktadır. Boyun üzerinde halka şeklinde üç boğum bulunmaktadır. Üzerinde baskı ile yapılmış süslemelere yer verilmiştir. Benzerleri Victoria Albert Müzesinde sergilenmektedir.

Glass Bottle

Iran, Tabriz, 12th century. Mold-blown glass with applied decoration. The glass is colored light green. The bottle has a cylindrical flat pedestal. The spherical body has a long neck with three rings of trailed decoration at the lower part. There are mold-blown motifs on the body. There are similar examples of this type in the Victoria and Albert Museum in London.

Seramik Matara

11-12. y.y. İran. Seramik hamurlu ve sırsız olarak yapılmıştır. Oval, basık, dairevi bir formdadır. Baskı ile yapılmış şekillendirmeler izlenmektedir. Ortada bir daire içinde süsleme motifleri görülmektedir. Daire motifinin etrafını zikzaklardan oluşan bir kompozisyon çevrelemektedir. Matarada boyuna bağlanan iki kulp göze çarpmaktadır.

Ceramic Flask

Iran, 11th-12th century. Unglazed earthenware. The flask has the form of a flattened circular disk, and is covered with stamped decorations of circles placed in a medallion in the center of the flask. The circle motif is surrounded by a composition consisting of zigzags. Two handles are attached to the neck of the flask.

Küremsi Kap

12. y.y. İran Tebriz. Sırsız küremsi kap. Selçuklu döneminden kalan bu kaplara birçok yerde rastlanılmaktadır. Bazısı küremsi bazısı dipleri sivri olacak şekilde kumlu kilden ve kalın cidarlı olarak yapılmışlardır. Bazılarının üzerinde mühür baskılı süslemede bulunmaktadır. Yapılan araştırmalarda yirminin üzerinde fonksiyonlarının olduğu tespit edilmiştir. Bu kapların ağızlarının mühürlenmesi ve nakliye esnasında stabilitelerinin sağlanması kolaydır. Bu kaplar buhurdan, lamba, civa ve benzeri ecza şişesi olarak kullanılmıştır. Ayrıca Rum Ateşi (Grejuva) olarak bilinen mühimmat gibi kullanıldıkları da düşünülmektedir. Boyunlarındaki bağlı dizilerden hareketle, astronomlar tarafından işaretleme amaçlı olarak da kullanılmış olunabilecekleri değerlendirilmektedir.

Spherical vessel

Tabriz, Iran, 12th century. Unglazed earthenware. Containers of this spherical form were frequently seen in many areas during the Seljuk period. Made of high-content sand clay, they had thick walls and many had bases and stamped decoration on the body. Research has shown that these vessels had over twenty utilitarian functions. Their stable shape and small, easily-sealable openings made them convenient for transporting goods. They have also been used as incense burners, lamps or medicine bottles for substances such as mercury. They were also filled with Greek fire to be used as weapons. The lines on their necks may have also served as pointers for astronomers.

Cam ibrik

11-12. y.y. İran, Tebriz. Cam kesme tekniğinde yapılmıştır. Kaya kristal ibriklerinin yakın örneği olarak kabul edilmektedir. Benzerleri Mısır'da bulunmaktadır. Silindirik bir kaide üzerinde yer alan ibrik gövdesi ovaldir. Boyun kısmına doğru daraltma yapılmıştır. Gövdeden ağız kenarına bir kulp monte edilmiştir. Gövde üzerinde baskı tekniğinde zikzaklardan oluşan dört sıralı bir süsleme gözlenmektedir.

Glass Ewer

Tabriz, Iran, 11th-12th century. Mold-blown glass with molded and applied decoration. These vessels were inspired by the engraved rock crystal examples, such as those found in Egypt. The body of the ewer is pear-shaped, and sits on a cylindrical base. A handle connects the body to the rim. Four rows of zigzag lines cover the body.

Cam Kadeh

11-12. y.y. İran. Cam kalıplama yöntemiyle yapılmıştır. Gövde üzerine küçük bir kulp takılmıştır. Gövde üzerinde herhangi bir süslemeye rastlanmamaktadır.

Glass Goblet

Iran, 11th-12th century, Iran. Mold-blown glass. There is a small handle attached to the undecorated body.

Cam Kâse

11-12. y.y. İran. Cam kalıplama yöntemiyle yapılmıştır. Gövdede süsleme yapıldığına dair bir işaret bulunmamaktadır.

Glass Bowls

Iran, 11th-12th century. Undecorated, free-blown glass.

Çift Başlı Kartallı Bronz Tabak

12-13. y.y. İran, Tebriz. Bronzdan dökme ve kazıma tekniği kullanılarak yapılmıştır. Kabin ortasında çift başlı bir kartal motifi bulunmaktadır. Çift başlı kartalın gövdesi üzerinde pul pul yapılmış katmerli desenler kanatların bir bölümünde de tekrarlanmıştır. Kartalın boyun kısmına bir halka yerleştirilmiştir. Çift başlı kartal, Selçuklu çağında Anadolu Selçuklular tarafından kullanılan bir devlet armasıdır. Bu armanın İran'da bir tabak içinde bulunması, sadece Anadolu Selçukluları tarafından değil Büyük Selçuklu Devleti tarafından da kullanılan bir arma olabileceğini akla getirmektedir. Bu armaya tılsım, nazarlık, aydınlık ve kötü ruhlarla karşı koruyuculuk gibi farklı anlam ve görevler yüklenmiştir.

Bronze Bowl with Double - Headed Eagle

Tabriz, İran, 12th-13th century. Cast bronze; chased. The center of the bowl is decorated with a figure of a double-headed eagle. There are feather patterns on the body and the wings. The eagle has a ring on its neck. The double-headed eagle was used as a symbol of the Anatolian Seljuk Empire. The presence of this symbol here on an Iranian vessel indicates that this motif was used by other Seljuk states. This emblem has a variety of meanings according to the way it was used, including talismans, amulets, and protection against evil spirits.

Bronz Buhurdan

12. y.y. İran, Tebriz. Dökme ve oyma teknikleri kullanılarak yapılmıştır. Gövdesi iki küreden boğumlu olarak yapılmıştır. Alttaki bölümde büyük bir küre bölüm yer almaktadır. Buranın üzerinde kıvrım dallardan oluşan bir kompozisyon yer almaktadır. Ağız kısmı yaprak şeklinde dışarı doğru genişletilmiştir.

Bronze Incense Burner

Tabriz, Iran, 12th century. Cast bronze; engraved. The body is made of two superimposed spheres. The larger lower sphere is pierced and has a composition with vine scrolls. The rim is shaped like the petals of a flower.

Buhurdan

İran, 11-12. y.y. Bakır alaşımdan yapılmıştır. Dövme, dökme ve kazım teknikleri kullanılmıştır. Üçayak üzerindeki silindirik gövdeli bölümü taşımaktadır. Bunun üzerinde kazıma ile yapılmış bitkisel motifler görülür. İç kısmında tütsülenecek bitki ya da kömür yerleştiriliyordu. Burasının üzeri yarım kapalı olarak bir parçayla kapatılmıştır. Bu parça yarım kubbe şeklinde ve üzerinde kazıma olarak süsleme bulunmaktayken, kemer şeklindeki bölümün en tepesinde bir kuş motifi yer almaktadır. Kemerin ön yüzü üç loblu dilimlenmiş ve yüzeyi kazıma tekniğinde süslenmiştir. Gövde üzerinde burmalı bir bant, arabesk madalyonlar, geometrik örgüler göze çarpmaktadır. Bu buhurdan modeli yaklaşık iki asır boyunca standart olarak kullanılmaktadır.

Incense Burner

Iran, 11th-12th century. Cast copper alloy, hammered and chased. A cylindrical body is set on three legs, and is decorated with engraved vegetal motifs. Coal or incense was placed inside the receptacle which is covered by a half-dome. The half-dome is engraved and has a bird motif at the top. The front of the arch is divided into three lobes and its surface has engraved decoration. A twisted band, arabesque medallions and geometric patterns are seen on the body. This form of incense burner model was the standard for nearly two centuries.

Şamdan

12-13. y.y. İran, Tebriz. Bronzdan dökme, dövme teknikleri kullanılarak yapılmıştır. Üzerindeki süslemeler kakma ve kazıma tekniklerindedir. Mumluk ortada yükseltilen boyun üzerine yerleştirilmiştir. Uçayaklı olarak dizayn edilen şamdanın kaidesi üzerinde kazıma tekniği ile yapılmış burmalar arasına aslan ve bazı mitolojik canlı suretleri yerleştirilmiştir.

Candlestick

Iran, Tabriz, 12th-13th century. Cast bronze, hammered, chased and engraved. A neck rises from the middle for the candlestick, which has a three-legged base. An engraved lion and several mythological creatures are framed by bands of twisted decoration on the body.

Bronz Kap Ağzı

12-13. y.y. İran, Tebriz. Bronzdan dökme, dövme teknikleri kullanılarak yapılmıştır. Halka şeklindeki objenin üzerinde kazıma ile nakşedilen motifler işlenmiştir. Kabin gövdesi kayıp olduğu için şekli hakkında yorum yapılamamaktadır.

Bronze Container Lid

Iran, Tabriz, 12th-13th century. Cast bronze, hammered, chased and engraved. As the container is missing, there is no information about its shape. Engraved decorative motifs are found on this ring-shaped lid.

Bakır Kaşık

12-13. y.y. İran, Tebriz. Bakırdan dökme, dövme teknikleri kullanılarak yapılmıştır. Üzerindeki süslemeler ise kakma ve kazıma tekniklerindedir.

Copper Spoon

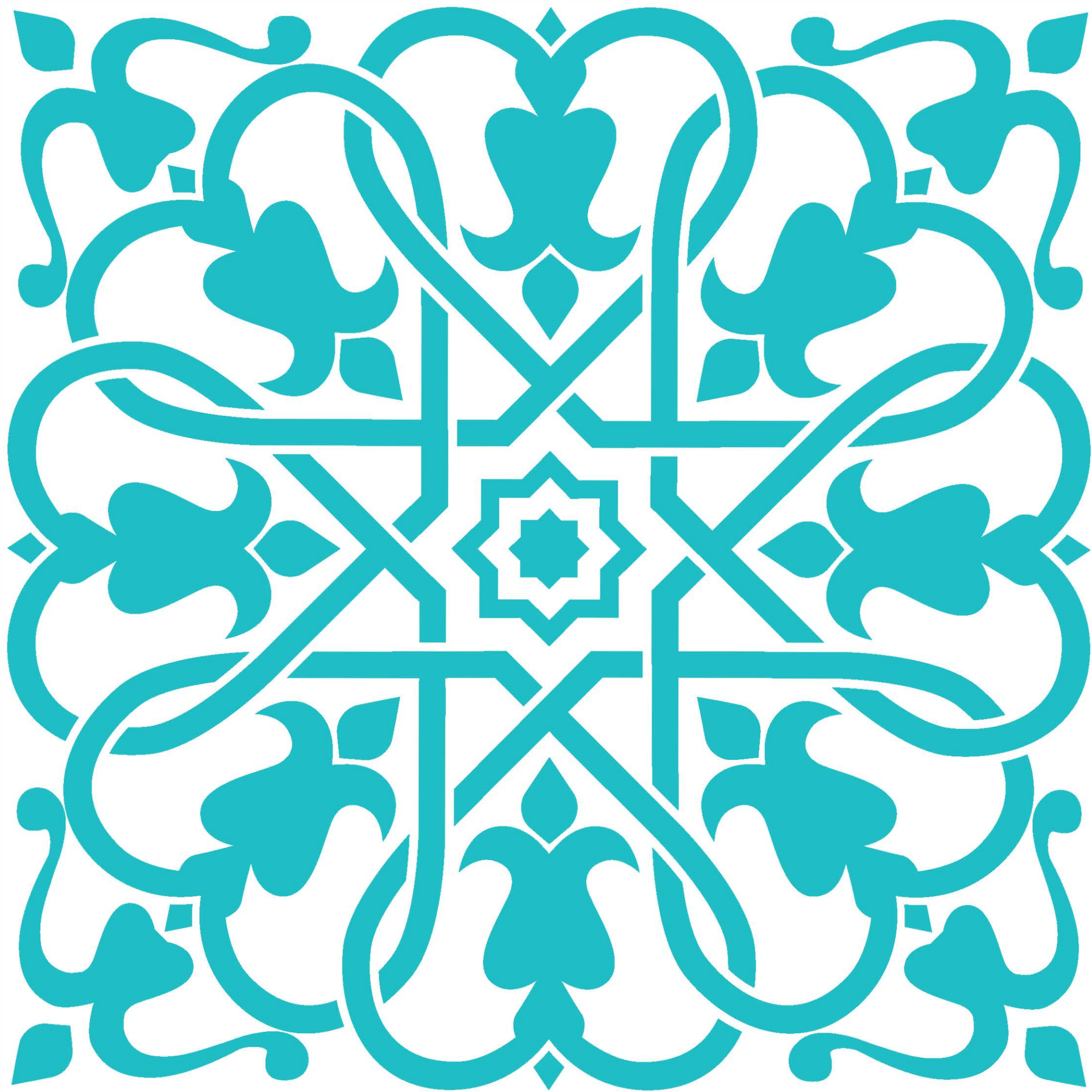
Tabriz, Iran, 12th-13th century. Cast copper. Hammered, chased and engraved decorations are seen on the spoon.

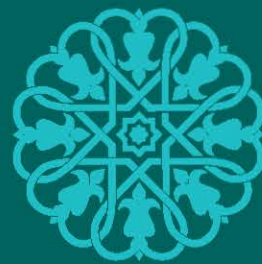
Selçuklu Dönemi Sikkeleri

11-12. y.y. İran, Tebriz. Altın döküm tekniğinde yapılmıştır. Alparslan, Melikşah, Berkyaruk gibi Selçuklu Sultanlarının adlarına bastırıldıkları üzerlerindeki yazılardan anlaşılmaktadır.

Seljuk Coins

Tabriz, Iran, 11th-12th century. Cast gold. These coins were minted by the Seljuk Sultans Alparslan, Melikshah and Berkyaruk.

AFRASIYAP MÜZESİ
Semerkand - Özbekistan Cumhuriyeti

Afrosiyap Museum
Samarkand - Republic of Uzbekistan

Sırlı Kâse

11-12. y.y. Semerkand. Krem rengi zemin üzerinde çizgili oyuklarla desenler yapılmıştır. Desenlerin üzeri, kahve ve yeşil renkleriyle sırlanmıştır. Yanlarda yelpaze şeklinde açılımlar bulunmaktadır.

Glazed Bowl

Samarkand, 11th-12th century. Splashware and sgraffito technique. Grooved patterns are engraved on the cream ground, which is then glazed with brown and green. There are fan-shaped segments on the sides of the bowl.

Sırlı Kâse

12. y.y. Semerkand. Kırmızı renkli zemin üzerine krem renkte boyalı, slipli ve şeffaf sırlıdır. Seramiğin ortasında dairevi bir alan içinde kıvrım dallar ve geçişlerden oluşan bir süsleme görülmektedir. Bu alanın etrafını çevreleyen bölümde harflerin arasına doldurma motifi yerleştirilen bir yazı kuşağı yer almaktadır. Sıkça rastlanan esenlik temennilerini burada da okumaktayız.

Glazed Bowl

Samarkand, 12th century. Slip painted in red on a cream ground and covered with a transparent glaze. The decoration consists of vegetal motifs in the center of the bowl. A segmented votive inscription covers the sides of the bowl, with fill elements between the letters.

Mührü Süleyman Şablonunda Bölmeli Kap

12. y.y. Semerkand. Firit hamurlu olarak yapılmıştır. Ortasında dairevi bir desene yer verilmişken aralarda kalan bölümlere üçgen çıkıntılar konulması dikkat çekmektedir. Bu tipteki kapların özellikle 11.y.y. sonrasında Orta Asya'da ve İran'da yaygın olarak kullanıldığı bilinmektedir.

Partitioned Dish in the Shape of the Seal of Solomon

Samarkand, 12th century. Stonepaste. The dish is composed of a series of pentagonal cells which radiate around a central circular section. Containers of this type were widely used in Central Asia and Iran especially after the 11th century.

Slip Tekniğinde Kâse

12. y.y. Semerkand. Firit hamurlu, Kırmızı renkli zemin üzerine krem renkte boyalı, slipli ve şeffaf sırlıdır. Kâsenin ortasında betimlenen kuşun ibiği geriye doğru kıvrık olarak biçimlendirilmiş ve lotus çiçeğine dönüştürülmüştür. Kuşun etrafındaki boşluk doldurma motifleri ile boyanmıştır. Kâsenin ağzında zincirek motif kullanılmıştır. Koyu kırmızı renkli kil gövde, slip adı verilen kil ve su karışımı krem renkli bir tabakayla kaplanmış, renkli slip ve pigmentleriyle boyanmıştır. Şeffaf sınn altında belli belirsiz bir çıkıntı oluşması slip tekniğin uygulanması ile ilgilidir. Slip tekniği oldukça basit bir tekniktir. 10.y.y. da Maverâünnehir ve Doğu İran bölgesinde geliştirilmiştir. En önemli üretim merkezleri ise Nişabur ve Afrasiyap (Semerkand) olmuş; daha çok Samanoğulları döneminde uygulanmış; Selçukluların bölgeye gelişinden sonra da kullanılmaya devam etmiştir.

Bowl with Slip Technique

Samarkand, 12th century. Stonepaste; Slip painted in red on a cream ground and covered with a transparent glaze. A depiction of a bird is in the center of the bowl. The crest of the bird is folded backwards and turns into a lotus blossom. The area around the bird is painted with fill motifs and a Greek key motif is used at the rim of the bowl. The slip technique is simple to execute, and was developed in Transoxiana and eastern Iran in the 10th century. The most important production centers were Nishapur and Afrasiyab (Samarkand). The dark red clay body is coated with a watered-down clay called a slip, and then painted with other colored slips. This produces relief areas under the transparent glaze. This technique was developed during the Samanid period, and continued to be used once the Seljuks came to the area.

Sırlı Kandil

12. y.y. Semerkand. Kırmızı renkte hamurlu ve yeşil renkte boyalı, opak tek renk sırlıdır.

Glazed Lamp.

Samarkand, 12th century. Red-colored clay, painted in green color and opaque monochrome glazed.

Sırlı Kandil

12. y.y. Semerkand. Kırmızı renkte hamurlu ve yeşil renkte boyalı, opak tek renk sırlıdır. Kandil, tabak biçimli altlığın üzerine ayaklılıkla oturtulan gövdeden oluşmaktadır. Taşıma kulpu aynı zamanda gövdeyle altlığı birbirine bağlayacak şekilde tasarlanmıştır.

Glazed Lamp

Samarkand, 12th century. Red colored clay, painted in green color and opaque monochrome glazed. There is a dish section at the bottom underneath the body of the lamp which holds the oil. The handle is attached not only to the base but also to the oil dish section at the base.

Lüster Kâse Parçası

12. y.y. Semerkand. Firit hamurlu, lüster teknikte yapılmış, opak tek renkli olarak sırlanmıştır. Kırık parçanın ortasında kanatlı bir sfenks parçası yer almaktadır. Figürün çevresi rumi motifleriyle doldurulmuştur. Sfenksin yüzü 2/3 oranında cepheden verilmiştir. Benzer tarzdaki tasarım İran'da da görülmektedir.

Lusterware Bowl Fragment

Samarkand, 12th century. Stonepaste; luster-painted on opaque monochrome glaze. A winged sphinx is located in the middle of the broken section, surrounded by rumi motifs. The sphinx is depicted in three-quarter view, similar to designs seen in Iran.

Sırlı Kandil

12. y.y. Semerkand. Kırmızı renkte hamurlu ve slip tekniğinde bezemeli, opak tek renk sırlıdır. En altta tabak şeklinde bir bölüm, bunun üzerinde ayaklık ve üzerinde kandilin gövdesi bulunmaktadır. Kulp hem gövdeye, hem de tabandaki tabak kısmına bağlanmıştır. Üzerinde kırmızı renkte slip süslemeler göze çarpmaktadır.

Glazed Lamp

12th century, Samarkand. Red colored clay, decorated with slip technique, with opaque monochrome glaze. The lamp is formed by a plate at the bottom section and a pedestal for the candle. A handle is attached to the body and the plate portion. The lamp has a red slip decoration.

Terakota Mimari Parça

12. y.y. Semerkand. Terakota teknikte, oyma ve kazıma ile imal edilmiştir. Bir kemere ait olduğu düşünülen mimari parça üzerinde kıvrım dallar ve rumi yapraklardan oluşturulan yapılan süslemelere yer verilmiştir. Bu tarzdaki süslemeler özellikle 10.yy.dan itibaren yoğun olarak kullanılmıştır. Karahanlı dönemine ait Özkent türbelerinde benzer tarzda süslemelerin yapıldığı görülmektedir. Selçuklu dönemiyle birlikte bu süslemelerde bitkisel motiflerin tercih edilmesinde artış görülmektedir.

Terracotta Architectural Fragment

Samarkand, 12th century. Carved and engraved terracotta. This may be part of an arch vaulting. It is decorated with rumi leaves and vine scrolls. This type of decoration style was heavily used in the beginning of 10th century. Similar decorations have been found in the Ozkent tombs from the Karahan period. The use of this type of floral decoration increased during the Seljuk period.

Terakota Mimari Parça

12. y.y. Semerkand. Terakota teknikte, oyma ve kazıma yöntemleri ile imal edilmiştir. Bir bordür parçası olduğunu düşünülen mimari parça üzerinde geometrik nakışlar yer almaktadır. Merkezdeki sekizgen kolları içinde yer alan desen çintamani motifi olarak bilinir.

Terracotta Architectural Fragment

Samarkand, 12th century. Carved and engraved terracotta. This element, decorated with geometric elements, may be a part of a frieze section. The three-balled motif known as the chintamani can be seen among the octagons in the center of the panel.

Terakota Mimari Parça

12. y.y. Semerkand. İmalatında terakota, oyma ve kazıma teknikleri kullanılmıştır. Bir bordürün köşe parçasıdır. Mimari süsleme elemanı olan bu parça üzerinde de geometrik tezeyinata yer verilmiştir. Merkezdeki sekizgen kolları içinde ise çintemani motifini işlenmiştir.

Terracotta Architectural Fragment

Samarkand, 12th century. Carved and engraved terracotta. This element, decorated with geometric elements, forms the corner of a panel. The three-balled motif known as the chintamani can be seen among the squares in the center of the panel.

Cam Şişe

12. y.y. Semerkant. Kap üfleme ve kalıplama tekniğinde yapılmıştır. Kaba bir işçiliğe sahiptir. Boyun ve gövde kısmı orantılı olarak yerleştirilmemiştir. Küremsi formdaki gövdeye bağlanan boyun oldukça geniştir. Sade gövde üzerinde herhangi bir süsleme elemanı görülmez.

Glass Bottle

Samarkand, 12th century. Free-blown glass with tooling. The neck and body parts are not in proportion. The neck connected to the spherical body is relatively wide. There is no decoration on the body.

Cam Sürahi

12. y.y. Semerkant. Kap üfleme ve kalıplama tekniğinde yapılmıştır. Beyaz opak renktedir. Kaba bir işçiliğe sahiptir. Eliptik formdaki gövde geniş bir boyun kısmına bağlanmıştır. Ağız kenarı dışa doğru kıvrılarak damlalık oluşturulmuştur. Sade gövde üzerinde herhangi bir süsleme elemanı görülmez.

Glass Bottle

Samarkand, 12th century. Free-blown glass with tooling. The elliptical body is connected to a wide neck. The edge of the mouth curves outward to form a lip. There is no decoration on the body.

Cam Sürahi

12. y.y. Semerkant. Kap üfleme ve kalıplama tekniğinde yapılmıştır. Çokgen formdaki gövdenin yan yüzeylerinde çıkıntılar görülmektedir. Uzun boyun kısmı düz olmayıp dışarı doğru hafifçe bombeli olarak yapılmıştır. Gövde üzerinde herhangi bir süsleme elemanı görülmez.

Glass Bottle

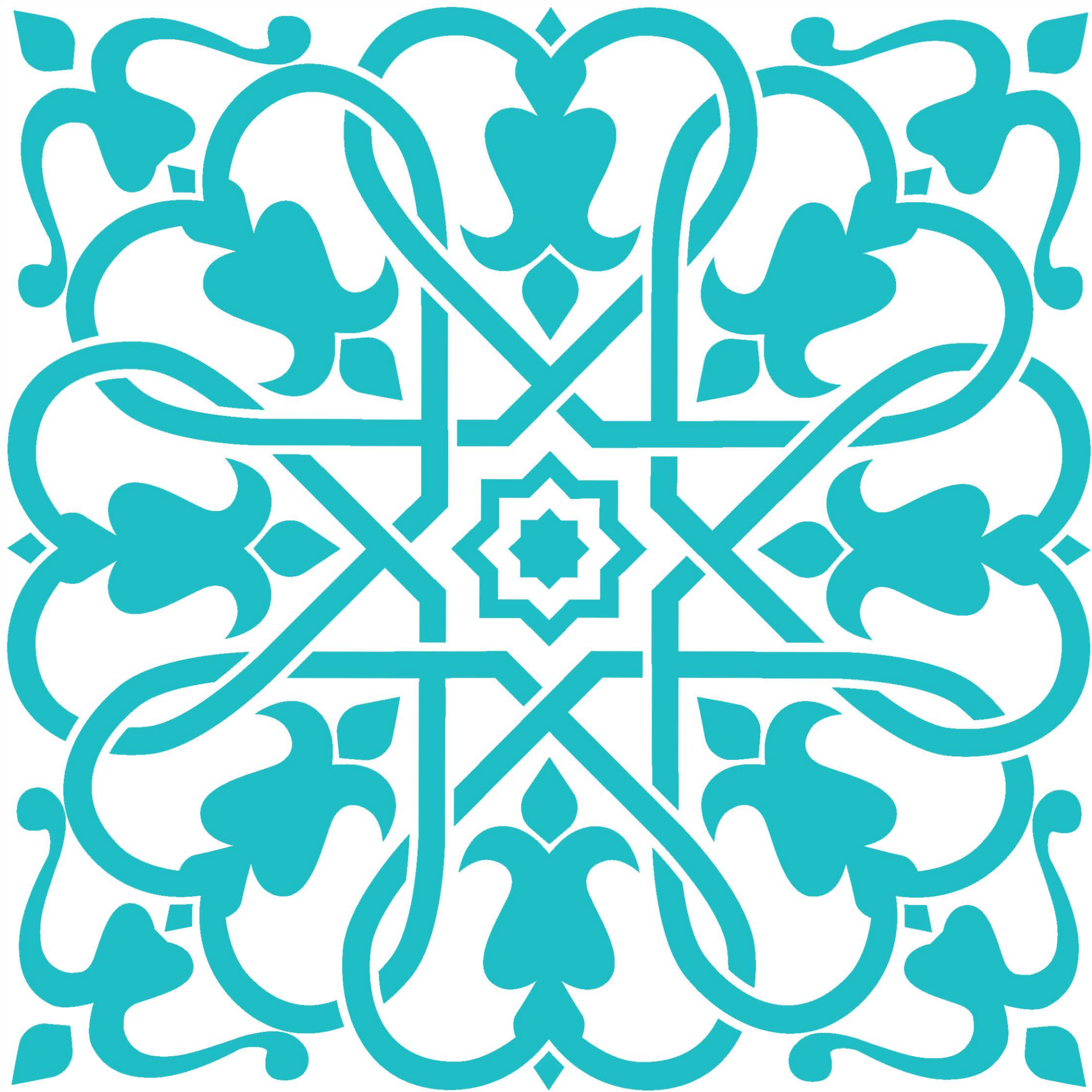
Samarkand, 12th century. Free-blown glass with tooling. There is tooled decoration on the polygonal body. There is a long neck which curves inward at the mouth. There is no decoration on the body.

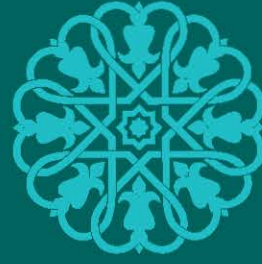
Cam Şişe ve Sürahiler

12. y.y. Semerkand. Kapların büyük bölümü üfleme tekniğinde yapılmıştır. Küremsi formdaki gövdelerin boyun kısımları uzun tutulmuştur. Gövdelerin üzerinde herhangi bir süsleme elemanı görülmemektedir. Şişelerin dışındaki kaplarda görülen kabartmalar kalıplama tekniği kullanılarak elde edilmiştir.

Glass Bottles and Jugs

Samarkand, 12th century. Most of these vessels are free-blown, with long necks on spherical bodies. No decoration is seen on the body. Containers other than bottles were made using molds which impart decoration in relief.

DEVLET TARİH MÜZESİ
Moskova - Rusya Federasyonu

State Historical Museum
Moscow - Russian Federation

Lüster Kâse

12-13. y.y. İran, Türkmenistan. Firit hamuru içerikli, lüster teknikte opak tek renk sırlı seramik. Kâsenin içinde opak krem renkte zemin üzerine, yanlarda oturan birer figür resmedilmiştir. Figürler rezerv teknikte işlenmiştir. Figürlerin arasında kalan boşluklarda ise rumilerin şekillendirdiği ana kompozisyon, içindeki lotuslardan oluşmaktadır.

Luster Bowl

Turkmenistan or Iran, 12th-13th century. Stonepaste; luster-painted on opaque monochrome glaze. The luster technique entered Iran after the 12th century. Seated figures are located on an opaque cream ground on the inner sides of the bowl. The figures are drawn using the reserve technique. The spaces between the figures display rumi elements and lotus blossoms.

Süvarili Minai Seramik

12-13. y.y. İran, Türkmenistan. Firit içerikli, çok renkli, sırüstü boyalı ve tek renk sırlı minai seramik. Kâsenin içinde krem renkte zemin üzerine figürler, giysileri, doldurma motifleri, sfenks ve ağaç gibi süsleme motifleri nakşedilmiştir. Ortada koşan at üzerinde süvari figürü izlenmektedir. Süvari bir eli geride, diğer eli yuları tutar vaziyette resmedilmiştir. Kâsenin yan yüzlerinde ise narçiçeği ya da haşhaşların çevrelediği alan içinde karşılıklı oturur vaziyette ikişer figür yerleştirilmiştir. Figürlerin yüzleri 2/3 oranında yandan yansıtılmıştır. Figürlerin arasında uçları düğümlü dairevi bir motif yer almaktadır. Kâsenin kenarları geometrik bir çerçeveye alınmıştır.

Minai Ceramic with a Horseman

Turkmenistan or Iran, 12th-13th century. Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted on opaque monochrome glaze (mina'i). This ceramic technique was developed in Iran in the 12th century. Motifs such as figures, clothes, vegetal motifs, sphinxes and trees are seen on the cream ground of the bowl. The center of the bowl depicts a soldier on a galloping horse. One hand of the figure is holding the reins and the other hand is pointing backwards. Surrounding him are seated and confronting figures separated by pomegranate flowers or poppies. The figures are depicted in three-quarter view. A circular motif with a knotted end is located between the figures. The rim of the bowl is surrounded by a geometric framework.

Lüster Kâse

12-13. y.y. İran, Türkmenistan. Firit hamuru içerikli, lüster teknikte opak tek renk sırlı seramik. Kâsenin içinde opak krem renkte zemin üzerinde figürlü süslemeler ve kâsenin ortasına sekiz kollu bir yıldız ve bu yıldızın lotus çiçeği şeklinde uzayan kolları yapılmıştır. Kâsenin yan yüzlerinde sekiz dairevi süsleme alanı bulunmaktadır. Bunların içinde koştukları izlenimi verilen de atlar yer almaktadır. Bu bölümdeki figürler rezerv teknikte işlenmiştir. Figürlerin arasında kalan boşluklardaki kompozisyon lotusların ve rumilerin şekillendirdiği motiflerle oluşturulmuştur. Hat kuşağı maharetle boyun kısmında yerine işlenmiştir.

Lusterware Bowl

Turkmenistan or Iran, 12th-13th century. Stonepaste; luster-painted on opaque monochrome glaze. Figurative decorations are presented on the opaque cream ground in the bowl. There is an eight-arm star in the middle of the bowl. The arms of this star extend outwards into lotus blossoms. There are eight circular decorative areas on the sides of the bowl, containing galloping horses. In this section, figures are made with the reserve-painting technique. The composition behind the figures is composed of rumi elements and lotus blossoms. There is a votive inscription band at the rim of the bowl.

Süvarili Minai Seramik

12-13. y.y. İran, Türkmenistan. Firit içerikli, çok renkli, sırüstü boyalı ve tek renk sırlı minai seramik. Esas unsur olan koşan at üzerindeki binici figürü iki eliyle atın yularını tutar biçimde yansıtılmıştır. Yüzü 2/3 oranında yandan resmedilen figürün etrafı narçiçeği ya da haşhaş olduğu değerlendirilen bitkisel desenlerle bezenmiştir. Kâsenin kenarlarında da süsleme için yine lotus ağırlıklı motiflerin tercih edildiği görülmektedir.

Minai Ceramic with a Horseman

Turkmenistan or Iran, 12th-13th century. Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted on opaque monochrome glaze (mina'i). Figurative decorations such as horsemen and vegetal elements are presented on the opaque cream ground in the bowl. The center of the bowl is decorated with a galloping horseman. The figure holds the reins with both hands. The figure is surrounded by pomegranate or poppy flowers, and is depicted in three-quarter view. Lotus blossoms are connected to the central circle at one end and the opposite one ends in split-leaf rumi motifs. Among these can be seen geometric braids formed by curved branches whose roots originate from the circle.

Minai Kâse Parçası

12-13. y.y. İran, Rey. Frit içerikli, çok renkli, sırüstü boyalı ve opak tek renk sırlı minai seramik. Ana temayı oluşturan insan figürleri kâsenin içinde opak renkte zemin üzerine işlenmişlerdir. Ortada tahtta oturur vaziyette elinde kadeh tutan sultan figürü ile iki yanında ayakta duran görevlilerin işlendiği bu kompozisyon saray hayatı ile ilgili bir sahneyi temsil etmektedir. Figürlerden birisinin gövdeden yukarısı diğerinin ise gövdeden aşağısı kırılmıştır. Doldurma motifi olarak kullanılan kuşlar gözden kaçmamaktadır.

Fragment of a Minai Bowl

Rayy, Iran, 12th-13th century, Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted on opaque monochrome glaze (mina'i). Figurative decorations are presented on the opaque cream ground in the bowl. A scene from the palace life is depicted on this ceramic as on many similar ceramics. A Sultan sitting on the throne is shown holding a cup, with two figures standing on either side of him. The upper part of one figure has been broken off, while the lower part of the other is broken. There are bird fill motifs between the figures.

Lüster Kâse Parçası

12.13. y.y. İran. Lüster teknikte yapılmış, opak tek renkli olarak sırlanmıştır. Kırık olan bu parçada resmedilen figürler, muhtemelen karşılıklı olarak oturur vaziyette gösterilmektedirler. Figürlerin çevresinde lotus çiçekleri ve kıvrım dallardan oluşan bir kompozisyon izlenmektedir. Figürlerin farklı desende kumaşlardan elbise giymiş olarak gösterilmeleri incelikle işlenmiş ayrıntıdır. Figürlerin yüzleri 2/3 oranında yandan resmedilmiştir. Figürlerin çehreleri, ay yüzlü, badem gözlü Türklerin fiziksel özelliklerini yansıtacak tarzda biçimlendirilmiştir.

Fragment of a Lusterware Bowl

Iran, 12th-13th century, Stonepaste; luster-painted on opaque monochrome glaze. There are two figures in the middle of the bowl sitting across from each other, surrounded by a composition consisting of lotus flowers and vine scrolls. The figures wear tunics with different patterns, and are shown in three-quarter view. They have the characteristic Turkic "moon faces".

Lüster Sürahi

12-13. yy. İran. Fırıt hamurludur. Lüster tekniğinde boyanmıştır. Kaideden başlayarak ortaya doğru genişleyen ve boyuna doğru daralan konik bir gövdeye sahip kabin üzerinde iki bölümde süsleme görülür. Boyuna yakın kısımdaki çıkıntılar ve geleneksel motifler dikkat çekicidir. Kabin ortası altta ve üstte iki kalın şerit ile bölünmüştür. Bu şeritlerin arasında kalan alanda çizilen dairesel şekillerin içine konumlandırılan bağdaş kurup oturur vaziyetteki insan suretleri esere zenginlik katmaktadır. Yazı kuşağı ihmal edilmemiş; rezerv tekniği ile işlenen sfenkslerle kompozisyon tamamlanmıştır.

Lusterware Jug

Iran, 12th-13th century. Stonepaste; luster-painted on opaque monochrome glaze. There are two decorative sections on the jug, starting from the base towards the center of the body. The center of the body is delineated by two thick bands, one at the top and one at the bottom. The area between the bands is filled with medallions filled with figures seated cross-legged. The area surrounding the medallions is decorated with vine scrolls and split leaf elements. There is an inscription band in the middle of the body. Above the inscription on the shoulder is a row of sphinxes which are made by the reserve technique. There is one decorative band on the neck, filled with scrolling vines ending in rumi elements. Ringed protrusions are formed on the body close to the neck.

Lüster Seramik Parçası

12-13. y.y. İran. Firit hamurlu, lüster tekniğinde boyanmıştır. Seramik parçası üzerinde, yüzü 2/3 oranında cepheden verilen figürün başının bir hale içine alınması nadir görülen bir uygulamadır. Çevrede kıvrım dalları ve bitkisel süsleme görülmektedir.

Lusterware Fragment

Iran, 12th-13th century. Stonepaste; luster-painted on opaque monochrome glaze. The head of a figure seen in three-quarter view is depicted on this piece. The head is encircled by a halo surrounded by vegetal motifs.

Süvarili Minai Seramik Parçası

12-13. y.y. İran, Türkmenistan. Firit içerikli, çok renkli, sırüstü boyalı ve tek renk sırlı minai seramik. Bu seramik tekniği 12. y.y. da İran'da geliştirilmiştir. Kâsenin içinde krem renkte zemin üzerine figür ve doldurma desenleri ile oluşturulan süsleme motifleri yapılmıştır. Ortada koşan at üzerinde süvari figürü izlenmektedir. Figürün elinin birisi geride diğer ise atın yularını tutamaktadır. Figür iki yanda bulunan narçiçeği ya da haşhaşların çevrelediği bir alan içine yerleştirilmiştir.

Minai Ceramic with a Horseman

Turkmenistan or Iran, 12th-13th century. Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted on opaque monochrome glaze (mina'i). This ceramic technique was developed in Iran in the 12th century. A figure is seen on the cream ground of the bowl. The center of the bowl depicts a soldier on a galloping horse. One hand of the figure is holding the reins and the other hand is pointing backwards. He is surrounded by a border of pomegranate flowers or poppies.

Minai İbrik

13. y.y. İran, Kaşan. Fırıltı içerikli, siyah ve mavi boya desenli, türkuaz tek renk sırli seramik. Testinin gövdesi düz formlandırılmış, gövde üzerinde kıvrım dallardan oluşan süslemeye yer verilmiştir. İbrik'in ağzı, horoz başı şeklinde yapılmıştır.

Mina'i Ewer

Kashan, Iran, 13th century. Stonepaste; black and blue in-glaze and turquoise over-glazed painted on opaque monochrome glaze (mina'i). The body of the ewer is pear-shaped and is decorated with vine scrolls and floral elements. The mouth is in the form of a rooster head.

Lüster Kâse

12-13. y.y. İran, Kaşan. Frit hamurlu, lüster teknikte yapılmış, opak tek renkli olarak sırlanmıştır. Kâsenin ortasından dört sap çıkmaktadır. Bunlardan karşılıklı ikisi lotus çiçeği şekline bürünürken diğer ikisi nar çiçeği ya da haşhaş halini almaktadır. Bunları üstleri dairevi bir alanla sınırlandırılmıştır. Bu alanın üzerinde kıvrım dallarından oluşan bir kompozisyon işlenmiştir.

Lusterware Bowl

Kashan, Iran, 12th-13th century. Stonepaste; luster-painted on opaque monochrome glaze. The bowl has four sections delineated by floral motifs: two are formed by lotus blossoms and the other two by pomegranate flowers or poppies. These are surrounded by a circular area filled with a composition formed by curved branches.

Sıralı Tekniğinde Testi

12. y.y. İran. Sıralı tekniğindeki desenler, mavi ve siyah renklerde tek renk sırlı olarak yapılmıştır. Gövde, dik yerleştirilmiş farklı kalınlıktaki lacivert ve türkuaz renkteki çizgilerle dekore edilmiştir. Ağız kenarında geleneksel kitabe kuşağı bulunan bu tür teknikteki kaplar, İran'da üretilen erken tarihli seramik örnekleridir.

Pitcher with Underglaze Technique

Iran, 12th century. Underglaze painted patterns, blue and black color and monochrome glazed. The body is decorated with dark blue and turquoise vertical lines of different thicknesses. There is an inscription at the rim. These types of wares are some of the earliest examples of Iranian ceramics.

Lüster Sürahi

12-13. y.y. İran. Firit hamurlu, lüster tekniğinde boyanmıştır. Kaideden başlayarak gövdenin ortasına doğru genişletilerek konik forma sokulan sürahinin üzerinde işlenen iki ayrı süsleme dikkat çekmektedir. Ortadaki iki şerit arasında karşılıklı olarak yerleştirilmiş iki rumi motifi yer almaktadır. Ortadaki geniş şeritte yer alan alanda dairelerden oluşan boşlukların içine rezerv tekniğinde figürler işlenmiştir. Dairelerin içinde birer hayvan figürü tasvir edilmiştir. Dairelerin çevresinde kalan boşluklarda sarmallarla doldurulmuştur. Geniş tutulan boğaz kısmında küfi bir yazı kuşağı boynu dolanmaktadır. Yazıların araları da boş bırakılmamış kıvrım dallarla bezenmiştir.

Lusterware Jug

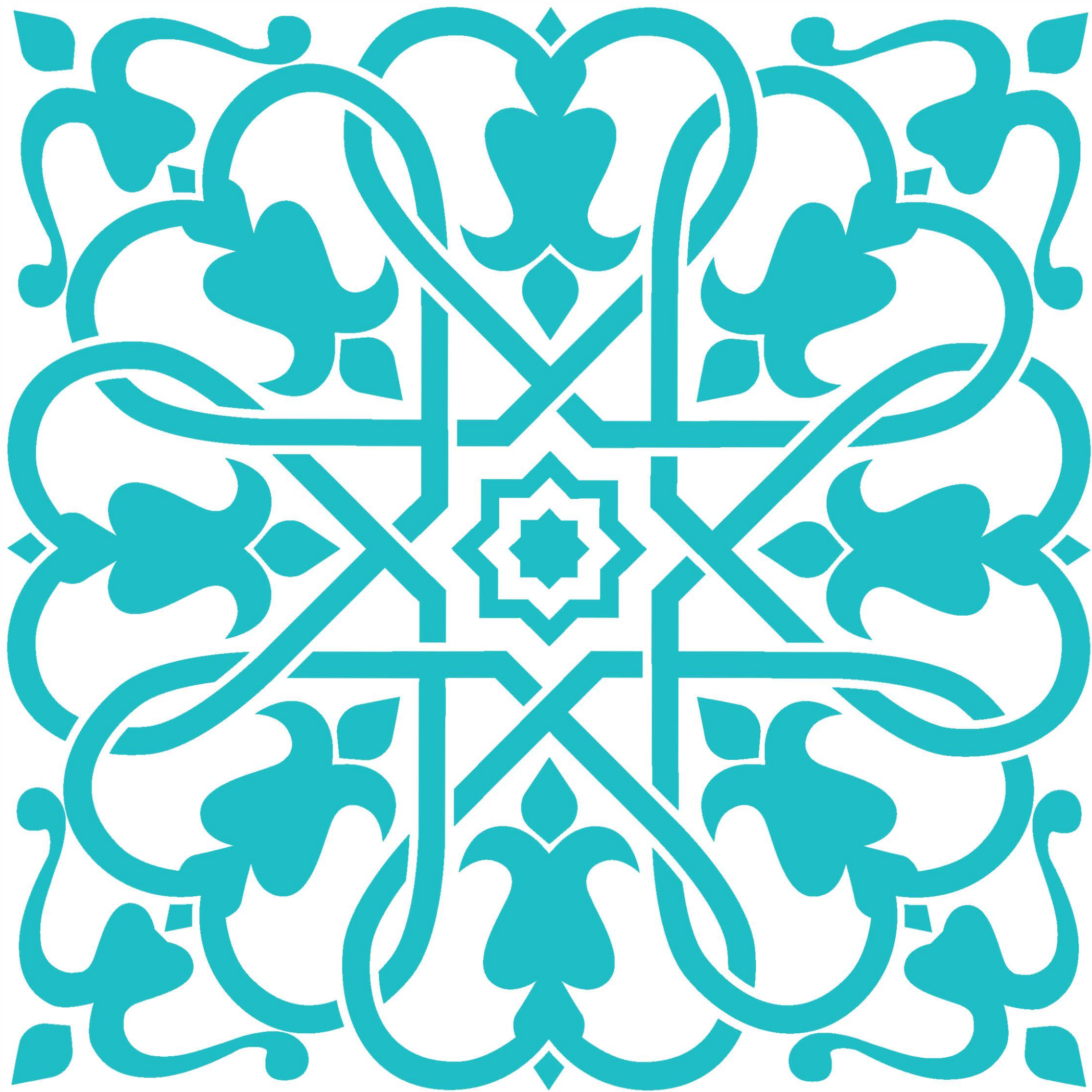
Iran, 12th-13th century. Stonepaste; luster-painted on opaque monochrome glaze. The decoration of the tapered body of this jug is in two sections. The lower area near the base is filled with rumi motifs delineated by two strips. On the shoulder area is a series of medallions filled with birds drawn in the reserve technique. The jug has a wide mouth which is surrounded by a band of kufic inscription, with vine scroll elements between the letters.

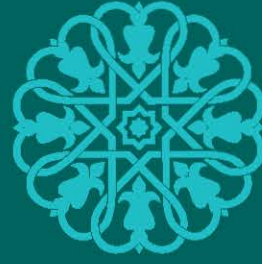
Sırlı Siren

12-13. y.y. İran. Sırlı tekniğinde türkuaz renkte sırlı olarak yapılmıştır. İnsan yüzlü kartal gövdelidir. Gövdesi bitkisel motiflerle bezenmiş; yüz hatları çizgilerle belirginleştirilmiştir. Bu tarzdaki küçük çini heykeller saraylarda süsleme amaçlı olarak kullanılıyordu. Ancak bazı araştırmacılar bunların oyuncak olarak da kullanılmış olabileceğine işaret etmektedir.

Figure of a Siren

Iran, 12th-13th century. Turquoise color glaze with underglaze painting. This figure depicts the mythological creature known as the siren, with a human face on an eagle's body. Floral motifs cover the body. The facial features are clearly depicted. Small ceramic figurines of this type were used as decorative elements in palaces. However, some researchers suggest that they may be used as toys.

ERMİTAJ DEVLET MÜZESİ
St Petersburg - Rusya Federasyonu

The State Hermitage Museum
ST Petersburg - Russian Federation

Lüster Kâse

12-13. yy. İran, Türkmenistan. Firit hamuru içerikli, lüster tekniğinde opak tek renk sırlı seramik. Kâsenin içinde opak krem renkte zemin üzerinde figürlü süslemeler yapılmıştır. Kâsenin ortasında rezerv tekniğinde yapılmış karşılıklı oturur şekilde iki figür yerleştirilmiştir. Figürlerin arasında bir servi ağacı işlenmiştir. Bunların etrafını ise bir yazı kuşağı sarmaktadır. Kâsenin iç yan yüzlerinde sıralı olarak oturur şekilde sekiz figür yerleştirilmiştir. Figürlerde iki tanesi karşılıklı olarak oturmuşken diğerleri sıralı olarak bir biri ardınca dizilmiştir. Üzerlerindeki elbiseler her birisinde farklı desenlidir. Figürler birbirinden haşhaş ya da nar benzeri bir bitki ile ayrılmıştır. Başlarının hizasında kalan alanlarda ise rezerv tekniğinde yapılmış koşar şeklindeki dağ keçileri işlenmiştir. Kâse bezeme programı bakımından son derece zengindir. Figürler ve kompozisyon alanları orantılı olarak yapılmıştır. Ancak üzerinde herhangi bir konu işlenmemiştir.

Lusterware Bowl

Iran and Turkmenistan, 12th-13th century. Luster-painted on opaque monochrome glaze. Figurative decorations are displayed on an opaque cream ground. Two confronting seated figures, drawn with the reserve technique, are placed in the middle of the bowl. There is a cypress tree between them and they are surrounded by an inscription band. Eight seated figures are placed on the inner sides of the bowl. Two figures are sitting opposite each other while the others are arranged in a row. They wear tunics with different patterns. The figures are separated from each other by a poppy or pomegranate-like plant. Running mountain goats, drawn in the reserve technique, are seen in the areas near the heads of the figures at the rim. The bowl is extremely rich in terms of decoration, and displays a balance between the figural and background areas.

Sıralı Tekniğinde Vazo

12. y.y. İran. Sıralı tekniğinde, kalıpla şekil verilerek imal edilmiştir. Farklı motiflerle tezyin edilen kabın iç yüzeyinde daha çok bitkisel süsleme elemanları tercih edilmiştir. Boyun kısmında uygulanan zincirek ve yine boyun kısmında dairesel alana yerleştirilen lotus çiçeği motifi dikkat çekmektedir. Lotus çiçeği ile oluşturulan bu tür kompozisyonlar Horasan'dan başlayarak Anadolu'nun içlerine kadar geniş bir coğrafyada uygulanmıştır.

Ewer with Underglaze Technique

Iran, 12th century. Underglaze painted motifs and shaped by mold-casting. There are two different ornamental areas on the single-color glazed ceramic body. The lower part is divided into segments, and the upper part displays a composition of rumi elements and lotus blossoms. On the neck, two bands of braided decoration frame lotus blossoms. This design approach was seen frequently over a wide geographical area, especially from Khorasan to the interior of Anatolia.

Lüster Boyalı Kabartma Tekniğinde Vazo

13. yy. İran. Firit hamurlu, lüster tekniğinde boyanmıştır. Özellikle figürler kabartmalı olarak yapılmıştır. Büyük ölçüdeki vazanın kullanım amacı tam olarak açıklanamamaktadır. Ancak üzerindeki dekorasyon nedeniyle sarayda tören sırasında kullanılmış olabileceği açıklanabilir. Vazonun gövdesinde dört farklı süsleme alanı bulunmaktadır. Bordürler bir birinden şerit şeklindeki düz çizgilerle ayrılmıştır. Bordürler içinde figürler ve büyük boyutlu bitkiler kabartma olarak yapılmıştır. Bunların etrafında kalan boşluklar ise kıvrım dallarından oluşan süsleme motifleriyle doldurulmuştur. Vazonun altındaki bordürde uçları Rumilerle biten kıvrım dalları arasında realistik kuş figürleri işlenmiştir. İkinci bordürde aynı tarzda bitkisel süslemenin aralarında mitolojik yaratıklar, kuşlar işlenmiştir. Gövde üzerindeki en

büyük süsleme alanında ise sıralı olarak giden süvariler ve aralarında yaya olarak ellerinde tuttukları kılıçları omuzlarına yaslayan askerler tasvir edilmiştir. Figürlerin yüzleri 2/3 oranında yandan resmedilmiştir. Üzerlerindeki elbiseler hemen hemen hepsinde aynı niteliktedir. Bu bordürün üzerinde sıralı halde giden dağ keçileri işlenmiştir. Boyunda ise bağdaş kurup oturmuş vaziyette sazandeler görülür. Her biri elinde farklı bir enstrüman tutmaktadır.

Vazonun geneline bakıldığında teknik olarak oldukça ileri bir seviyede olduğu anlaşılmaktadır. Üzerinde işlenen sahne ise 12 ve 13.yy.da Horasan'da sıklıkla karşılaştığımız ordu geçit resmi ile ilgili bir konudur. Lüster tekniğinin İran'da ve Horasan'da 12.y.y. ortalarından itibaren yoğun olarak kullanıldığı görülür. Bu teknikte kullanılan firit hamuru kaplara daha ince tasarım yapılmasına kolaylık sağlamıştır.

Lusterware Ewer with Relief Technique

Iran, 13th century. Stonepaste, luster-painted on opaque monochrome glaze. This ewer is distinguished by its depiction of figures in relief. The purpose of the ewer is unknown, but due to its elaborate decoration, it was probably used for a ceremony in the palace. There are four different decorative areas on the body, separated by borders drawn as straight lines. The areas surrounding them are filled with decorative motifs consisting of curved branches. Realistic bird figures are displayed between the branches which end in rumi elements in the lower section of the ewer. In the second decorative area are mythological creatures and birds, surrounded by a similar floral ornament as on the lower border. A row of horsemen carrying swords

alongside of foot soldiers is depicted in the largest decorative area of the body. The figures are seen in three-quarter view, and all wear similar tunics. The upper border depicts a row of mountain goats. The neck is decorated with figures of musicians sitting cross-legged and holding different instruments in their hands, and which are surrounded by large vegetal motifs. Overall, this ewer is technically quite accomplished. Such scenes depicting military parades were commonly encountered in Khorasan in the 12th and 13th centuries. The luster technique was used extensively in Iran and Khorasan starting from the middle of the 12th century. The stonepaste used in this technique provided a finer design capability for these wares.

Sıralı Tekniğinde Tabak

12. y.y. İran. Sıralı tekniğinde desenler, mavi ve siyah renklerde tek renk sırlı olarak yapılmıştır. Tabağın ortasındaki dairevi dar şerit, yan yüzlerde bu şeride dik olarak bağlanan farklı kalınlıktaki lacivert ve turkuaz renkteki çizgiler nesnenin süsleme öğelerini oluşturmaktadır.

Bowl with Underglaze Technique

Iran, 12th century. Patterns are drawn in blue and black with underglaze technique. In the center of the plate is a circular narrow strip. The sides of the bowl are decorated with turquoise vertical lines and intersecting circles of different thicknesses.

Lüster Kâse

12-13. y.y. İran, Türkmenistan. Firit hamuru içerikli, lüster teknikte, opak tek renk sırlı seramik. Oval hatlı çıkıntılarla şekillendirilmiş dilimlerle bölümlendirilen kâsenin dış yüzeyinde farklı süsleme teknikleri uygulanmıştır. Kitabe kuşağı da benzerlerindeki konumuna yerleştirilmiştir.

Lusterware Bowl

Turkmenistan and Iran, 12th-13th century. Stonepaste; luster-painted on opaque monochrome glaze. The exterior of the bowl is decorated with vertical lobes surrounded by borders. The lobes are filled with rumi decorations, inscriptions and vine scrolls in groups separated by brown lappets. There is an inscription at the rim of the bowl.

Sırı Kâse

12-13. yy. İran. Krem rengi zemin üzerinde kobalt mavisi desenler yapılmıştır. Kâsenin ortasında kesişen ve eşit aralıklarla yerleştirilen altı kol dikkat çekmektedir.

Glazed Bowl

Iran, 12th-13th century. Cobalt blue patterns are depicted on a cream ground. The bowl is divided by six equally-spaced radiating stripes.

Minai Surahi

12. y.y. İran, Kaşan. Firit içerikli, siyah, kırmızı, yeşil ve mavi boya desenli, opak tek renksizli seramik. Gövdesi düz formlandırılmış, gövde üzerinde kıvrım dallardan oluşan süslemeye yer verilmiştir. Gövde üzerindeki kıvrım dalları rumiler ile son bulur. Kıvrım dalların arasında lotus çiçekleri de yerleştirilmiştir. Rumilerin ve lotus çiçeklerinin çevresi türkuaz ve kırmızı renklerde süslenmiştir.

Mina'i Jug

Kashan, Iran, 12th century. Stonepaste; black, red, green, and blue in-glaze and over-glazed painted on opaque monochrome glaze (mina'i). The body is covered with a decoration of scrolling branches which end in rumi motifs. There are lotus blossoms among the branches depicted in turquoise and red.

Tek Renk Sırlı Kâse

12. y.y. İran, Kaşan. Fırt içerikli, siyah renkte boya desenli, türkuaz tek renk sırlı seramik. İçinde geometrik formda süslemeler bulunmaktadır. Kâsenin ağız kenarında yazı motifi kullanılmıştır.

Monochrome Glazed Bowl

Kashan, Iran, 12th century. Stonepaste; black color patterned and turquoise monochrome glaze. There are geometric designs in the center of the bowl and an inscription motif at the rim.

Tek Renk Sırlı Vazo

12. y.y. İran, Kaşan. Firit içerikli, siyah renkte boya desenli, türkuaz tek renk sırlı seramik. Gövde dilimler şeklinde ve kum saati formunda ortaya doğru daralmaktadır.

Monochrome Glazed Vase

Kashan, Iran, 12th century. Stonepaste; black underpainted under a turquoise monochrome glaze. The body narrows towards the middle to an hourglass shape and has lobed sections.

Lüster Tabak Parçası

12-13. y.y. İran. Lüster teknikte yapılmış, opak tek renkli olarak sırlanmıştır. 1/3 lük bölümü kırık olan kâsenin ortasında birisi erkek diğeri kadın karşılıklı iki figür bulunmaktadır. Bu figürlerin gerisinde ise sıralı olarak üç figür ile yukarıda da üç ayrı figür daha bulunmaktadır. Simetrik kompozisyonun tabağın kırık olan diğer bölümünde de tekrarlanmış olması muhtemeldir. Hemen hemen aynı yüz şekline sahip figürlerin farklılıklarının üzerindeki değişik kıyafetlerle yansıtması ilginç bir detaydır. Ayyüzlü, badem gözlü prototipin akrabaları olduğu anlaşılan bu figürler 2/3 oranında profilden ve hale içinde betimlenmişlerdir.

Lusterware Bowl Fragment

Iran, 12th-13th century. Stonepaste; luster-painted on opaque monochrome glaze. The middle of this bowl, of which one-third is missing, depicts a man with four figures behind him and five more above. The figures all have the same characteristic Turkic "moon faces", and are drawn in three-quarter view. They have similar patterns on their tunics and hairstyles.

Süvarili Minai Kâse

12-13. y.y. İran, Kaşan. Firit içerikli, çok renkli, sırlatı-sırüstü boyalı ve opak tek renk sırlı minai seramik. Kâsenin içinde firuze renkte zemin üzerine ortada tek bir atlı figürü yapılmıştır. At üzerindeki figür ileriye doğru hamle yapar tarzdadır. Figür ayyüzlü badem gözlü Türk tipindedir. Kâsenin yan yüzlerinde kıvrım dallarının bir birine düğüm yaptığı Rumiler yer alır. Tabağın kenarında küfi bir kitabe kuşağında sahibine iyi dilekler sunulmuştur.

Mina'i Bowl with Cavalry

Kashan, Iran, 12th-13th century. Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted on opaque monochrome glaze (mina'i). In the center of the bowl, a single galloping horseman is drawn on a turquoise ground. The figure has the characteristic Turkic "moon face". The sides of the bowl are filled with branches and nodular rumi elements. A votive inscription in kufic surrounds the edge of bowl.

Çintemani Motifli Sırlı Kâse

12-13. y.y. İran. Firit hamurlu, sıraltı teknikte yapılmış, krem zemin üzerine siyah renkte boyalı opak tek renkli olarak sırlanmıştır. Vazo üzerinde üçlü nokta şeklinde çintemani motifleri bulunmaktadır. Ağız kenarında yer alan kitabe hattı rezerv tekniğinde yazılmıştır.

Glazed Bowl with Chintamani Motif

Iran, 12th-13th century. Stonepaste; made by underglaze technique, black accents painted on a cream ground, opaque monochrome-glazed. The body is covered with the three-balled decorative motif known as the chintamani. There is an inscription made with the reserve technique on the rim.

Tek Renk Sırlı Vazo

12-13. y.y. İran. Türkuaz tek renkli olarak sırlanmıştır. Vazo üzerinde herhangi bir süsleme yapılmamış; ağzı yonca yaprağı şeklinde formlandırılmıştır.

Monochrome Glazed Ewer

Iran, 12th-13th century. Turquoise glazed, undecorated. The mouth is formed in the shape of clover leaf.

Lüster Kâse Parçası

12-13. y.y. İran. Lüster tekniğinde yapılmış, opak tek renkli olarak sırlanmıştır. Altlarında bağdaş kurup oturan servi ağaçları gölgelik olmalannın yanı sıra Türk süsleme sanatında sık kullanılan motiflerdendir. Etrafı lotuslar ve kıvrım dallarla bezenen figürün ablak yüzlü, badem gözlü resmedilmesi tesadüf değildir.

Lusterware Bowl Fragment

Iran, 12th-13th century. Stonepaste; luster-painted on opaque monochrome glaze. A figure sitting cross-legged between two cypress trees decorates the center of the bowl. A composition consisting of lotus blossoms and vines surrounds the figure, depicted in three-quarter view and displaying the Turkic "moon face".

Süvarili Minai Seramik

12-13. y.y. İran, Rey. Firit içerikli, çok renkli, sırüstü boyalı ve opak tek renk sırlı minai seramik. Bir at üzerinde seyahat ediyor izlenimi verilen figürün önünde ve arkasında da süvarilerin olduğu, sağlam kısımda kalan at izleri resimlerinden anlaşılmaktadır.

Mina'i Ceramic Piece

12-13th century, Rey, Iran. Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted on opaque monochrome glaze (mina'i). A figure of a horseman is depicted on a cream ground. Traces of similar horsemen can be seen in front and behind him.

Minai Seramik Parçası

12-13. y.y. İran, Rey. Firit içerikli, çok renkli, sırüstü boyalı ve opak tek renk sırlı minai seramik. Kompozisyonun konu kahramanları kâsenin içinde krem renkte zemin üzerine işlenmişlerdir. Kırılma yüzünden görülmeyen ancak önünde ve arkasında da atlıların olduğu tahmin edilen tek süvari yolculuk sırasında resmedilmiştir.

Mina'i Ceramic Fragment

Türkmenistan or Iran, 12th-13th century. Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted on opaque monochrome glaze (mina'i). A seated figure on a throne is depicted on a cream ground. Traces of figures can be seen at his sides.

Minai Seramik Parçası

12-13. y.y. İran, Türkmenistan. Firit içerikli, çok renkli, sırüstü boyalı ve tek renk sırlı minai seramik. Ortada bağdaş kurup oturan figürün iki yanını çevreleyen motiflerin haşhaş ya da narçiçeği oldukları düşünülmektedir. Figürün yüzü 2/3 oranında yandan resmedilmiştir. Muhtemelen bir kâsenin ortasıdır. Kâsenin ortasında asıl sahne resmedilmiş olmalıdır.

Mina'i Ceramic Piece

Rayy, Iran, 12th-13th century. Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted on opaque monochrome glaze (mina'i). A figure of a horseman is depicted on a cream ground. Traces of similar horsemen can be seen in front and behind him.

Sekiz Kollu Yıldız Formunda Çini

12-13. y.y. İran, Rey. Firit içerikli, türkuaz, mavi, siyah ve kahve renkli ve opak tek renk sırlı çini parçaları. Üzerinde bağdaş kurup oturmuş bir figür işlenmiştir. Figürün iki yanında lotus çiçeği ve kıvrım dallardan oluşan bir kompozisyon yer alır. Figürün üzerinde bir firiz halinde kitabe kuşağı bulunmaktadır. Sekiz kollu yıldızın çevresini de bir yazı kuşağı dolaşır. Saraya ait olan bu parça özellikle 13. y.y.'dan itibaren yoğun olarak kullanılmaya başlanacaktır.

Tile in the Form of an Eight-Pointed Star

Rayy, Iran, 12th-13th century. Stonepaste; turquoise, blue, black and brown on an opaque monochrome glaze. A seated figure is depicted on the tile, surrounded by a composition of branches and lotus blossoms. A type of inscription frieze is above him. The eight-armed star is surrounded by a band of figurative calligraphy. Examples of decoration such as this were seen on other examples used in palaces, especially starting in the 13th century.

Minai Kadeh

12-13. y.y. İran, Kaşan. Firit içerikli, çok renkli, sırüstü boyalı ve opak tek renk sırlı minai seramik. Kadehin üzerinde opak krem renkte zemin üzerine, oturur vaziyette resmedilen figürler yerleştirilmiştir. Figürlerin arasında bölme motifi olarak rumi ve lotus dizisi tercih edilirken hat kuşağı kadehin ağız kenarına nakşedilmiştir.

Mina'i Goblet

Kashan, Iran, 12th-13th century. Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted on opaque monochrome glaze (mina'i). Pairs of seated figures are depicted on a cream ground, separated by vegetal carouche elements comprised of rumi motifs. There is an inscription band on the rim.

Kumaş Parçası

11-12. y.y. Kuzey İran. Ortada bir muhtemelen bir mitolojik canlı bulunmaktadır. Harflerden oluşan dairevi bir madalyon içine yerleştirilen ve sadece gövdesinin bir kısmı seçilebilen canlı suretinin mitolojik bir yaratığa ait olduğu tahmin edilmektedir. Dairesel alan içindeki figürün simetrik olarak yapıldığı alttaki pençe izinden anlaşılmaktadır.

Textile Fragment

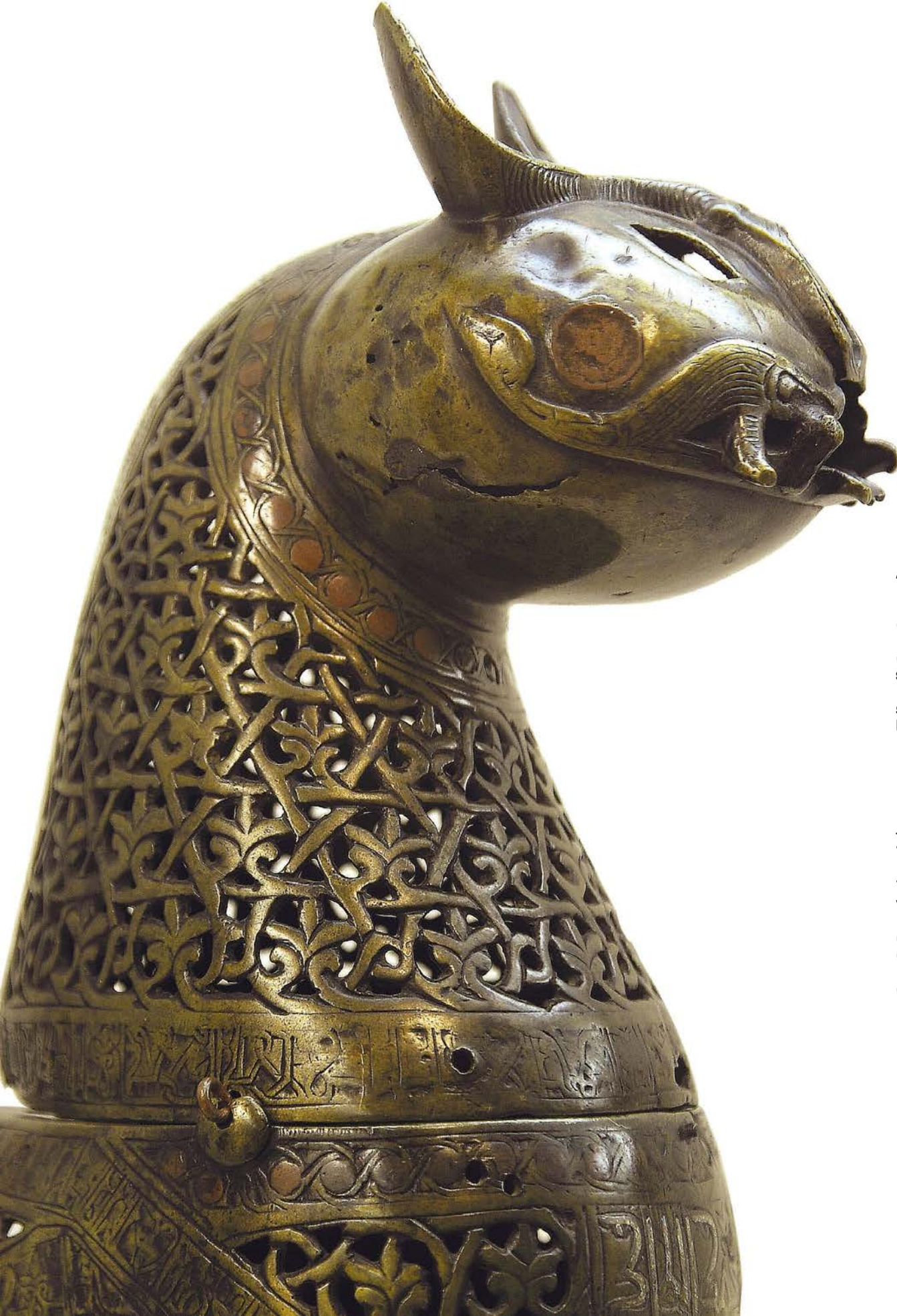
11th-12th century Northern Iran. The fabric depicts a mythological creature in the center. Only a part of the figure, set within a medallion, can be distinguished. The medallions are surrounded by calligraphy. It can be assumed from the position of the paws that there was an identical figure facing this one.

Sıralı Tekniğinde Oturur Şekilde Figür

12-13. y.y. İran. Sıralı tekniğinde yapılmıştır. Başdaş kurup oturur vaziyette tasvir edilen heykelin boyutları oldukça küçük tutulmuştur. Ay yüzlü, badem gözlü Türk prototipi heykelin başındaki taç ilgi çekicidir. Bukleleri omuzlarına kadar sarkan figürün boyamalarında oluşan bozulmalar fark edilmektedir. Birer örneği Victoria Albert Müzesi ve Louvre Müzesi'nde de bulunmaktadır.

Seated Figure

12th-13th century Iran. Made by underglaze technique. This small figure sits cross-legged and wears a triangular headdress, and displays the characteristic Turkic "moon face". Curls on both sides of the cheeks hang down to the shoulders. Some deterioration is noted. Similar figurines are held in the Victoria and Albert Museum and the Louvre Museum.

Aslan Buhurdan

12. y.y. İran. Bronz'dan döküm, dövme, oyma, kazıma olarak yapılmıştır. Aslan formu verilen eşyanın gövdesi deliklidir. Gövde ve boyun iki parça halinde imal edilmiş; boyun kapak işlevi görecektir şekilde tasarlanmıştır. Gövde üzerindeki süslemelerde kıvrım dalları ve lotuslar kullanılmıştır.

Selçuklu döneminde yaygın olan ve daha çok saraylarda kullanılan bu tür eşyaların üzerlerine hat sanatından örnekler işlenmesi geleneği bu eserde de sürdürülmüştür.

Incense Burner in the Form of a Lion

Iran, 12th century. Cast bronze; hammered, chased and engraved. The incense burner is in the form of a lion, with a pierced body in two parts. The neck is removable so that incense and charcoal could be placed inside the body cavity. The pierced section of the body is decorated by vegetal scrolls, lotus blossoms and three inscriptions bands, one of which is at the juncture of the neck and the body. Another inscription is on the back and a third is found on the neck. Incense burners such as this were widely used during the Seljuk period, especially in palaces.

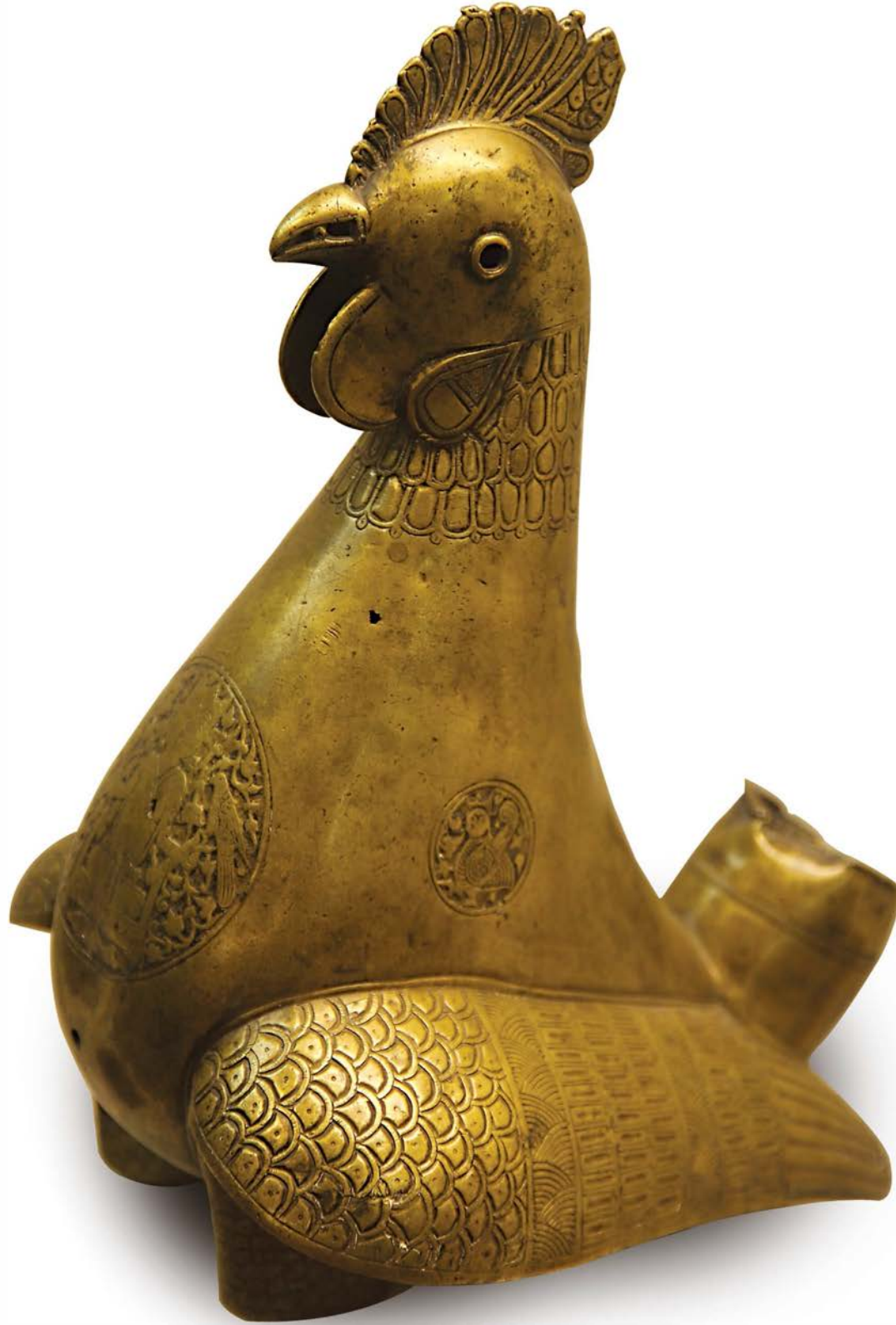

Horoz Şeklinde Buhurdan

12. y.y. İran. Bronz'dan döküm, dövme, oyma, kazıma olarak yapılmıştır. Horozun kanatları gövdeden ayrıdır. Horozun tüyleri, gagası ve ibiği ustaca işlenmiştir. Gövdenin ortasında dairevi bir rozet içinde başında tacı ile tahtta oturan sultan figürü göze çarpmakta, iplerini elinde tuttuğu kartal ve aslan benzeri hayvan dikkat çekmektedir.

Incense Burner in the Form of a Rooster

Iran, 12th century. Cast bronze; hammered, chased and engraved. The wings stand out from the body, and are covered with engraved feathers. The beak and comb are formed by chasing. Engraved on the chest of the rooster is a circular medallion with a crowned sultan sitting on a throne. He holds an eagle in one hand and a lion-like animal in the other.

Bakır Havan

11-12. y.y. İran. Bakır alaşımdan dökme olarak yapılmıştır. Üzerindeki süslemeler, kakma ve kazıma tekniklerindedir. Ağırlıklı olarak bitkisel motiflerin tercih edildiği süslemeler alaşımın içine kırmızı bakır yerleştirilmek suretiyle yapılmıştır. Havanın daha kolay kavranmasını sağlamak amacıyla tasarlanan çıkıntılar aynı zamanda tezyinat ögesi olarak da kullanılmıştır. Sahibine hayır duada bulunulan kitabe kuşağı ihmal edilmemiştir. İlaç hazırlama amacıyla kullanıldığı bilinmektedir.

Copper Mortar

Iran, 11th-12th century. Cast copper alloy; chased and engraved and decorated by adding red copper to the alloy. There are protrusions in the form of drop-shaped motifs on the body, alternating with diamond shapes. There is a floral pattern around the drops. A votive inscription band is located at the rim of the mortar. This mortar was used for preparing pharmaceutical materials. The protrusions on the mortar facilitate holding.

Hayvan Biçimli Su Kabı

13. y.y. Bronzdan, dökme olarak yapılmış ve gümüş kakma tekniği ile süslenmiştir. Yavrusunu emziren ineğe saldıran aslan tasvirinin bu tür bir kapta yansıtılması oldukça dikkat çekici bir durumdur. Ustası Ali bin Muhammed bin Ebu el-Kasım, kitabeye hem kendi adını işlemiş hem de yapılış tarihini 1206 M olarak kaydetmiştir.

Zoomorphic Water Container

13th century. Cast bronze; hammered with silver inlay. Made of bronze by casting and decorated with silver inlay technique. A lion is depicted attacking the back of a nursing cow. The artist's name is written on an inscription on the container and reads: "Ali bin Muhammad bin Abu al-Kasim and dated as 1206."

Buhurdan

11-12. y.y. İran. Bakır alaşımdan yapılmıştır. Yapımında dövme, dökme ve kazıma teknikleri kullanılmıştır. Silindirik gövde üçayak üzerine oturtulmuştur. Gövdenin içerisine tütsü bitkisi ve kömürün konmasını sağlayan açıklık yansına kadar ek bir parçayla kapatılmıştır. Yarım kubbe şeklindeki bu parçanın süslemeleri kazıma tekniği ile işlenmiştir. En tepede göze çarpan kuş motifi ilgi çekici bir görüntü arz etmektedir. Kemerin ön yüzü üç loblu dilimlenmiş ve yüzeyi kazımda tekniğinde süslenmiştir. Gövdede küfi bir kitabe kuşağı görülmektedir. Belli bir standarda oturtulan bu buhurdan modeli yaklaşık olarak iki yüzyıl boyunca kullanılmıştır. Örnekleri Victoria Albert ve Louvre Müzelerinde sergilenmektedir.

Incense Burner

11th-12th century Iran. Cast copper alloy; chased and engraved. The cylindrical body sits on three feet and is decorated with engraved floral motifs. Incense or charcoal was placed inside the body which is covered by a pierced half-dome cover with engraved decoration and surmounted by a bird. The arch of the half-dome is divided into three lobes and decorated with engraved motifs and an inscription in kufic. This incense burner model was used as the standard for nearly two centuries. There are similar examples in the Victoria and Albert and Louvre Museums.

Bronz Kedi Figürü

13. y.y. Bronzdan, dökme ve dövme olarak yapılmış; gümüş ve bakır kakma tekniği ile süslenmiştir. Kedi oturur pozisyondadır. Gövdesinde ve bacaklarının kenarlarında lotuslar ve kıvrım dallarla oluşturulan kompozisyonlar kazıma ve kakma teknikleriyle işlenmiştir.

Figure in the Form of a Cat

13th century. Cast bronze; hammered and inlaid with silver and copper. The cat is in a recumbent position and the body and the sides of the legs are covered with engraved vegetal elements and lotus blossoms.

İki Ağızlı Kandil

12-13. y.y. İran Horasan. Bronz'dan döküm, dövme, oyma, kazıma olarak üretilmiştir. Kandilin gövdesiyle boyun kısmı ayrı ayrı yapılmış sonrasında birleştirilmiştir. Ortasında yağın konulması için geniş bir açıklık bulunmaktadır. Bu açıklığın kenarında kapağının olduğunu gösteren küçük bir menteşe izine rastlanmıştır. Uç kısmına iki adet fitillik yerleştirilmiştir. Kaide ve gövde üzerinde kazıma tekniğinde motifler işlenmiştir. Kulpun üzerindeki kuş kabartma olarak yapılmıştır.

Lamp with a Double Spout

Khorasan, Iran, 12th-13th century. Cast bronze; hammered, chased and engraved. The neck and the body were cast separately and then joined. The lamp has a large cavity in the middle to hold the oil. The trace of a hinge indicates that the lamp originally had a lid. There are two spouts at the extremity. Engraved decorative motifs cover the base and the body, and an embossed bird perches on the handle.

Bronz Kazan

12. y.y. İran Horasan. Bronz'dan döküm, dövme olarak imal edilmiş, gümüş kakma ve kazıma tekniğinde süslenmiştir. Kazanın üzerinde dik şeritlerle süsleme alanları oluşturulmuştur. Süslemelerde geometrik desenlerin tercih edildiği görülmektedir. Atlı figürlerin yanı sıra aslan motifleri de maharetle işlenmiştir. Biçim olarak benzerleri olsa da bu derece zengin süslemeye sahip böyle başka bir kaba rastlanmamıştır. Kitabesinde okunan EHerewi, Muhammed bin Nasir bin Muhammed isminin eserin sahibi mi, ustası mı olduğu tespit edilememiştir.

Bronze Cauldron

Khorasan, Iran, 12th century. Cast bronze; hammered, chased, engraved and inlaid with silver. The decoration is comprised of a series of vertical segments on the body of the cauldron. In alternate panels, there are inscriptions which cross in the center to form a figure-eight pattern, with horse figures depicted in between the arms of the figure. A row of embossed lions is seen on the base of the cauldron. The inscription contains the name 'AHerewi, Muhammad bin Nasir bin Muhammad', which could be the name its owner or the artist. The use of the container is not clear, and there is no other known example of a cauldron with such rich decoration, although many examples exist with a similar shape.

Bronz İbrik

12. y.y. İran, Herat, Horasan. Bronz'dan döküm, dövme, kabartma, kazıma teknikleri kullanılarak üretilmiştir. Selçuklu döneminde Horasan'da metal işçiliği oldukça gelişmiştir. Bu ibrik bu işçiliğin gelişimini en güzel yansıtan örneklerden birisidir. Dairevi gövde belirli bir seviyeden sonra çokgen yüzeyli olarak yükseltilmiştir. Tüm yüzey boş kalmayacak şekilde geleneksel motiflerle tezyin edilmiş; küfi hattının uygulandığı yazı kuşakları da süslemeden payını almıştır. Kuş ve aslan motifleri ile oluşturulan kompozisyonlar da göz almaktadır. Bu ibriğin bir benzeri New York Metropolitan Müzesi'nde sergilenmektedir. İbriğin altında bulunan tepsinin de gövdenin uçlarında bulunan kuş figürleriyle olan benzerliği sebebiyle aynı ustanın eseri olduğu; hatta ibrik - leğen olarak takım oluşturduğu düşünülmektedir.

Bronze Ewer

Iran, Herat, Khorasan, 12th century. Cast bronze; hammered, chased and engraved. It is made of a mixture of copper and zinc. Metalwork was well-developed in Khorasan during the Seljuk period, and this ewer is one of the finest examples showing the development of this technique. The body is polygonal and divided into vertical segments. There is a pattern of woven elements on the base. A wide kufic inscription is placed at the top of the body and at the base of each polygonal section. Vegetal scrolls fill the background of the inscriptions. The main decorative area of the body is comprised of a medallion in the center of each segment, filled with a composition of arabesques and engraved floral patterns. Each medallion has different pattern. A row of birds is located on the upper part of the body and on the base. The neck is decorated with an inscription and a lion in relief on each side. A similar ewer is in the collections of the Metropolitan Museum of Art in New York City. The base tray with bird figures could have been crafted by the same master, although it may have been produced by a workshop.

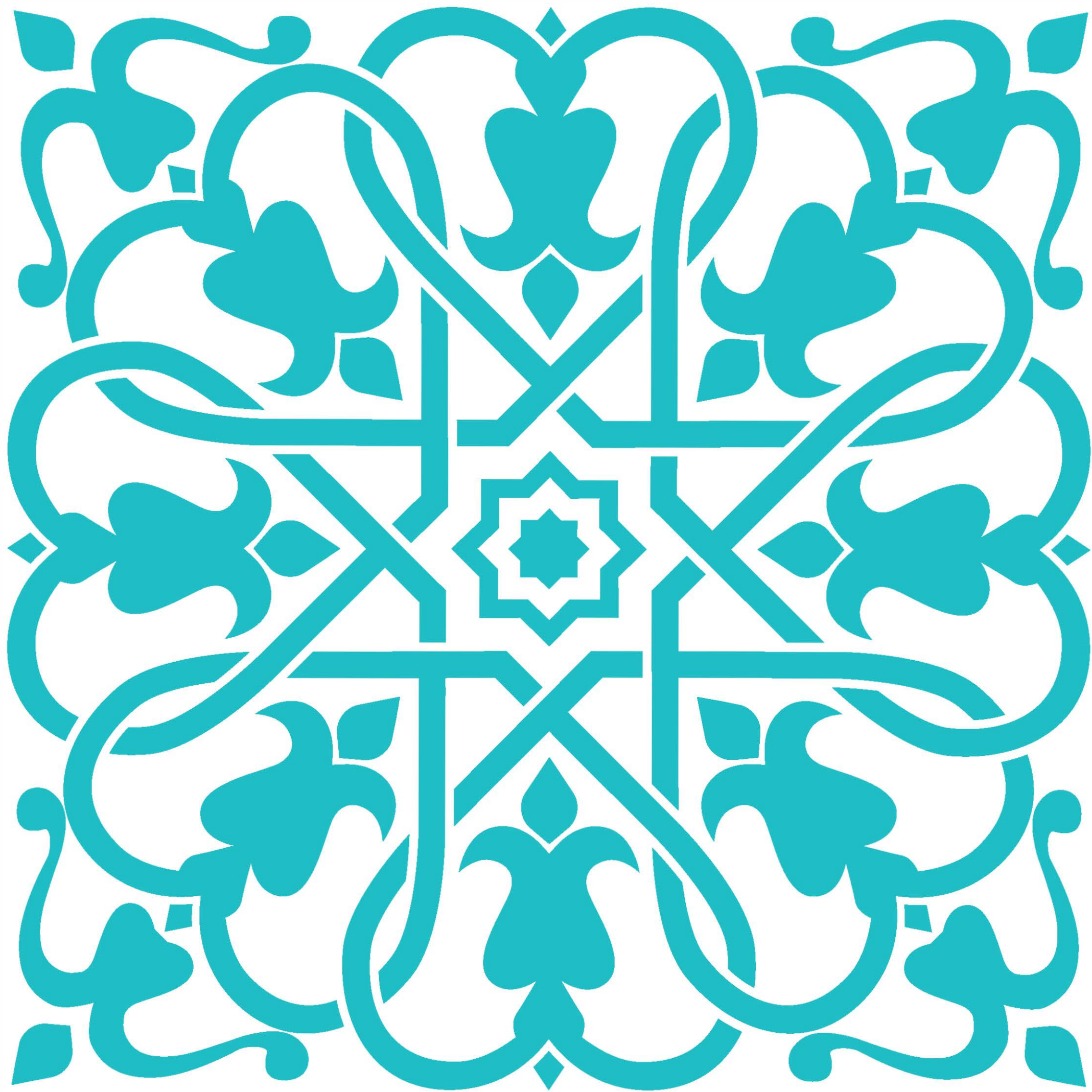

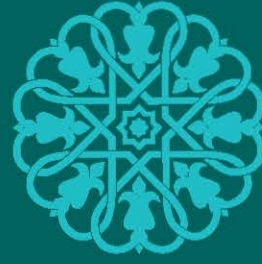
Ayaklı Lamba Sehpa

12. y.y. İran. Bronz'dan döküm tekniğinde yapılmış, gümüş kakma ve kazıma tekniğinde süslenmiştir. Sehpanın üçayağı ve dilimli bir gövdesi bulunmaktadır. Ortası boru şeklinde yukarı uzamaktadır. Dilimli gövde üzerinde her bir dilimin içinde damla motifi şeklinde oyuklar yer almaktadır. Bu oyukların içinde, tabanda kıvrım dallardan oluşan bir kompozisyon işlenmiştir. Dilimli gövdenin yan yüzlerinde ve oyukların birleşme yerinde küfi kitabe kuşakları yer almaktadır. Kitabelerden birisinin üzerinde "El-Kayni, Paydar bin Marzban" ismi yazılıdır.

Lamp Stand with Legs

Iran, 12th century. Cast bronze; engraved and inlaid with silver. The body of the lamp sits on a tripod and is segmented. The middle section extends upwards to form a cylindrical cavity. Concave depressions in the form of almond-shaped drops are located on each segment of the body. Each one is decorated with engraved vegetal scrolls. There are kufic inscriptions on each side of the body and at the upper junction. One of the inscriptions reads: "Al-Kayne, Paydar bin Marzban".

ŞAM MİLLİ MÜZESİ
Suriye Arap Cumhuriyeti

National Museum of Damascus
Syrian Arab Republic

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي هدانا لهذا

ما كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله

والحمد لله رب العالمين

والصلاة والسلام على من لا نبي بعده

والله اعلم بالصواب

والله اعلم بالصواب

والله اعلم بالصواب

Minai Kâse

12-13. y.y. İran, Rey. Çok renkli, sırüstü boyalı ve opak tek renk sırlı minai seramik. Kâsenin içinde opak renkte zemin üzerine oturur vaziyette figür yapılmıştır. Figür bir elinde kadeh, diğer elinde ise çiçek tutmaktadır. Yüz 2/3 oranında yandan resmedilmiş, başı hale içine alınmıştır. Figürün iki yanındaki bitkisel desenlerin haşhaş mı, narçiçeği mi oldukları kestirilememiştir. Figürün çevresinde bulunan diğer boşluklar da benek motifleriyle doldurulmuştur.

Mina'i Bowl

Rayy, Iran, 12th-13th century. Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted on opaque monochrome glaze (mina'i). The bowl is decorated with a seated figure on an opaque ground, surrounded by a pomegranate or poppy flower motif on both sides. The figure holds a goblet in one hand and flower-like object in the other. The figure is depicted in three-quarter view, and some of the spaces around the figure are filled with dots.

Sıralı Tekniğinde Kâse

12. y.y. Suriye, İran. Mavi, siyah renkli boyalı, opak tek renk sırlı seramik. Kâsenin içinde opak renkte zemin üzerinde, başı geride bir siren tasviri yapılmıştır. Figür kaba hatlarla çizilmiştir. Figürün çevresinde bulunan bazı boşluklar doldurma motifleriyle doldurulmuştur. Bezeme anlayışı oldukça zayıftır. Desen ve teknik bakımından Horasan ve Dehistan bölgesi seramiklerinden farklılıklar arz etmektedir.

Bowl with Underglaze Technique

Syria or Iran, 12th century. Blue and black painted and opaque monochrome glazed ceramic. A siren figure with a large head is depicted on an opaque white ground in the center of the bowl. The spaces around the figure are filled with varied elements. The decoration is summary, and the figure is drawn with coarse lines. The bowl differs from the Khorasan and Daghestan ceramic production in terms of design and technique.

Sıralı Tekniğinde Kâse

12. y.y. Suriye, Irak. Mavi, siyah renkli boyalı, opak tek renk sırlı seramik. Kâsenin içinde opak renkte zemin üzerine bir sfenks sureti resmedilmiştir. Sfenksin iki yanı bitkisel motiflerle süslenmiştir. İran seramiklerini hatırlatan bazı izler göze çarpmaktadır. Buna karşılık desen ve teknik bakımından Horasan ve Dehistan bölgesi seramiklerinden daha zayıf bir işçilikle yapıldığı da gözden kaçmamaktadır.

Bowl with Underglaze Technique

Syria or Iraq, 12th century. Blue and black color painted over an opaque monochrome glazed ceramic. A sphinx is depicted on the opaque ground inside the bowl. There is a pomegranate or poppy flower motif on both sides of the figure. Some effects are reminiscent of Iranian ceramics. However, it is less accomplished than Khorasan and Daghestan ceramics in terms of design and technique.

Sıralı Tekniğinde Kâse

12. y.y. Suriye, Irak. Mavi, siyah renkli boyalı, opak tek renk sırlı seramik. Sır kalitesi son derece zayıftır. Bu sebeple sırlarda bozulmalar olmuştur. Kâsenin içinde opak renkte zemin üzerine, iki eliyle havada bir şeyler tutan at üzerindeki insan figürü işlenmiştir. Horasan ve Dehistan bölgelerinde çok tercih edilen bu figürün atının ayaklarının altı haşhaş ya da narçiçeği olduğu söylenen desenlerle bezenmiştir. Kompozisyon İran 'da üretilen seramiklerini andırmaktadır. Ancak atın resmedilişi İran'dakilere göre son derece realistikdir. Figürün yüzündeki ve gövdesindeki tahribattan dolayı figürün çizim tekniği hakkında benzer bir yorum yapılamamaktadır.

Bowl with Underglaze Technique

Syria or Iraq, 12th century. Blue and black color painted and opaque single-color glazed ceramic. The glaze is of poor quality and has deteriorated. The center of the bowl is decorated with a horseman on an opaque ground. The depiction of a figure holding both hands in air is frequently encountered in Khorasan and Daghestan ceramics. There is a pomegranate or poppy flower motif under the horse's hooves. This composition is reminiscent of Iranian ceramics. However, the depiction of the horse is extremely realistic. Since the face and body of the rider have been damaged, it is not possible to make the same comment about the detail of their drawing.

Sıralı Tekniğinde Kâse

12. y.y. Suriye, Irak. Mavi, siyah renkli boyalı, opak tek renk sırlı seramik. Sır kalitesi son derece düşüktür. Bu sebeple sırlarda bozulmalar olmuştur. Kâsenin içinde opak renkte zemin üzerine karşılıklı yerleştirilen iki siren dikkat çekmektedir. Figürlerin yöneldikleri ortadaki bitki hayat ağacıdır. Kabin kenarlarında görülen ve perde motifi olarak adlandırılan desenler İran havzasında çok rastlanan süslemelerden değildir. Suriye'ye de Haçlılar tarafından getirilmiş olmalıdır.

Bowl with Underglaze Technique

Syria or Iraq, 12th century. Blue and black color painted and opaque single-color glazed ceramic. The glaze is of poor quality and has deteriorated. The bowl is decorated with two confronted sirens on an opaque ground on either side of a tree of life. At the rim there are elements which resemble hung curtains. This motif, not commonly seen in Iranian ceramics, may have come to Syria via the Crusades.

Atlı Savaşçı Heykeli

12-13. y.y. Suriye. Sıralı tekniğinde türkuaz renkte sırlı olarak yapılmıştır. At üzerindeki figürün bir savaşçı olduğu imajı elinde sıkıca tuttuğu kılıçla verilmeye çalışılmıştır. Boyanmasında kobalt mavisinin tercih edildiği atın dizginleri ve koşum takımları ustaca işlenmiştir. Başında börtü bulunan savaşçı ay yüzlü, badem gözlü Türk karakterine uygun resmedilmiştir. Bu tarzdaki küçük çini heykeller saraylarda süsleme amaçlı olarak kullanılıyordu.

Figure of a Warrior on Horseback

Syria, 12th-13th century. Made by the underglaze technique and covered with a turquoise glaze. This figure depicts a warrior on horseback. He holds the reins of the horse with one hand and grasps a sword with the other. The reins and the harnesses are painted in cobalt blue. The warrior displays the characteristic Turkic "moon face" and wears a conical headdress. Small ceramic sculptures such as this were made to decorate palaces.

Minai Maşrapa

12-13. y.y. Suriye. Firit içerikli, çok renkli, sırüstü boyalı ve opak tek renk sırlı minai seramik. Saray hayatından kesitlerin temsil edildiği örneklerden biridir. Figürleri birbirinden ayırt etmek için aralarına bitkisel süslemeler işlenmiştir. 2/3 oranında yandan resmedilen figürlerin Türk oldukları yüzlerinin biçiminden anlaşılmaktadır. Maşrapanın ağız kenarına işlenen hat kuşağı ve üzerindeki iyilik temennileri ile gelenek devam ettirilmiştir.

Mina'i Jug

Syria, 12th-13th century. Stonepaste; polychrome in-glaze and over-glazed painted on opaque monochrome glaze (mina'i). The jug is decorated by various figures on an opaque ground, and depicts a scene from palace life, commonly seen on other examples. The figures are separated by poppy or pomegranate flower motifs. The figures, sitting cross-legged, have differently-patterned tunics, and are depicted in three-quarter view. They display the characteristic Turkic "moon face". An inscription band which conveys good wishes to the owner surrounds the rim of the mug.

Tek Ağızlı Kandil

12-13. y.y. Suriye. Bronz'dan döküm, dövme, oyma olarak yapılmıştır. Ortasında yağın konulması için geniş bir açıklık bulunmaktadır. Bu açıklığın kenarında delikli süsleme tercih edilmiştir. Kandilin ayakları çıkıntılı bir yüzeye sahiptir. Kandilin üzerinde kapağının olduğunu gösteren küçük bir menteşe izi bulunmaktadır. Kandilin iki yanına kuşbaşı biçimi verilmiş kupları yerleştirilmiştir. Yan taraftaki açıklık fitilin yandığı kısımdır.

Lamp with a Single Spout

Syria, 12th-13th century. Cast bronze; hammered and engraved. There is a large opening in the middle to put the oil. The edge of the opening is decorated by pierced elements. The feet of the lamp have protruding pads. The trace of a hinge on the oil lamp indicates that it once had a lid. There are handles in the form of bird heads on two sides, and an opening for the wick on the third side.

Şam Ulu Cami Kitabesi

12. y.y. Suriye. Kardeşi Melik Şah tarafından 1079 yılında Şam Melikliğine tayin edilen Tutuş, bu görevi sırasında sultan adına birçok imar faaliyetinde bulunmuştur. Şam Ulu Camii de bu dönemde esaslı bir tamirat görmüş; binaya mihrap önü kubbesi eklenmiştir. Kubbeyi taşıyan ayaklar üzerine dört ayrı onarım kitabesi yerleştirilmiştir. Kitabelerden günümüze ulaşan bu tek örnek bazalt taş üzerine küfi bir hatla yazılmıştır.

Inscription of the Great Mosque of Damascus

Syria, 12th century. In 1079, the Sultan Malik Shah appointed his brother Tutuş as governor of Damascus. After his appointment, Tutuş carried out many construction projects in the name of his brother the Sultan, notably repair work on the Great Mosque of Damascus. At this time the dome in front of the mihrab (prayer niche) was added. An inscription plaque was set on each support pillar of the dome concerning this work. This is the only one of the inscription tablets to have survived to the present. The inscription is in kufic calligraphy on basalt stone.

Sırlı Kara-Güvercin

12.-13. y.y. Suriye. Sırlı tekniğinde şeffaf opak renkte sırlı olarak yapılmıştır. Kuşun başı kayıptır. Kanatlarını hafifçe açmış biçimde şekillendirilmiştir. Sarayda süs eşyası olarak kullanıldığı değerlendirilen küçük çini heykelin gövdesi bitkisel motiflerle tezeyin edilmiştir.

Figure of a Pigeon

Syria, 12th-13th century. Underglaze painted on an opaque glaze. The bird's head is missing, and the wings are displayed slightly open. The body is covered with floral motifs. These types of small ceramic sculptures were used as decorations in palaces.

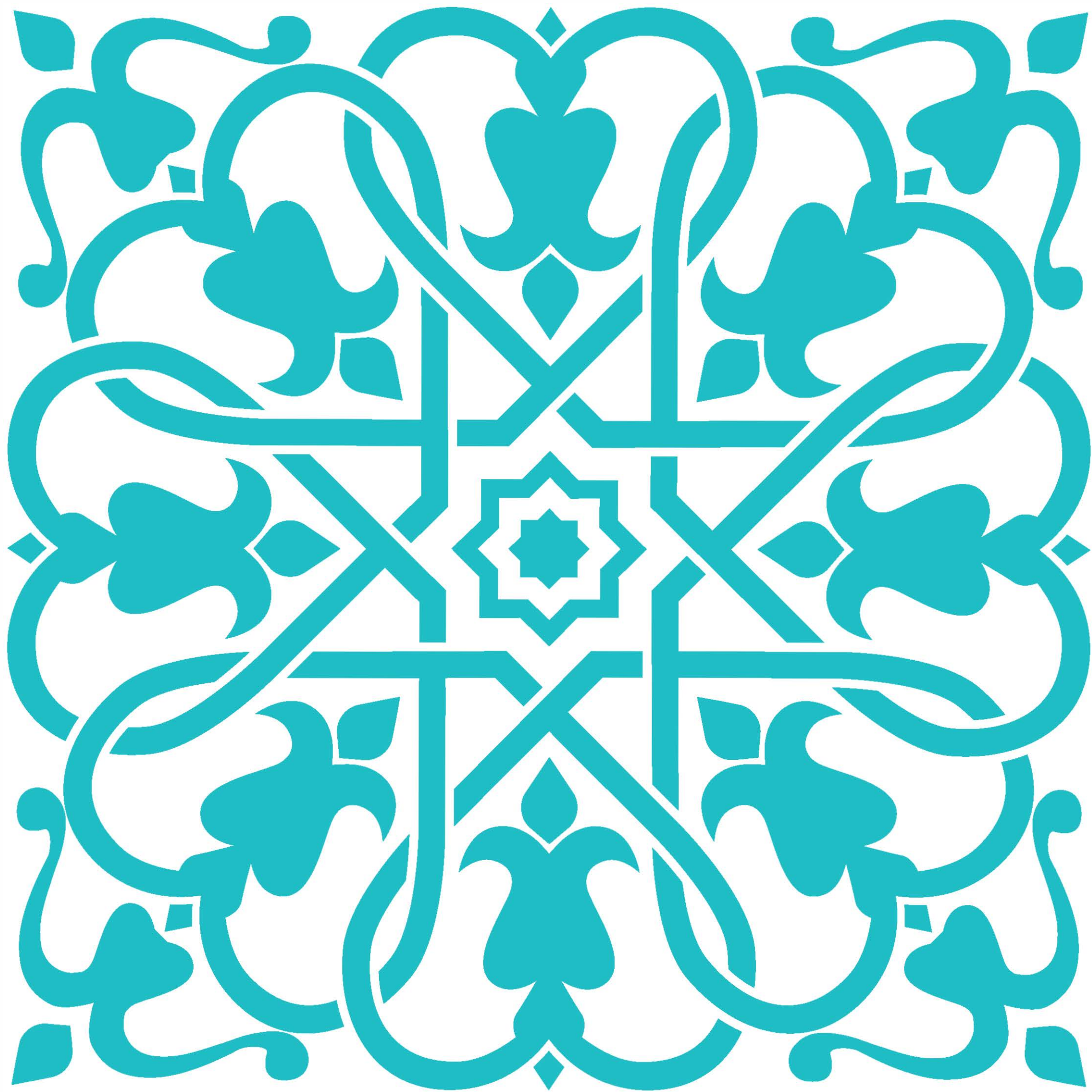
**Hayvan Mücadele Sahnesi
Kabartması**

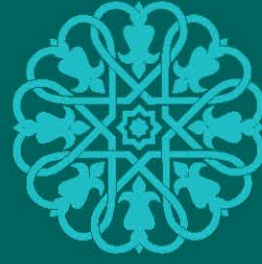
12. y.y. Suriye. Dikdörtgen bir levha içinde mücadele sahnesi işlenmiştir. Önde bir geyik arkada ise buna saldırır vaziyette bir kaplan tasviri yapılmıştır. Geyiğin yüzün yandan aslan ise cepheden gösterilmiştir. Müze kayıtlarında nereden geldiği önünde herhangi bir bilgi bulunmamaktadır.

Animal Combat Scene Relief

Syria, 12th century. An animal combat scene is depicted on a rectangular plaque, showing a deer in the foreground being attacked by a lion at the rear. The deer is pictured in profile and the lion frontally. There is no information in the museum records concerning the origin of this piece.

ÇİNİLİ KÖŞK MÜZESİ
İstanbul - Türkiye Cumhuriyeti

Tiled Kiosk Museum
Istanbul - Republic of Turkey

Seramik Parçası

12. y.y. İran. Firit hamurlu, üç renkli boyanmış, opak tek renkli olarak sırlanmıştır. Kırık parçanın ortasında rezerv tekniğinde yapılmış bir madalyon içine yerleştirilmiş bir figür yer almaktadır. Figürün elinde kadeh tutmaktadır. Yüzü tam cepheden verilen figürün üzerinde puantiyeli elbisesi bulunur.

Ceramic Fragment

Iran, 12th century. Stonepaste; painted in three colors and monochrome glazed. A figure drawn with the resist technique is located inside a medallion in the center of this fragment. The figure is holding a goblet, and is depicted frontally and dressed in a tunic with a pattern of spots.

Türkuaz Kâse

12. y.y. İran, Firit hamuru içerikli, tek renkli, sır üstü boyalı ve türkuaz renkte sırlı seramik. Kâsenin içinde türkuaz renkte zemin üzerine süsleme motifleri yapılmıştır. Kâsenin yan yüzlerinde dik çizgilerle bordürler oluşturulmuş, aralarda kalan boşluklar içine ise çizgisel olarak yaprakları gösterilmiş lotuslar yerleştirilmiştir.

Turquoise Bowl

Iran, 12th century. Stonepaste; monochrome painted, overglazed in turquoise. There are turquoise decorative motifs inside the bowl. The sides are decorated with vertical lines with lotus figures drawn between them.

Lüster İbrik

13. y.y. İran. Firit içerikli hamurlu, lüster teknikte yapılmış, Tek renk sırlı ibrik. Testinin gövdesi oval olarak formlandırılmış, gövde üzerinde yazı ve kıvrım dallardan oluşan süslemeye yer verilmiştir. Motifler rezerv tekniğinde yapılmıştır. İbriğin ağzı, horoz başı şeklinde yapılmıştır. Gövdenin bir tarafında ağız diğer tarafında ise kulp bulunur. Gövdenin ortasında bulunan boyun kısmı silindirik formda yapılmıştır.

Lusterware Jug

Iran, 13th century. Luster-painted on opaque monochrome glaze. The jug has a squat spherical body and displays ornamentation consisting of calligraphy and vegetal scrolls, done in the resist technique. The mouth is on one side of the body, with a handle on the other side. The neck is cylindrical.

Alçı Dolap Çerçevesi

12. y.y. İran. Alçıdan bir dolabın çevresini kuşatacak şekilde yapılmıştır. Parçanın sadece küçük bir bölümü günümüze ulaşmıştır. Köşede bir insan yüzü seçilmektedir. Yüz hatları kabank olarak verilmiştir. Bazı hatlarda ise noktalarla belirginleştirme görülmektedir. Figürün boyun kısmında pendentlar aşağıya doğru sarkmaktadır. Yan yüzlerde kıvrım dallardan oluşan bir bordür yerleştirilmiştir. Dolap çerçevesinin benzer örnekleri Anadolu Selçukluları döneminde de görülmektedir.

Frame of a Plaster Cage

Iran, 12th century. This frame forms the surrounding edge of a cage. Only a small section of this frame remains to the present day. A human face can be distinguished on the corner, its features drawn in relief. Some parts are highlighted with dots. Pendants hang down on the neck of the figure, and there are vine scrolls on the edges. The features of this cage frame can be seen on the other examples from the Anatolian Seljuk period.

Lüster Kulplu Maşrapa

12-13. y.y. İran. Frit hamurlu, lüster teknikte yapılmış, opak tek renkli olarak sırlanmıştır. Kaidenin hemen üzerinde rumiler ve kıvrım dallar üst bölümden bir şerit çizgiyle ayrılır. Üst bölümde rumiler ve kıvrım dallar arasında süvari tasvirlerine yer verilmiştir. Figürler oldukça basit çizgilerle oluşturulmuştur.

Lusterware Jug with Handle

Iran, 12th-13th century. Luster-painted on opaque monochrome glaze. There are figures of horsemen on the jug, separated by rumi elements, curved branches and vertical lines. The figures are drawn with very simple lines.

Sırsız Kalıplama Tekniğinde Yapılmış Kap

12. y.y. İran. Sırsız teknikte motifler ve kap formu kalıpla şekil verilmiştir. Sırsız seramik üzerinde gövde de tek bir süsleme alanı görülür. Burada kıvrım dallardan oluşan bir bordür görülür. Ağız kısmı geniş olarak tutulmuştur.

Unglazed Molded Jug

Iran, 12th century. This unglazed jug has mold-formed decoration. The single band of decoration on the body consists of vine scrolls. The mouth of the jug is wide.

Lüster İbrik

12. y.y. İran. Firit içerikli hamurlu, lüster tekniğinde yapılmış, tek renk sırlı ibrik. Testinin gövdesi oval olarak formlandırılmış, kaidenin üzerinde ince bir şerit bununda üzerinde bir yazı kuşağı yer almaktadır. Bu yazı kuşağının üzerinde lotus dizilerinden oluşan bir bordür görülür. Gövdenin üzerindeki geniş bordürde rezerv tekniğinde bir yazı kuşağı görülür. Yazıların arasında madalyonlara yer verilmiştir. Geniş bordürün üst bölümünde ise iki ince şerit daha sonra boyun kısmına bağlanmaktadır. Boyun bölümü üzerinde çizgisel şeritlerle bordürler oluşturulmuştur.

Luster Ewer

Iran, 12th century. Luster-painted on opaque monochrome glaze. The bulbous body has a wide inscription band set over a narrow border at the base. There are medallions interspersed in the inscription, which has lotus blossoms behind the letters. The calligraphy was made by the resist technique. There are two thin bands of linear decoration on the shoulder.

Sırsız Matara

11-12. yy. İran. Seramik hamurlu ve sırsız olarak yapılmıştır. Taş kalıplama tekniğinde yapılmıştır. Dairevi bir matara formundadır. Üzerinde daireler içinde süsleme motifleri yer almaktadır. Ortada küçük bir bezek motifi ve bunun etrafını halkalar çevreler. Dış taraftaki en geniş bordür, kıvrım dallar ve bunların uçlarında rumiler yer almaktadır. Mataranın boyun kısmı dar tutulmuştur. İki kulpundan birisi kırılmıştır.

Unglazed Flask

Iran, 11th-12th century. Unglazed earthenware formed in a stone mold. The circular-shaped flask is decorated with a series of concentric circles around a central boss. There are curved vine scrolls and rumi elements in the large, outermost section. The neck of the flask is very narrow, and one of its two handles has been broken.

Seramik İbrik

12. y.y. İran. Firit içerikli, tek renkli ve tek renk sırlı seramik. Tamamı, turkuaz renkte boyanmıştır. Gövde üzerinde kabartma olarak yapılmış desenlerde görülmektedir. Silindirik kesitli kaide, yukarıda sekizgen bir gövdeye dönüşmektedir. Gözdenin yüzeyinde kabartma olarak yapılmış helezonik kıvrımlar görülür. Sekizgen bölüm boyuna düz bir hat şeklinde bağlanır. Boyun kısmı ağıza doğru hafice daralmaktadır. Kulp kısmı gövde ile ağız kenarına bağlanmaktadır. İbrğin sırlarında bozulma ve dökülmeler görülmektedir.

Ceramic Ewer

Iran, 12th century. Stonepaste, monochrome painted with a turquoise overglaze. The hexagonal body is set on a cylindrical base and has a decoration of spirals in relief. The body is connected to the neck by a flat shoulder. The neck narrows towards the mouth, and the handle connects from the edge of the mouth to the body. The glaze has suffered damage.

Sırsız Sivri Dipli Kap

12. y.y. İran. Sırsız küremsi kap. Selçuklu döneminde bu kaplardan birçok yerde rastlanılmaktadır. Kalın cidarlı ve kumlu kilden Küremsi dipleri sivri olacak şekilde yapılmıştır. Yapılan araştırmalarda yirminin üzerinde fonksiyonunun olduğu tespit edilmiştir. Bu kapların ağızlarının mühürlenmesi kolaydır. Nakliye sırasında bunların stabilitelerini sağlamak da daha elverişlidir. Bu kaplar buhurdan, lamba, cıva ve ecza şişesi olarak kullanılmıştır.

Unglazed Container with a Pointed Base

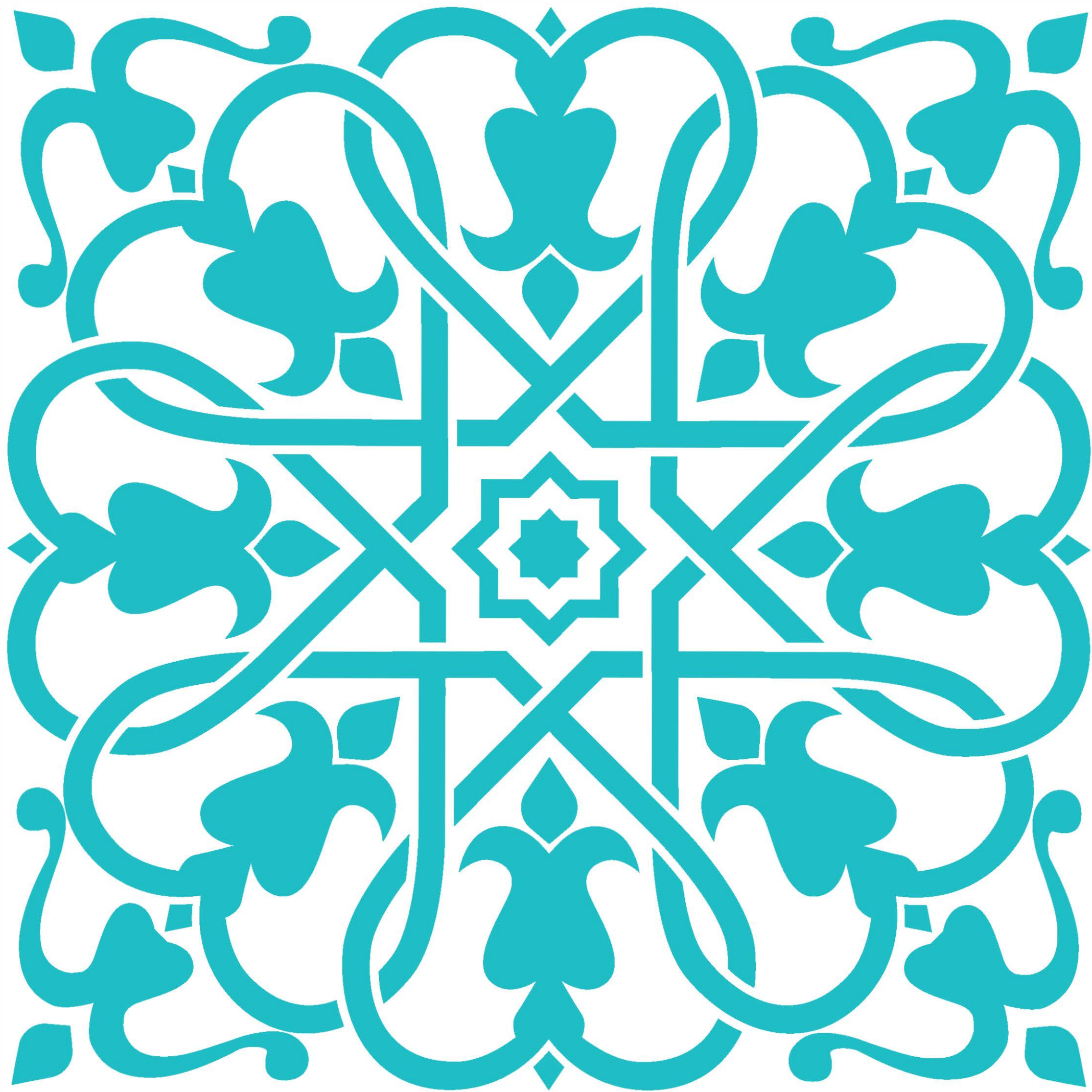
Iran, 12th century. Unglazed earthenware round container. This type of container was very common in the Seljuk period. Made of sandy clay, they had thick walls, round shapes and pointed bases. According to the researchers, these containers had more than twenty different functions. As sealing the containers is very easy, they were often used for shipping goods. These containers were also used as incense burners, lamps or bottles for chemicals such as mercury.

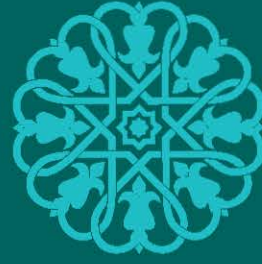
**Altıgen Pişmiş topraktan Sırlı
Küçük Masa**

12. y.y. İran. Altıgen planda, kabartma tekniğinde yapılmış, üzeri firuze renkte sırlıdır. Yüzeyler, ortada bir ajurlu bölüm ve bunun altında dikey kabartmalardan oluşan ikinci kısımdan oluşmaktadır. Masanın altı ayağı silindirik boğumlu olarak yapılmıştır. Ayaklar arasındaki bölüm de ise köşeli bir dilimlenme görülmektedir.

Hexagonal Terracotta Table

Iran, 12th century. Hexagonal, made of relief technique and covered with a turquoise glaze. The surface has a pierced section in the middle and a section below it comprised of vertical bands. The six legs of the table are cylindrical in shape, and there is a cornice section at the top of the legs.

**TÜRK ve İSLAM ESERLERİ
MÜZESİ**

İstanbul - Türkiye Cumhuriyeti

Turkish and Islamic Arts Museum
Istanbul - Republic of Turkey

Seramik Parçası

12-13. y.y. İran. Firit hamurlu, sıraltı boyalı ve tek renk sırlıdır. Sahnenin içinde resmedilen elinde ok olan bir insan ve aslan gövdesi ilginç bir kompozisyon oluşturmuştur. Figürlerin iki yanı boş bırakılmamış doldurma motifleri ile tezyin edilmiştir.

Ceramic Fragment

Iran, 12th-13th century. Stonepaste, underglaze painted and monochrome glazed. The scene depicts a figure with a bow and arrow in its hand next to a lion. There are some vegetal fill motifs on both sides of the figures.

Seramik Parçası

12-13. y.y. İran. Firit hamurlu, sıraltı boyalı ve tek renk sırlıdır. Ortada bir kuş tasviri bulunmaktadır. Kuşun hatları çizgilerle belirginleştirilmiş, etrafında boşluk bırakılmıştır. Çevresindeki bitkisel süsleme ise rezerv tekniğinde yapılmıştır. Daha çok lotus çiçeklerinin tercih edildiği bu tür süslemelerde çiçek uçları içe dönük şekilde işlenmekte idi.

Ceramic Fragment

Iran, 12th-13th century. Stonepaste, underglaze painted and monochrome glazed. The fragment depicts a bird with highly-defined features. The bird is surrounded by a white space. The floral fill ornaments were made by the reserve technique, and consist of vegetal motifs ending in lotus blossoms.

Sekiz Kollu Yıldız Formunda Çini Parçası

12-13. y.y. İran. Firit hamurlu, siyah kahve ve kobalt mavisi sıraltı boyalı ve tek renk sırlıdır. Ortada bir kuş tasviri bulunmaktadır. Kuş sekizgen bir hat içine alınmış, çevresi ise lotus çiçekleriyle doldurulmuştur. Sekiz kollu yıldız çerçevesinde ise kobalt mavisi sırlı bir bordür bulunmaktadır.

Tile in the Form of Eight-Pointed Star

Iran, 12th-13th century. Stonepaste; black, brown and cobalt blue underglaze painted and monochrome glazed. The center of the tile depicts a bird enclosed in an octagonal frame composed of a row of circles, with the corners of the octagon filled with lotus blossoms. The tile is framed by an eight-pointed border in cobalt blue.

Lüster Kâse

12-13. y.y. İran. Lüster teknikte yapılmış, opak tek renkli olarak sırlanmıştır. Kâsenin içinde ortada, üzerlerinde aynı tür kumaştan elbise bulunan ay yüzlü, badem gözlü iki Türkün karşılıklı yerleştirilmiş figürleri göze çarpmaktadır. Yan yüzlere ortalanmış dairevi yazı kuşağı diğer kuşaklarla dikey bağlarla irtibatlandırılmıştır. Kuşakların arasında kalan süsleme alanlarına lotus ve palmetler yerleştirilmiştir. Dış yüzeydeki el yazısında sahibine iyi dileklerde bulunmaktadır.

Luster Bowl

Iran, 12th-13th century. Luster-painted on opaque monochrome glaze. There are two opposing figures in the center of the bowl. The figures, depicted in three-quarter view, are wearing tunics with identical patterns. They have the characteristic Turkic "moon faces". The sides are decorated with sections delineated by vertical inscription bands with lotus blossoms and palmettes between them. On the outer surface of the bowl is an inscription conveying good wishes to the owner.

Sekiz kollu Yıldız Formunda Çini Parçası

12-13. y.y. İran. Firit hamurlu, siyah kahve ve kobalt mavisi sıraltı boyalı ve tek renk sırlıdır. Ortadaki alanda sekizgenin her bir koluna gelecek şekilde rezerv tekniğinde lotuslar yerleştirilmiş, aralarda kalan boşluklar ise lotus yapraklarıyla doldurulmuştur. Sekiz kollu yıldız çerçevesinde ise kobalt mavisi sırlı bir bordür bulunmaktadır. Saraya ait çini parçası olmalıdır.

Tile in the Form of an Eight-Pointed Star

Iran, 12th-13th century. Stonepaste; black, brown and cobalt blue underglaze painted and monochrome glazed. The decoration was made with the reserve technique, and consists of lotus blossoms set in each arm of a central star. The remaining area is filled with leaves. The star is surrounded by a cobalt blue border. This tile may have been part of the decoration of a palace.

Lüster Kâse

12-13. y.y. İran. Lüster tekniğinde yapılmış, opak tek renkli olarak sırlanmıştır. Kâsenin içinde ortada, üzerlerinde aynı tür kumaştan elbise bulunan ayyüzlü, badem gözlü iki Türkün karşılıklı yerleştirilmiş figürleri göze çarpmaktadır. Yan yüzlere ortalanmış dairevi yazı kuşağı diğer kuşaklarla dikey bağlarla irtibatlandırılmıştır. Kuşakların arasında kalan süsleme alanlarına lotus ve palmetler yerleştirilmiştir. Dış yüzeydeki el yazısında sahibine iyi dileklerde bulunmaktadır.

Luster Bowl

Iran, 12th-13th century. Luster-painted on opaque monochrome glaze. There are two opposing figures in the center of the bowl. The figures, depicted in three-quarter view, are wearing tunics with identical patterns. They have the characteristic Turkic "moon faces". The sides are decorated with sections delineated by vertical inscription bands with lotus blossoms and palmettes between them. On the outer surface of the bowl is an inscription conveying good wishes to the owner.

Bronz Sürahi

12-13. y.y. İran, Tebriz. Bronzdan dökme ve dövme teknikleri kullanılarak yapılmıştır. Üzerindeki süslemeler kazıma tekniğindedir. Gövde üzerinde herhangi bir süslemeye rastlanmayan eşyanın boyun kısmında kazıma olarak yapılmış kitabe kuşağı göze çarpmaktadır.

Bronze Jug

Tabriz Iran, 12th-13th century. Cast bronze; hammered and chased. The decoration on the neck of the vessel was made by chasing. The body of the jug is left plain. There is an engraved inscription on the neck.

Tek Renk Sırlı Horoz Başlı İbrik

13. y.y. İran, Kaşan. Firit içerikli, siyah ve mavi boya desenli, türkuaz tek renk sırlı seramik. Testinin gövdesi dilimlerden oluşmaktadır. Ağız horoz başı formunda dizayn edilmiştir.

Boyun kısmında iki şerit arasında yatık S şeklinde kıvrımlardan oluşturulan bordür dikkat çekmektedir.

**Monochrome-Glazed
Ewer with Rooster Head**

Kashan, Iran, 13th century. Stonepaste; black and blue underglaze painting, with a turquoise overglaze. The body of the ewer is segmented, and the mouth is the form of a rooster head. On the neck is a band of S-shaped curves enclosed by two borders drawn in a single line.

Sırlı Kandil

12.y.y. İran. Krem renkte hamurlu ve turkuaz tek renk sırlıdır. Kandilin boyun kısmı yukarı doğru uzatılmıştır.

Glazed Lamp

Iran, 12th century. Cream colored earthenware, glazed in turquoise. The neck extends upwards and has a curl against it.

Türkuaz Sırlı İbrik

12-13. y.y. İran. Krem renkte hamurlu, siyah renkte boyalıdır. Türkuaz tek renkte sırlı olarak yapılmıştır. İbrığın gövdesi üzerinde üç ayrı bölümde sıra halinde yerleştirilmiş çokgenler bulunmaktadır. Gövdenin üst kısmı, zincirek motifli ile sonlanmaktadır. Boyun kısmı eşit düz dikey çizgilerden oluşmaktadır.

Turquoise Glazed Ewer

Iran, 12th-13th century. Earthenware; underglaze-painted in black under a turquoise overglaze. The body is decorated by three rows of polygons of mostly hexagonal shape. The upper part of the body ends with a modified Greek key motif. The neck is decorated with pairs of equally-spaced vertical lines.

Bakır Sûrahi

12-13. y.y. İran, Tebriz. Bakırdan dökme ve kazıma teknikleri kullanılarak yapılmıştır. Kare gövdede her bir yüzün ortasında bir rozet motifi bulunmaktadır. Kitabe kuşağı gövdenin üst kısmında yerleştirilmiştir. Boyun dar tutulmuş, ağza narin bir damlalık yerleştirilmiştir.

Copper Jug

Tabriz, Iran, 12th-13th century. Cast copper; with chased decoration. A medallion is placed in the center of each side of the square body. There is an inscription in the upper part of the body. The neck is narrow and is topped with a pour spout.

Sırlı Dağ Keçisi

12-13. y.y. İran. Krem renkte hamurlu, opak şeffaf tek renk sırlıdır. Yüz hatları kulakları dışında düz olarak yapılmıştır. Dağ keçisi algısının geriye dönük uzun boynuzlarla verilmeye çalışıldığı düşünülmektedir.

Figure of a Ram

Iran, 12th-13th century. Earthenware, monochrome-glazed. The facial features of the ram are undelineated except for the ears and the long horns which arch backwards towards each other.

Bronz Buhurdan

11-12. y.y. İran. Dökme, dövme tekniklerinde yapılmış, kazıma tekniklerinde süslenmiştir. Gövdesi ve başı olan aslan formundadır. Ön ayakları mevcutken, arka ayakları yerine kaide yapılmıştır. Üzerindeki kompozisyon oyma tekniği ile şekillendirilmiş kıvrım dallar ve geometrik örgülerden oluşturulmuştur.

Bronze Incense Burner

Iran, 11th-12th century. Cast bronze; hammered and chased. The burner is in the form of a lion. There are two front legs, with the base taking the place of the rear legs. Engraved vegetal scrolls and geometric patterns comprise the decoration on the body of the incense burner.

Sırlı Boğa

12-13. y.y. İran. Krem renkte hamurlu, opak şeffaf tek renk sırlıdır. Yüz hatları kabartma olarak yapılmıştır. Boynuzların geriye doğru kıvrım halde resmedilmesi ilginç bir görüntü oluşturmuştur.

Figure in the Form of a Bull

Iran, 12th-13th century. Cream color earthenware covered with a transparent opaque glaze. The facial features were made by engraving and the horns are folded back onto the head.

Bronz, Kuşlu Buhurdan

12. y.y. İran. İran. Dövme, döküm, kakma ve kazıma tekniği kullanılarak yapılmıştır. Kuş formu buhurdanın kanatları üzerine işlenen medalyonlar üzerindeki geometrik desenler dikkat çekmektedir.

Bronze Incense Burner in the Form of a Bird

Iran, 12th century. Cast bronze; hammered, chased and engraved. The wings of the bird are engraved with medallions filled with geometric designs.

Bronz Kutu

12-13. y.y. İran İsfahan. Bakır ve Bronzdan dökme, dövme olarak yapılmış, kazıma ve kakma teknikleri kullanılarak gümüş ve bakır ile süslenmiştir. Köşelerde dışarı doğru basan birer ayağı bulunmaktadır. Kutunun gövdesi tamamen süslenmiştir. Üst kısımdaki kapak, köşeleri pahlanmıştır. Kapağın iki tarafında bulunan kenetler gövdedeki kenetlere bir mil ile geçer. Bunlardan ön yüzde olanı kilit mekanizmasının bir parçasıdır. Kutunun yanlarında zincirli kilitler yer almaktadır. Kutunun yüzeyleri hemen hemen aynı kompozisyonda süslenmiştir. Yüzeyler üç farklı alana bölünmüştür. Ortada büyük bir rozet şeklinde içinde geometrik örgü bulunan bir bölüm yer alır. Bunun köşelerinde kalan boşluklar başları dışarı doğru bakan birer kuş motifi ile doldurulmuştur. Kuşların arkasında kalan alanlar ise uçları lotus çiçekli ile sonlanan dairevi kıvrım dalları ile doldurulmuştur. Yanlardaki bölümlerde ise ortada bulunan çok gen bir bordür ile ikiye ayrılır. Bunların altında ve üstünde birer süsleme alanı görülmektedir. Bu alanların içinde ortada geometrik bir kompozisyondan oluşan dairevi bir alan ve bunun etrafında ise uçları lotus çiçekli ile sonlanan dairevi kıvrım dalları ile doldurulmuştur.

Bronze Box

Isfahan, Iran, 12th-13th century. Made of cast copper and bronze; hammered, chased, engraved and decorated with silver and copper inlay. There is a foot at each corner which turns outwards. The box is decorated on all surfaces. The sides of the cover are chamfered. There are clamps on both sides of the cover and the body. The clamp on the front face is the lock mechanism. Locks with chains are located on the short sides of the box. All the surfaces of the box are decorated in an identical fashion. The surfaces are divided into three separate areas. The middle section has a large medallion filled with a braided geometric motif. The spaces around the medallions are filled with bird motifs with lotus blossoms and vine scrolls behind them. The sides are divided into two sections with a central polygonal medallion with an engraved decoration consisting of vegetal motifs which end in lotus blossoms.

Bronz Kandil

12-13. y.y. İran Horasan. Bronz'dan döküm, dövme, oyma, kazıma olarak yapılmıştır. Kandilin gövdesiyle boyun kısmı ayrı ayrı yapılmış sonrasında birleştirilmiştir. Ortasına yağın konulması için geniş bir açıklık bırakılmıştır. Bu açıklığın kuşbaşı şeklinde tutamağı olan bir kapağı bulunmaktadır. Uç kısma yerleştirilen fitilliğin üzeri açıktır. Kaide ve gövde üzerindeki motifler kazıma tekniğinde işlenmiştir. Hatta sahibine hayır duada bulunulan ifadeler okunmaktadır.

Bronze Lamp

Khorasan, Iran, 12th-13th century. Cast bronze; hammered, chased and engraved. The neck and the body of the lamp were made separately and then joined. There is a large cavity for the oil, covered by a lid surmounted with a bird figure. The lamp has a spout for the wick. The base and the body are engraved with decorative motifs. There is an inscription conveying good wishes to the owner on the upper part of the lamp.

Bronz İbrik

12. y.y. İran. İbrik dövme, döküm, kakma ve kazıma tekniği kullanılarak yapılmıştır. Kakma tekniğinde yapılmış, İran'daki erken örneklerden birisidir. Oval gövde üzerinde yazı motifleri kabarıktır. Doldurma ve boşaltma muslukları ayrı yerlere koyulmuştur. Kulpu şaha kalkmış bir aslanı andırmaktadır. Gövde üzerindeki yazılarda sahibine esenlik dileklerinde bulunmaktadır.

Bronze Ewer

Iran, 12th century. Cast bronze; hammered, chased and engraved. Inscription motifs are engraved on the oval body. This is one of the earliest examples in Iran made with the inlay technique. There are separate openings for filling and pouring. The handle is in the form of a rampant lion. An inscription conveying good wishes to the owner decorates the body of the lamp.

Bronz Ayna

12. yy. İran. Bronz'dan döküm, dövme, oyma, kazıma olarak imal edilmiştir. İmalatta kum döküm tekniği uygulanmıştır. Fal ya da tedavi amacıyla kullanıldığı düşünülen aynanın arka yüzüne başında tacı bulunana bir sultan tasviri yapılmıştır. Çevresinde yer alan geometrik örgülerin burçlarla ilgili oldukları düşünülmektedir.

Bronze Mirror

Iran, 12th century. Bronze; made with the sand casting technique; hammered, chased and engraved. The mirror was used for the purposes of fortune telling or medical treatments. The reverse side of the mirror is decorated with circular medallions filled with depictions of crowned sultans, which appear to symbolize the signs of the zodiac. The medallions are connected to each by a star-shaped geometric mesh.

Bronz Tabak

12. y.y. İran. Dövme, döküm, kakma ve kazma tekniği kullanılarak yapılmıştır. Kakma tekniğinde yapılmış, İran'daki erken örneklerden birisidir. Silindirik gövdenin aslanların taşıdığı bir kaide üzerine yerleştirilmesi orijinal bir kompozisyonudur. Hat kuşakları ağız kenarlarına ve yan yüzlere yerleştirilmiştir.

Bronze Dish

Iran, 12th century. Cast bronze; hammered, chased and engraved. The cylindrical body has four legs in the form of lions. There are inscriptions around the mouth and on the side faces. It is one of the earliest examples in Iran made with the inlay technique. Inscriptions cover the outer sides of the dish.

Bronz Ayna

12. y.y. İran. Bronz'dan döküm, dövme, kazıma olarak kum döküm tekniğinde yapılmıştır. Ortası boş olarak bırakılan dairevi formdaki ayna yüzeyine eşit aralıklarla yerleştirilen dairevi rozetler dikkat çekmektedir. Rozetlerin arası rumi motiflerle doldurulmuştur. Ortadaki boşluğun ayna ile yıldızlar arasında iletişim sağlama amacıyla bırakıldığı düşünülmektedir.

Bronze Mirror

Iran, 12th century. Bronze; hammered and chased and formed by the sand casting technique. The center of the mirror was left plain to emphasize the relationship between the stars. On the reverse side there are equally-spaced circular medallions surrounded by rumi motifs.

Bronz Ayna

12. y.y. İran. Bronz'dan dökme, dövme, oyma, kazıma olarak kum döküm tekniğinde üretilmiştir. Bronz aynalar daha çok tedavi ve fal amaçlı olarak kullanılmıştır. Dairevi formdaki aynanın etrafında bir yazı kuşağı dolasmaktadır. Ortada sırt sırta dayanmış; yüzleri cepheden verilen iki sfenks resmi izlenmektedir. Önyüzü parlatılmış, arka yüzde ise mitolojik canlı ve Zodyak tasvirleri işlenmiştir. Aynanın bir benzeri New York Metropolitan Müzesi'nde sergilenmektedir.

Bronze Mirror

Iran, 12th century. Bronze; hammered and chased and formed by the sand casting technique. Bronze mirrors are generally used for the purpose of medical treatments and fortune-telling. There is a inscription around the circular-shaped mirror. The center of the mirror is decorated with engraved adossed recumbent sphinxes. The front face of the mirror is polished, while the reverse side is engraved with symbols depicting mythological subjects and the symbols of the zodiac. A similar mirror is in the collections of the Metropolitan Museum in New York City.

324

BÜYÜK SELÇUKLU MİRASI / HERITAGE OF THE GREAT SELJUKS

TÜRK ve İSLAM ESERLERİ MÜZESİ, İSTANBUL / Turkish and Islamic Arts Museum, Istanbul

Bronz Ayna

12. y.y. İran. Bronz'dan döküm, dövme, oyma, kazıma olarak yapılmıştır. Üretiminde kum döküm tekniği uygulanmıştır. Dairevi formdaki aynanın kenar hat kuşağı ile süslenmiş; ortadaki alan kıvrım dallan ve uçlarında rumiler bulunan kompozisyonla dekore edilmiştir.

Ring-Shaped Bronze Mirror

Iran, 12th century. Bronze; hammered and chased and formed by the sand casting technique. The center is left empty. The circular outer ring of the mirror is decorated with engraved rumi motifs.

Halka Şeklinde Bronz Ayna

12. y.y. İran. Bronz'dan döküm, dövme, kazıma olarak yapılmıştır. Kum döküm tekniğinde yapılmıştır. Ortası boş olarak bırakılmıştır. Dairevi formdaki aynada, rumi motifler bulunur.

Ring-Shaped Bronze Mirror

Iran, 12th century. Bronze; hammered and chased and formed by the sand casting technique. The center is left empty. The circular outer ring of the mirror is decorated with engraved rumi motifs.

Halka Şeklinde Bronz Ayna

12. y.y. İran. Bronz'dan döküm, dövme, kazıma olarak kum döküm tekniğinde üretilmiştir. Benzerlerine göre sade bir görünüme sahiptir. Ortası boş olarak bırakılmıştır. Dairevi formdaki aynada rumi motifler göze çarpmaktadır.

Ring-Shaped Bronze Mirror

Iran, 12th century. Bronze; hammered and chased and formed by the sand casting technique. The center is left empty. The circular outer ring of the mirror is decorated with engraved rumi motifs.

